

OBČINA
ILIRSKA
BISTRICA

Občina Ilirska Bistrica
Bazoviška cesta 14
6250 Ilirska Bistrica

OKOLJSKO POROČILO

za

Občinski podrobni prostorski načrt
za turistično središče Sviščaki

Domžale, julij 2016
dopolnitev oktober 2016
dopolnitev februar 2017

OKOLJSKO POROČILO

Domžale, julij 2016
dopolnitev oktober 2016
dopolnitev februar 2017

Naročnik:	Občina Ilirska Bistrica Bazoviška cesta 14 6250 Ilirska Bistrica
Ime plana:	Občinski podrobni prostorski načrt za turistično središče Sviščaki
Območje plana:	Občina Ilirska Bistrica območje Sviščakov
Številka projekta:	283/13
Naslov poročila	Okoljsko poročilo za Občinski podrobni prostorski načrt za turistično središče Sviščaki
Vodja projekta:	Aleksander Jenko, univ. dipl. inž. gozd.
Sodelovali:	Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. Kem. Tanja Sunčič univ. dipl. biol. Nataša Zupančič, univ. dipl. biol.
Ključne besede:	Občina Ilirska Bistrica, Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN), tla, površinske in podzemne vode, narava, Natura 2000, kulturna dediščina, zrak, odpadki, prebivalstvo in zdravje

1. KAZALO VSEBINE

1. KAZALO VSEBINE	3
2. POLJUDNI POVZETEK POROČILA	7
3. UVOD	10
3.1 Ozadje priprave okoljskega poročila	10
3.2 Izhodišča za pripravo okoljskega poročila	11
3.3 Vsebina okoljskega poročila	12
3.4 Metodologija priprave okoljskega poročila	12
3.4.1 Določitev okoljskih ciljev plana ter meril vrednotenja	13
3.4.2 Metode vrednotenja vplivov izvedbe plana	13
3.4.3 Določitev vplivov plana ter njihovo vrednotenje	14
3.5 Smernice nosilcev urejanja prostora in javnih pooblastil	14
4. PODATKI O PLANU	15
4.1 Ime, območje in obdobje izvajanja načrta	15
4.2 Programska izhodišča načrta	15
4.3 Pregled obstoječih prostorskih aktov v občini Ilirska Bistrica	15
4.3.1 Veljavna občinska zakonodaja	15
4.4 Opis območja in značilnosti načrta	16
4.4.1 Opis širše okolice obravnavanega načrta	16
4.4.2 Opis območja obravnavanega načrta	17
5. PREGLED POMEMBNIH OBSTOJEČIH IN PRIČAKOVANIH VPLIVOV PLANA	20
6. TLA IN GOZD	24
6.1 Zakonski okvir	24
6.2 Določitev okoljskih ciljev in vrednotenje vplivov izvedbe OPPN	24
6.2.1 Izhodišča in okoljski cilji	24
6.2.2 Metode ugotavljanja in vrednotenja vplivov izvedbe plana na okolje	24
6.3 Opis dejanskega stanja okolja	25
6.3.1 Geološka zgradba tal	25
6.3.2 Pedološka zgradba	25
6.3.3 Dejanska raba znotraj območja OPPN	25
6.3.4 Gozdne površine	26
6.3.5 Kmetijske površine	27
6.3.6 Onesnaženost tal	28
6.4 Ocena pričakovanih vplivov na okolje	28
6.5 Omilitveni ukrepi	32
6.6 Upoštevanje smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora in javnih pooblastil	33
6.7 Skladnost OPPN z okoljskimi cilji	34
6.8 Spremljanje stanja	34
6.9 Viri	34
7. VODE	35
7.1 Zakonski okvir	35
7.2 Določitev okoljskih ciljev in vrednotenje vplivov izvedbe plana	35
7.2.1 Izhodišča in okoljski cilji	35
7.2.2 Metode ugotavljanja in vrednotenja vplivov izvedbe plana na okolje	35
7.3 Opis dejanskega stanja okolja	36
7.3.1 Kakovost vodnega telesa podzemne vode	36
7.3.2 Hidrogeološke značilnosti ožjega območja	37
7.3.3 Obstoječa vodooskrba območja	37
7.3.4 Odvajanje in čiščenje odpadnih voda	37

7.4 Ocena pričakovanih vplivov na okolje	37
7.5 Omilitveni ukrepi	38
7.6 Upoštevanje smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora in javnih pooblastil.....	39
7.7 Skladnost OPPN z okoljskimi cilji.....	39
7.8 Spremljanje stanja	40
7.9 Viri	40
8. NARAVA.....	41
8.1 Zakonski okvir	41
8.2 Določitev okoljskih ciljev in vrednotenje vplivov izvedbe plana OPPN za Turistično središče Sviščaki	41
8.3 Opis obstoječega izhodiščnega stanja okolja na območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki	43
8.3.1 Stanje ogroženih in zavarovanih živalskih vrst ter habitatnih tipov	43
8.3.1.1 Sesalci	44
8.3.1.2 Ptice	44
8.3.1.3 Plazilci in dvoživke.....	45
8.3.1.4 Nevretenčarji	45
8.3.1.5 Habitatni tipi.....	46
8.3.2 Posebna varstvena območja (Natura območja)	46
8.3.3 Ekološko pomembna območja	47
8.3.4 Zavarovana območja.....	47
8.3.5 Območja naravnih vrednot.....	47
8.4 Ocena pričakovanih vplivov plana OPPN za turistično središče Sviščaki	48
8.4.1 Opis in ocena pričakovanih vplivov na ogrožene in zavarovane živalske in vrste ter habitatne tipe	48
8.4.2 Opis in ocena pričakovanih vplivov na posebna varstvena območja in ekološko pomembna območja	48
8.4.2.1 Opis in ocena pričakovanih vplivov na posebna varstvena območja.....	48
8.4.2.2 Opis in ocena pričakovanih vplivov na ekološko pomembna območja	55
8.4.3 Opis in ocena pričakovanih vplivov na zavarovano območje	56
8.4.4 Opis in ocena pričakovanih vplivov na naravne vrednote	57
8.4.5 Kumulativni in sinergijski vpliv izvedbe plana na naravo.....	58
8.5 Omilitveni ukrepi	59
8.6 Upoštevanje smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora in javnih pooblastil.....	61
8.7 Spremljanje stanja ohranjenosti narave	65
8.8 Viri	66
9. KULTURNA DEDIŠČINA.....	67
9.1 Zakonski okvir	67
9.2 Določitev okoljskih ciljev in vrednotenje vplivov izvedbe plana	67
9.2.1 Izhodišča in okoljski cilji.....	67
9.2.2 Podrobnejše usmeritve za varstvo dediščine.....	68
9.2.3 Metode ugotavljanja in vrednotenja vplivov izvedbe plana na okolje	68
9.3 Podatki o varovanih objektih in območjih kulturne dediščine.....	69
9.3.1 Podatki o enotah in območjih kulturne dediščine.....	69
9.3.2 Krajina in arhitekturne značilnosti	70
9.4 Ocena pričakovanih vplivov na okolje	71
9.5 Omilitveni ukrepi	73
9.6 Skladnost OPPN s smernicami pristojnih nosilcev urejanja prostora in javnih pooblastil.....	74
9.7 Skladnost OPPN z okoljskimi cilji.....	74
9.8 Spremljanje stanja	74
9.9 Viri	74
10. POTREBE PO NARAVNIH VIRIH	75

11. ALTERNATIVE.....	76
----------------------	----

Tabele

Tabela 1: Lestvica vplivov plana na okolje.....	13
Tabela 2: Pregled opredelitev do sestavin okoljskega poročila.....	20
Tabela 3: Okoljski cilji, kazalci in stanje	24
Tabela 4: Ocenjevalna lestvica vplivov na tla	24
Tabela 5: Dejanska raba znotraj območja OPPN	25
Tabela 6: Pregled omilitvenih ukrepov za varstvo tal.....	32
Tabela 7: Okoljski cilji, kazalci in stanje za površinske in podzemne vode	35
Tabela 8: Ocenjevalna lestvica vplivov na površinske in podzemne vode	36
Tabela 9: Pregled okoljskih ciljev, kazalcev stanja okolja in metod vrednotenja vplivov za območje plana OPPN za turistično središče Sviščaki.	41
Tabela 10: Pregled različnih vrst sesalcev, ki se pojavljajo na širšem območju Sviščakov (povzeto po podatkih iz baze ZRSVN 2010 in območja notranji con ZRSVN 2016)	44
Tabela 11: Pregled ptic, ki se (oziroma se potencialno) pojavljajo na območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki (povzeto po podatkih ZRSVN 2010 ter notranje cone območij Natura 2000)	44
Tabela 12: Pregled plazilcev ugotovljenih na vplivnem območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki (povzeto po podatkih iz baze ZRSVN 2010).	45
Tabela 13: Pregled nevretenčarjev, ugotovljenih na vplivnem območju OPPN za turistično središče Sviščaki (povzeto po podatkih iz baze ZRSVN 2010 in notranje cone območij Natura 2000).....	46
Tabela 14: Pregled posebnih varstvenih območij (Natura območij) na vplivnem območju plana OPPN.	46
Tabela 15: Pregled ekološko pomembnih območij na vplivnem območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki.	47
Tabela 16: Pregled vplivnih območij zavarovanih območij na območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki.	47
Tabela 17: Pregled obstoječih naravnih vrednot na vplivnem območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki.	47
Tabela 18: Ovrednotenje ocene vpliva plana OPPN na ogrožene in zavarovane živalske vrste ter habitatne tipe.	48
Tabela 19: Ovrednotenje ocene vpliva plana OPPN na posebna varstvena območja in ekološko pomembna območja.....	56
Tabela 20: Ovrednotenje ocene vpliva plana OPPN na zavarovano območje Regijski park Škocjanske jame.	57
Tabela 21: Ovrednotenje ocene vpliva plana OPPN na naravne vrednote.....	58
Tabela 22: Pregled lege varovanih območij, ki se nahajajo na vplivnem območju OPPN za turistično središče Sviščaki.	58
Tabela 23: Pregled omilitvenih ukrepov za območje plana OPPN za turistično središče Sviščaki.	59

Tabela 24: Okoljski cilji, stanje, ukrepi in kazalci za kulturno dediščino	68
Tabela 25: Ocene vplivov OPPN na kulturno dediščino.....	68
Tabela 26: Značilnosti arhitekturnih krajin v občini Ilirska Bistrica	71
Tabela 27: Značilnosti krajin in vzorci v enoti Snežnik z Javorniki.....	71

Slike

Slika 1: Prikaz lokacije OPPN znotraj občine Ilirska Bistrica	16
Slika 2: Širša okolica območja OPPN za turistično središče Sviščaki.....	17
Slika 3: Ožja okolica območja urejanja OPPN za turistično središče Sviščaki.....	18
Slika 4: Prikaz območja OPPN ter varovalnih gozdov in rezervatov	27
Slika 5: Prikaz območja gozdov s poudarjenimi ekološkimi funkcijami na območju Sviščakov (vir: http://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/).....	30
Slika 6: Prikaz urejanja območja smučišč znotraj EUP SV 02	31
Slika 7: Plavalni ribnik v Herbal glamping resort Ljubno (vir: Herbal glamping resort Ljubno).	53
Slika 8: Plavalni ribnik v Garden Vilage Bled (vir: Garden Vilage Bled).....	54
Slika 9: Vodni park Radlje ob Dravi (vir: Vodni park Radlje ob Dravi).	54
Slika 10: Prikaz ožjega območja OPPN ter enote kulturne dediščine	69
Slika 11: Območje plana OPPN za Turistično središče Sviščaki (podatek Hosting d.o.o.).....	76
Slika 12: Ureditvena situacija za OPPN za turistično središče Sviščaki (podatek Hosting d.o.o.).....	77
Slika 13: Območje plana OPPN za Turistično središče Sviščaki (RC Planiranje d.o.o.).....	78

Priloge

R.1 Prikaz širšega območja OPPN	1 : 125.000
R.2 Prikaz namenske rabe območja OPPN	1 : 5.000
R.3 Prikaz območja OPPN in kulturne dediščine	1 : 5.000
R.4 Prikaz dejanske rabe znotraj območja OPPN	1 : 5.000
R.5 Prikaz naravovarstveno pomembnih območij na širšem območju OPPN	1 : 5.000

2. POLJUDNI POVZETEK POROČILA

Občina Ilirska Bistrica pripravlja Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za turistično središče Sviščaki. Območje urejanja leži v vzhodnem delu občine Ilirska Bistrica, na območju Snežniškega pogorja. Ureditveno območje OPPN za Turistično središče Sviščaki meri 44,86 ha.

V veljavnem prostorskem planu je namenska raba območja OPPN opredeljena kot posebno območje površin za turizem (BT) namenjena je hotelom, bungalovom in drugim objektom za turistično ponudbo in nastanitev ter območje zelenih površin (ZS), ki so namenjene oddihu, rekreaciji in športu na prostem.

Območje OPPN je razdeljeno na 2 prostorski enoti in sicer:

- ▲ SV 01 - posebno območje površin za turizem (BT) v površini ca. 14,98 ha,
- ▲ SV 02 - območje zelenih površin (ZS) v površini ca. 29,88 ha.

V okoljskem poročilu so z ustreznimi metodami z vidika vseh obremenitev okolja in glede na vse predvidljive posledice plana na okolje, naravne vire, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturno dediščino obravnavani vsi tisti elementi plana, ki lahko sami ali s kumulativnimi in sinergijskimi vplivi z drugimi plani ali posegi v okolje pomembno vplivajo na okolje. V nadaljevanju je povzeto stanje in vpliv izvedbe OPPN na posamezne sestavine okolja.

Tla in gozd

Območje OPPN v večji meri prekriva ilirski bukov gozd (67,3 %). V manjših zaplatah se pojavljata še javorovi gozdovi in kisloljubni smrekovi gozdovi. Znotraj območja OPPN se v dejanski rabi kmetijskih površin pojavljajo trajni travniki ob obstoječih objektih ter na območju smučišča, neobdelano kmetijsko zemljišče in kmetijsko zemljišče v zaraščanju. Navedene površine kažejo na to, da območje ni v intenzivni kmetijski rabi. Glede na to dejstvo lahko zaključimo, da tla niso preobremenjena z nevarnimi snovmi.

Ureditev znotraj območja OPPN predvideva nove objekte, kar bi lahko potencialno vplivalo na pedološke lastnosti tal zaradi izkopov oz. nasutja terena. Novi objekti se umeščajo v neposredno bližino obstoječih, pri čemer se bo izkoristilo obstoječe dostopne poti tako na območju vikend naselja kot tudi v okolici planinskega doma. Pri tem je potrebno objekte umestiti v prostor tako, da ne bo prihajalo do porušitve stabilnosti terena, erozije tal ali usadov. Teren je potrebno pri tem ustrezno utrditi in stabilizirati ter urediti odvodnjavanje padavinskih voda. Erozijskih procesov zaradi načrtovanih zunanjih rekreativnih dejavnosti (razen smučišča) ne gre pričakovati. Območje se namenja mehkim oblikam turizma (sprehajalne poti, športna igrišča na prostem, spremljevalna gostinska ponudba). Na območju OPPN se načrtuje razširitev smučarske proge in umestitev žičniških naprav, ki ima lahko vpliv na erozijo in lokalno omejeno plazljivost. Za razširitev smučarske proge bo potrebno odstraniti gozdne sestoje in spraviti les, pri čemer lahko pride do poškodb tal. Prav lahko v manjšem obsegu pričakujemo nastanek poškodovanih tal na mestih izgradnje temeljev nosilnih stebrov žičnic. Poškodbe, nastale pri izgradnji je treba takoj po posegu sanirati, območje trase pa zatraviti. Pri odvozu lesa ter kasneje pri gradnji naj se uporabljajo obstoječe ceste in vlake. V primeru da teh ni, naj se transport izvaja po posekani trasi smučišča ali žičnice. Za zmanjšanje možnosti plazenja terena naj se ustrezno uredi odvodnjavanje padavinske vode preko kanalet. Izvedba odvodnjavanja je odvisna od značilnosti terena in se lahko izvede podzemno in po površini. Za zmanjšanje možnosti nastanka plazenja se po potrebi preoblikuje brežine tako, da se zmanjša naklon s čimer se prepreči nadaljnje plazenje.

Vpliv izvedbe načrta na kakovost in stabilnost tal ocenjujemo z oceno **vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)**.

Predlagano območje OPPN za turistično središče Sviščaki ne posega v varovalne gozdove in gozdne rezervate, posega pa na območje gozda s posebnim namenom ki se nahaja na EUP SV 01. Na območju Sviščakov, znotraj ureditvenega območja SV 01 ob počitniškem naselju Sviščaki, je opredeljen gozd s posebnim pomenom. Zaradi zastarelosti predpisa, ki določa gozdove s posebnim pomenom, se predpis v skladu z dogovorom ZGS OE Postojna, lahko ukine. Gozd na območju Sviščakov ima na prvi stopnji poudarjenosti klimatsko funkcijo in funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti. Prav tako so na prvi stopnji poudarjenosti tudi nekatere socialne funkcije gozda. Z vsebino, ki se jo skuša v prostor umestiti na podlagi OPPN, bo slednji še dodatno poudaril tako ekološke kot socialne funkcije gozda na območju Sviščakov.

Z načrtovanjem novih smučarskih prog bo prišlo do odstranitve gozda na približno 8 ha površin, kar bi lahko povzročilo fragmentacijo gozdnega prostora. Krčitev gozda mora biti čim manjša in izvedena na način, da fragmentacija gozdnega prostora ne bo prevelika. Iz tega razloga naj se krčitev gozda za potrebe smučarskih prog izvede v dveh fazah. Najprej naj se uredi smučarske proge, kjer je bilo smučišče že vzpostavljeno v preteklosti. S tem se zagotovi nujne zaokrožitve obstoječih smučarskih prog in vzdržen razvoj smučišča, pri čemer se zagotovi čim manjšo fragmentacijo. Šele nato, v kolikor se izkaže potreba po širitvi smučišča, naj se izvede razširitev smučišč izven površin, ki so že bile namenjene smučarskim progam. Pri vzpostavitvi smučišča v primeru izvedbe obeh faz je potrebno postopati tako, da poseg v gozd zahteva čim manjšo krčitev gozda in je izveden pod pogojem, da se razmere za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi ne poslabšujejo. Omogočen mora biti dostop do gozda z gozdarsko mehanizacijo. Pri umeščanju objektov v gozd in gozdni prostor je potrebno zagotoviti minimalen odmik od gozdnega roba, ki običajno znaša eno drevesno višini (15-40 m). Rekreatijske infrastruktura mora biti umeščena na območje smučišč oziroma gozdnih otokov sredi smučišč zato, da se posegi v gozdni prostor zmanjšajo na najmanjšo možno raven. V kolikor se bo objekte rekreatijske infrastrukture umeščalo v gozd, naj se vanj posega le z odstranitvijo posameznih dreves in le toliko, da bo uporaba te infrastrukture varna. Pri tem naj se v celoti uporabi obstoječe vlake, poti in posamezne gozdne jase.

Vpliv izvedbe načrta na gozd ocenjujemo z oceno **vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)**.

Vode

Na obravnavanem območju, območju Sviščakov, in v njegovi okolici ni površinskih tekočih voda. Območje plana sodi v vodno telo podzemne vode Kraška Ljubljana, ki pa je visoko ranljivo. Kamnine na območju Sviščakov so prepustne za vodo. Na Sviščakah se starejše kredne plasti nadaljujejo tudi pod kamnino, ki se nahaja na površju. Tudi na večjih globinah ležijo kredne karbonatne, večinoma apnenčeve kamnine, ki so vertikalno prepustne za vodo. Kamnina je od neke globine naprej zasičena z vodo. Ocenjeno je ta globina približno enaka absolutni višini ravninskega dela (nadmorska višina okrog 600 m) zahodno od obravnavanega območja. Na območju je obstoječe vodno zajetje, ki zadostuje za minimalno vodooskrbo območja in obstoječih dejavnosti. Območje urejanja nima vzpostavljenega kanalizacijskega omrežja. Odpadne komunalne vode se ob obstoječih objektih zbirajo v nepretočnih greznicah, ki jih prazni izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v Občini Ilirska Bistrica. Padavinske vode s strešin objektov se odvajajo v tla s ponikanjem.

Po ureditvi območje bo odpadna padavinska voda s tlakovanih prometnih površin vodena preko ustreznih lovilcev maščob in olj v ponikanje. Na območju je predvideno odvajanje in čiščenje odpadnih komunalnih voda v 2 biološki čistilni napravi. Potencialni vir onesnaženja tal in podzemnih vod predstavlja možnost izlitja olj ali maziv iz gradbene mehanizacije in transportnih vozil, vendar takšen vir onesnaženja predstavlja tudi vsako vozilo rednega prometa.

Vplivi na podzemno vodo so lahko največji prav v času gradnje, saj bo odkrita krovna plast. Na razmere lahko vplivajo izredni dogodki, kot so nesreče in razlitja. Podzemna voda se nahaja na veliki globini zato negativnega vpliva na podtalnico predvidoma ne bo.

Vpliv izvedbe načrta na površinske vode ocenjujemo z oceno **vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)**.

Narava

Območje OPPN za Turistično središče Sviščaki se nahaja znotraj vplivnih območij Natura območij SCI Javorniki - Snežnik in SPA Snežnik - Pivka ter zavarovanega območja Regijski park Škocjanske jame. Območje OPPN za Turistično središče Sviščaki se tudi nahaja na dveh ekološko pomembnih območjih in sicer EPO Snežnik - Pivka in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri. Na vplivnem območju ureditvenega območja OPPN za Turistično središče Sviščaki se nahaja tudi pet naravnih vrednot. Za poseganje na vplivna območja Natura območij, ekološko pomembnih območij, zavarovanega območja in območij naravnih vrednot, so podani omilitveni ukrepi. Za ureditve v okviru OPPN za Turistično središče Sviščaki je potrebno upoštevanje Naravovarstvenih smernic, pri čemer so bile predlagane in upoštevane ureditve z zmanjšanjem obsega objektov in dejavnosti, ki bodo bolj vezane na dnevni turizem.

Glede na habitatne zahteve živalskih vrst na območju in širši okolici OPPN, ocenjujemo vpliv izvedbe OPPN na naravo s pisno oceno vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).

Kulturna dediščina in krajina

Znotraj območja urejanja OPPN leži en objekt kulturne dediščine - Sviščaki - Spomenik NOB (EŠD28448). Okoli omenjene dediščine je opredeljeno vplivno območje. Širše območje na katerem se nahaja OPPN uvrščamo v arhitekturno regijo Notranjsko Brkinska z razvrstitvijo v arhitekturno krajino Ilirska Bistrica. Del občine Ilirska Bistrica, kjer se nahaja tudi obravnavani OPPN uvrščamo na območje, ki je umeščeno v regijo Kraške krajine notranje Slovenije in sicer v enoto Pivško Cerkniška planota, podenota Snežnik z Javorniki. Ureditev predlagana z OPPN sega v vplivno območje kulturne dediščine Sviščaki - Spomenik NOB (EŠD 28448). Spomenik se sicer ohranja na obstoječem mestu vendar glede na bližino prestavljene ceste, po kateri se bo izvajal dostop do obstoječih objektov in glede na dejstvo, da se bo v njegovi neposredni okolici gradila komunalna infrastruktura ocenjujemo, da lahko pride do vpliva na spomenik.

Na podlagi tega ocenjujemo vpliv izvedbe načrta na kulturno dediščino z opisno oceno **vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)**.

Potreba po naravnih virih

Območje urejanja ima zagotovljeno zadostno količino pitne vode, ki pa je pretežno kapnica in se jo uporablja individualni za potrebe vikend hiš ter planinskega doma. S povečanjem nočitvenih kapacitet se bo povečala potreba po oskrbi s pitno vodo, kar pa obstoječi vodohram zagotavlja. Kamnina na območju je od neke globine naprej zasičena z vodo. Ocenjeno je ta globina približno enaka absolutni višini ravninskega dela (nadmorska višina okrog 600 m) zahodno od obravnavanega območja.

Drugim potreb po naravnih virih ob ureditvi območja ne pričakujemo. Ob sečnji gozda bo nastala hlodovina, ki jo je smiselno uporabiti za ureditve v okviru OPPN.

Alternative

Prvotni predlog je obsegal ureditev območja s površino 73,2 ha, razdeljen je bil na cono A in cono B. Predvideni so bili: hotel s 231 ležišči, drsališče, apartmajsko naselje, športna dvorana, igrišča za nogomet, košarko/mali nogomet/drsališče, odbojko na mivki in tenis, hladilnica, lokal, trgovina/kiosk, športna trgovina, picerija, lokal na smučišču, servisni objekt na smučišču.

Ureditveno območje OPPN za Turistično središče Sviščaki sedaj meri 44.86 ha (Slika 8). Izvzelo se je gozdnato območje na severu OPPN. Na JZ območju je namesto športnih igrišč in športne dvorane načrtovano manjše šotorišče. Apartmajsko naselje, ki je bilo načrtovano na V delu je izvzeto, apartmajске hišice, se načrtujejo nad hotelom in med že obstoječimi stavbami. Skupno število ležišč bo 110.

Sklepna ocena sprejemljivosti izvedbe OPPN

Ocenjujemo, da je ureditev predvidena z OPPN območja Sviščaki, ob upoštevanju veljavnih predpisov in omilitvenih ukrepov, z vidika varstva okolja sprejemljiva.

3. UVOD

3.1 Ozadje priprave okoljskega poročila

Občina Ilirska Bistrica pripravlja Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za turistično središče Sviščaki. Območje urejanja leži v vzhodnem delu občine Ilirska Bistrica.

V postopku priprave plana je Ministrstvo za okolje in prostor, ugotovilo, da je za plan potrebno izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje (CPVO), kar je razvidno iz Odločbe št. 35409-248/2013/8 z dne 08.08.2013. Sestavni del postopka je skladno z *Zakonom o varstvu okolja* (Ur. l. RS, št. 39/06, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15) izdelava okoljskega poročila, ki je kot strokovna podlaga sestavni del postopka CPVO. Ker se območje OPPN nahaja znotraj varovanih območij narave (Natura 2000 in zavarovana območja) je sestavni del postopka tudi izvedba presoje sprejemljivosti plana in posegov v naravo na varovanih območjih, ki se izvede na podlagi Zakona o ohranjanju okolja (Ur. l. RS, št. 96/04 – UPB, 46/14).

Po 40. členu *Zakona o varstvu okolja* (Ur. l. RS, št. 39/06, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16) je treba v postopku priprave plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta (v nadaljnjem besedilu: plan), katerega izvedba lahko pomembno vpliva na okolje, izvesti celovito presojo vplivov njegove izvedbe na okolje, s katero se ugotovi in oceni vplive na okolje in vključenost zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja in kulturne dediščine v plan, in pridobiti potrdilo ministrstva o sprejemljivosti njegove izvedbe na okolje. Zakon o varstvu okolja v drugem odstavku 40. člena določa, da se za plan izvede celovita presoja vplivov na okolje, če se s planom določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje skladno z določbami 51. člena istega zakona, ali če je zanj zahtevana presoja sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave. Celovita presoja vplivov na okolje se izvede tudi za drug plan, če ministrstvo oceni, da bi njegova izvedba pomembneje vplivala na okolje. Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov se celovita presoja vplivov na okolje ne izvede za plan, izdelan na podlagi plana, za katerega je bila že izvedena celovita presoja vplivov na okolje, če za planirane posege niso določeni novi ali podrobnejši izvedbeni pogoji, če ne vsebuje novih posegov ali ne zajema novih območij glede na plan, na podlagi katerega je pripravljen.

Iz osnutka OPPN izhaja, da območje obsega 44,86 ha. Sestavni del OPPN so tudi zemljišča izven območja urejanja, ki so potrebna za neposredno prometno priključevanje na omrežje javnih cest in izvedbo komunalnih priključkov in naprav gospodarske javne infrastrukture

Območje OPPN je razdeljeno na 2 prostorski enoti in sicer

- SV 01, ki je določena kot posebno območje za površine za turizem BT, namenjene hotelom, bungalovom in drugim objektom za turistično ponudbo in nastanitev, površina območja meri ca. 14,98 ha in
- SV 02, ki je določena kot območje zelenih površin ZS, ki so namenjene oddihu, rekreaciji in športu na prostem, površina območja meri ca. 29,88 ha.

Iz gradiva je razvidno, da v primeru OPPN Sviščaki ne gre za poseg, za katerega je potrebno v skladu z *Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje* (Ur. l. RS, št. 51/14, 57/15) treba izvesti presojo. Kljub temu, da OPPN obsega območje na površini 44,86 ha, pa gre v večini primerov za ureditve na bistveno manjšem območju, ob upoštevanju obstoječega stanja v prostoru (smučarske proge, obstoječi objekti).

V postopku CPVO je bilo pridobljeno mnenje Zavoda RS za varstvo narave št. 5-11-466/2-0-13/BFACG z dne 5. 6. 2013 iz katerega izhaja, da OPPN sega v naslednja varovana območja:

- posebna varstvena območja (območja Natura 2000), ki so določena z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000, Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 21/16): Snežnik - Pivka (SI5000002) in Javorniki - Snežnik (SI3000231) ter
- zavarovana območja: vplivno območje Regijskega parka Škocjanske jame, zavarovanega z Zakonom o regijskem parku Škocjanske jame (Ur. l. RS, št. 57/96, 63/97).

Zavod ugotavlja, da sta Natura območji Javorniki - Snežnik in Snežnik - Pivka pomembni kot habitat ogroženih in zavarovanih vrst npr. gozdnega jereba, divjega petelina, širokouhega netopirja, rjavega medveda, volka in navadnega risa ter habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju (npr. ilirski bukovi gozdovi, jame). Na vplivnem območju Regijskega parka Škocjanske jame je treba upoštevati varstvene režime, ki jih določa zakon o parku. Ta v 8. členu prepoveduje vse posege v okolje na vplivnem območju parka, ki bi lahko posredno ali neposredno poslabšali obstoječe stanje okolja v parku, ipd.

Zavod ugotavlja tudi, da načrtovani posegi pomenijo zlasti povečano možnost večjega onesnaževanja in vnosa motenj, zlasti nemira, osvetljevanja v sicer odmaknjen obširen gozdni prostor. Opozarja na možnost onesnaženje podtalnice, večjo porabo vode zaradi večjega števila stacionarnih gostov. V primeru neustreznega/neučinkovitega čiščenja odpadne vode, bi to lahko imelo vpliv na habitatni tip jam in z njim povezane ogrožene živalske vrste npr. človeško ribico in drobnovratnika. Povečan promet in povečana prisotnosti človeka v gozdu bi lahko pomenila velik negativni vplivi na velike zveri, gozdne vrste netopirjev, gozdne kure in habitatni tip ilirski bukovi gozdovi. Povečano osvetljevanje bi imelo vpliv na gozdne vrste netopirjev, sove in velike zveri. Tudi gradnja vodovoda bi pomenila motnjo v gozdnem prostoru, ki je habitat gozdnih vrst kur in poseganje v habitatni tip ilirski bukovi gozdovi.

Območje urejanja Sviščaki je opredeljeno z Odlokom o občinskem prostorskem načrtu Občine Ilirska Bistrica (Ur. l. RS, št. 30/16). Za OPN je bilo potrebno izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje, za potrebe katerega je bilo izdelano okoljsko poročilo skupaj s presojo sprejemljivosti izvedbe OPN na varovana območja. Za OPN je bila izdala Odločba št. 35409-67/2010-MOP/71 z dne 30.10.2015), da so vplivi plana, ugotovljeni v postopku CPVO, sprejemljivi.

3.2 Izhodišča za pripravo okoljskega poročila

Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05) določa izhodišča za pripravo okoljskega poročila. Slednje predstavljajo okoljski cilji plana, merila vrednotenja in metodologija ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana na okolje. Metodološki pristop in vsebina okoljskega poročila upoštevata tudi zahteve ostalih državnih in evropskih dokumentov (Nacionalni program varstva okolja, Strategija prostorskega razvoja Slovenije, Direktiva Evropskega Parlamenta in Sveta 2001/42/ES z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje (Ur. l. št. 197 z dne 21. 7. 2001, str. 30), ki opredeljuje podrobnejšo vsebino in obseg informacij, ki jih mora zagotavljati okoljsko poročilo.

Osnova za vrednotenje vplivov plana so okoljski cilji, ki so določeni na osnovi lastnosti oziroma zakonitostmi okolja na območju plana. Okoljski cilji so opredeljeni v okoljskih izhodiščih. Slednji predstavljajo določene cilje varstva okolja, na podlagi katerih se določijo kazalci vrednotenja vplivov izvedbe posameznih prostorskih planov, programskih dokumentov, strategij in drugih aktov s področja urejanja, upravljanja voda, gospodarjenja z gozdovi, lova, ribištva, rudarstva, kmetijstva, energetike, industrije, transporta, ravnanja z odpadki in odpadnimi vodami, oskrbe prebivalstva s pitno vodo, telekomunikacij in turizma.

Okoljska izhodišča predstavljajo stanje okolja, obveznosti določene v ratificiranih mednarodnih pogodbah, programih in načrtih s področja varstva okolja (NPVO 2005-2012), prostorskega razvoja (SPRS), dokumentih s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, varstveni cilji na območjih s posebnim pravnim režimom, ki vključujejo usmeritve, izhodišča, omejitve in prepovedi zaradi varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov ali kulturne dediščine, dokumentih z namenom zmanjševanja in preprečevanja obremenjevanja okolja z različnimi emisijami in drugi pravni akti o uresničevanju načel trajnostnega razvoja.

Ustrezna merila vrednotenja vplivov plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturno dediščino so stopnje odstopanja od kazalcev stanja okolja, stopnje doseganja varstvenih ciljev in druga merila, ki zagotavljajo ustrezno vrednotenje vplivov plana.

Pri vrednotenju vplivov izvedbe plana se v okoljskem poročilu izbere takšne cilje ter kazalce vrednotenja, ki bodo primerni lastnostim in prilagojeni natančnosti plana. Izbrana merila vrednotenja in metode ugotavljanja in vrednotenja vplivov morajo biti takšna, da se na podlagi presoje lahko prepoznajo vi pomembni vplivi izvedbe plana na doseganje okoljskih ciljev in da so ti vplivi tudi ustrezno ovrednoteni.

3.3 Vsebina okoljskega poročila

Okoljsko poročilo mora vsebovati informacije, potrebne za izvedbo postopka celovite presoje vplivov izvedbe plana na okolje in njegove dele ter upoštevati zahteve varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja in kulturne dediščine. Okoljsko poročilo upošteva vsebino in natančnost plana (OPPN) ter obsega tekstualni in kartografski del. Pri tem se uporabijo tisti kazalci stanja okolja, ki skupaj z izbranimi metodami in izbranimi okoljskimi cilji, primernimi obravnavanemu planu zagotavljajo doseganje okoljskih ciljev.

Skladno z Uredbo mora okoljsko poročilo vsebovati informacije o:

- osnovni podatki o planu
- podatke o stanju okolja na območju plana
- podatke o okoljskih ciljih plana, merilih vrednotenja in metodah za zagotavljanje in vrednotenje vplivov plana,
- podatki o ugotovljenih vplivih plana in njihova presoja,
- predvidene načine spremljanja stanja okolja v času izvedbe plana
- navedbe o izdelovalcih in morebitnih podizvajalcih okoljskega poročila
- ločen prikaz ugotovitev okoljskega poročila, ki se nanašajo na varovana območja skladno z Zakonom o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 96/04, 46/14)
- poljuden povzetek ugotovitev okoljskega poročila z obrazložitvijo

3.4 Metodologija priprave okoljskega poročila

Metodologija izdelave okoljskega poročila je določena z *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)*. Na podlagi okoljskih ciljev ter ugotovljenih vplivov posegov na posamezne sestavine okolja in obstoječega stanja je bila podana ocena vplivov plana na okolje. Ocena posledic učinkov izvedbe plana na uresničevanje ciljev celovite presoje se ugotavlja v skladu z *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)*.

Okoljsko poročilo je bilo tako izdelano na podlagi:

- osnutka Odloka OPPN Sviščaki
- usklajevanj s pristojnimi nosilci urejanja prostora

- smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora
- javno dostopnih podatkov in zakonskih izhodišč

V procesu izdelave okoljskega poročila je bilo potrebno prepoznati vse pomembne vplive izvedbe plana na okolje in jih v nadaljnjem postopku ovrednotiti. V ta namen je bilo izvedeno vsebinjenje (scoping), ki je prikazano v poglavju 5. tega okoljskega poročila. Na podlagi vsebinjenja so bila v presojo vključeni tisti elementi okolja in obremenitve okolja zaradi emisij, za katere je bilo ugotovljeno, da bi izvedba plana lahko pomembno vplivala na okoljske cilje.

3.4.1 Določitev okoljskih ciljev plana ter meril vrednotenja

Na podlagi Uredbe o okoljskem poročilu okoljski so okoljski cilji tisti, ki se nanašajo na plan in ustrezajo značilnostim okolja na območju plana. Pri tem se izbere tiste okoljske cilje, ki jih je mogoče dosegati preko prostorskega načrtovanja. Izbrani okoljski cilji plana izhajajo iz ciljev, ki jih za posamezno sestavino ali obremenitev okolja predvideva nacionalni program varstva okolja (NPVO) ter na njegovi osnovi pripravljeni operativni programi ter sektorska zakonodaja.

Pri določitvi okoljskih ciljev plana se upoštevajo tudi usmeritve planu nadrejenih prostorskih aktov, kot so občinski in državni prostorski načrti ter dokumenti posameznih okoljskih sektorskih politik.

Pri vsaki sestavini okolja so določeni tudi kazalci za spremljanje doseganja okoljskih ciljev plana z izvedbo sprememb in dopolnitev lokacijskega načrta.

3.4.2 Metode vrednotenja vplivov izvedbe plana

Za vsako sestavino in obremenitev okolja je bil določen način vrednotenja vplivov izvedbe plana na okolje. Za ocenjevanje sprejemljivosti izvedbe plana so v skladu z Uredbo ter merili vrednotenja opredeljene ocene sprejemljivosti. Ocene vrednotenja posledic učinkov izvedbe plana na okoljske cilje je podana v sledeči tabeli.

Tabela 1: Lestvica vplivov plana na okolje

OCENA	OPISNA OCENA	RAZLAGA OCENE
A	ni vpliva oziroma je pozitiven vpliv	vpliv izvedbe plana na okolje ne bo zaznaven ali pa se bo z izvedbo plana stanje okolja izboljšalo, zato bo vpliv pozitiven
B	vpliv je nebitven	vpliv izvedbe plana na okolje bo najmanj v eni od sestavin okolja majhen in za njegovo izvedbo niso potrebni omilitveni ukrepi
C	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	vpliv izvedbe plana na okolje se bo v fizičnem in kakovostnem smislu vsaj v eni od sestavin okolja zaznavno spremenilo, vendar bo ob izvedbi omilitvenih ukrepov vpliv plana nebitven
D	vpliv je bistven	vpliv izvedbe plana na okolje bo bistven, tudi če se z ustreznimi omilitvenimi ukrepi zmanjša ali omili njegov vpliv
E	vpliv je uničujoč	vpliv izvedbe plana na okolje bo v fizičnem in kakovostnem smislu vsaj v eni od sestavin okolja nesprejemljivo velik, izvedba plana bi zato lahko uničujoče vplivala na okolje
X	ugotavljanje vpliva ni možno	če ugotavljanje vplivov izvedbe plana na okolje ni možno, se tak vpliv označi z X

3.4.3 Določitev vplivov plana ter njihovo vrednotenje

Na podlagi načrtovanih ureditev, ki so predvidene z OPPN, so bili opredeljeni morebitni vplivi izvedbe plana na posamezne sestavine in obremenitve okolja. Doseganje okoljskih ciljev je bilo

vrednoteno na podlagi ocenjenih sprememb kazalcev stanja okolja oziroma na podlagi vključevanja ukrepov za doseganje okoljskih ciljev s predlaganimi spremembami plana.

Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05) določa opredelitev vrsto vpliva, ki ga posamezni plan ob njegovi izvedbi lahko ima na okolje. Izvedba plana ima tako lahko na okolje neposredne, daljinske, kumulativne in sinergijske vplive. Uredba tudi predpisuje določitev trajanja vplivov izvedba plana na okolje, kjer se določa kratkoročni, srednjeročni, dolgoročni, trajni in začasni vpliv.

Trajanje vplivov zaradi izvedbe plana oziroma dejavnosti, ki se jih s planom umešča v prostor, največkrat trajni. Začasni vplivi običajno nastanejo v času izvajanja plana, to je v času gradnje načrtovanih ureditev.

3.5 Smernice nosilcev urejanja prostora in javnih pooblastil

Za potrebe izdelave občinskega podrobnega prostorskega načrta so bile pridobljene smernice pristojnih nosilcev urejanja prostora in javnih pooblastil:

- Naravovarstvene smernice za Občinski podrobni prostorski načrt za turistično središče Sviščaki, Zavod RS za varstvo narave, OE Nova Gorica, 5-III-431/2-O-2013/BFACG, 07.06.2013
- Smernice k osnutku Občinskega podrobnega prostorskega načrta za turistično središče Sviščaki, Komunalno podjetje Ilirska Bistrica, 08.07.2013
- Smernice za pripravo Občinskega podrobnega prostorskega načrta za turistično središče Sviščaki, Ministrstvo za kulturo, 35012-76/2013/4, 28.06.2013
- Delne smernice za pripravo Občinski podrobni prostorski načrt za turistično središče Sviščaki, Zavod za gozdove Slovenije, OE Postojna, 3407-29/2013, 11.06.2013
- Smernice s področja upravljanja z vodami za občinski podrobni prostorski načrt za turistično središče Sviščaki, Ministrstvo za okolje in prostor, ARSO, Oddelek povodja Jadranskih rek z morjem, št. 35001-236/2013-2, 21.06.2013
- OPPN za turistično središče Sviščaki, dopolnitev vloge, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, št. 35409-248/2013/4, 10.06.2013
- Smernice k osnutku OPPN za turistično središče Sviščaki, Občina Ilirska Bistrica, Oddelek za gospodarsko dejavnost, št. 35000-4/2013, 10.06.2013
- Smernice št. 12, Elektro Primorska, d.d., 10.06.2013
- Smernice, pogoji k izvedbi prostorskega načrta za turistično središče Sviščaki št. 14184-KP/163-AG, Telekom Slovenije, 80/03-00161201305130008, 03.06.2013
- OPPN za turistično središče Sviščaki Smernice s področja državne cestne infrastrukture, razen avtocest, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, št. 350-40/2013-3-00711215, 29.05.2013
- Strokovna izhodišča za pripravo smernic za načrtovanje k osnutku OPPN za turistično središče Sviščaki, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, DRSC, št. 37167-1090/2013-4 (1505), 20.05.2013
- Smernice za izdelavo OPPN za turistično središče Sviščaki, Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, 350-88/2013-2-DGZR, 28.05.2013
- OPPN za turistično središče Sviščaki - smernice, Ministrstvo za obrambo, Direktorat za logistiko, 350-47/2013-2, 20.05.2013

4. PODATKI O PLANU

4.1 Ime, območje in obdobje izvajanja načrta

Predmet prostorskega plana je Občinski podrobni prostorski načrt za turistično središče Sviščaki v Ilirski Bistrici. Ureditveno območje meri 44,86 ha. Obsega širše območje zaselka Sviščaki.

Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) območja za turistično središče Sviščaki se namerava sprejeti za določen čas in sicer bo prenehal veljati najkasneje, ko bodo izvedeni vsi predvideni posegi in pridobljena uporabna dovoljenja za vse objekte, lahko pa prej če Organ, ki je sprejel OPPN, sprejme sklep o prenehanju veljavnosti OPPN. Izvajanje OPPN se začne z njegovo veljavnostjo in sicer naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije (Ur. l. RS) ali v uradnem glasilu občine.

4.2 Programska izhodišča načrta

Lokacija OPPN za turistično središče Sviščaki vključuje dve enoti urejanja prostora (EUP) in sicer:

- SV 01, ki je določena kot posebno območje za površine za turizem BT, namenjene hotelom, bungalovom in drugim objektom za turistično ponudbo in nastanitev, površina območja meri ca. 14,98 ha in
- SV 02, ki je določena kot območje zelenih površin ZS, ki so namenjene oddihu, rekreaciji in športu na prostem, površina območja meri ca. 29,88 ha.

Razlogi za sprejem OPPN za turistično središče Sviščaki so:

- ureditev obstoječega turističnega naselja s kvalitetnim celovitim pristopom,
- ponudba novih dejavnosti,
- ustrezna ureditev komunalne infrastrukture.
- ureditve parkirnih površin
- ureditve območij za športne dejavnosti.

Odlok določa območje OPPN ter arhitekturne, krajinske in oblikovalske rešitve prostorskih ureditev, načrt parcelacije, etapnost izvedbe, rešitve in ukrepe za celostno ohranjanje kulturne dediščine, rešitve in ukrepe za varstvo okolja in naravnih virov ter ohranjanje narave, rešitve in ukrepe za obrambo ter varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, pogoje glede priključevanja objektov na gospodarsko javno infrastrukturo in grajeno javno dobro, vplive in povezave s sosednjimi enotami urejanja prostora ter dopustna odstopanja od načrtovanih rešitev.

Območje OPPN za turistično središče Sviščaki se s predlogom Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za turistično središče Sviščaki razdeli na 2 prostorski enoti.

Dopolnjen osnutek OPPN je izdelalo podjetje Razvojni center PLANIRANJE d.o.o. Celje, pod številko projekta 674/12.

4.3 Pregled obstoječih prostorskih aktov v občini Ilirska Bistrica

4.3.1 Veljavna občinska zakonodaja

Sprejeti prostorski planski akti:

- ▲ Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Občine Ilirska Bistrica (Ur. l. RS, št. 30/16)

4.4 Opis območja in značilnosti načrta

4.4.1 Opis širše okolice obravnavanega načrta

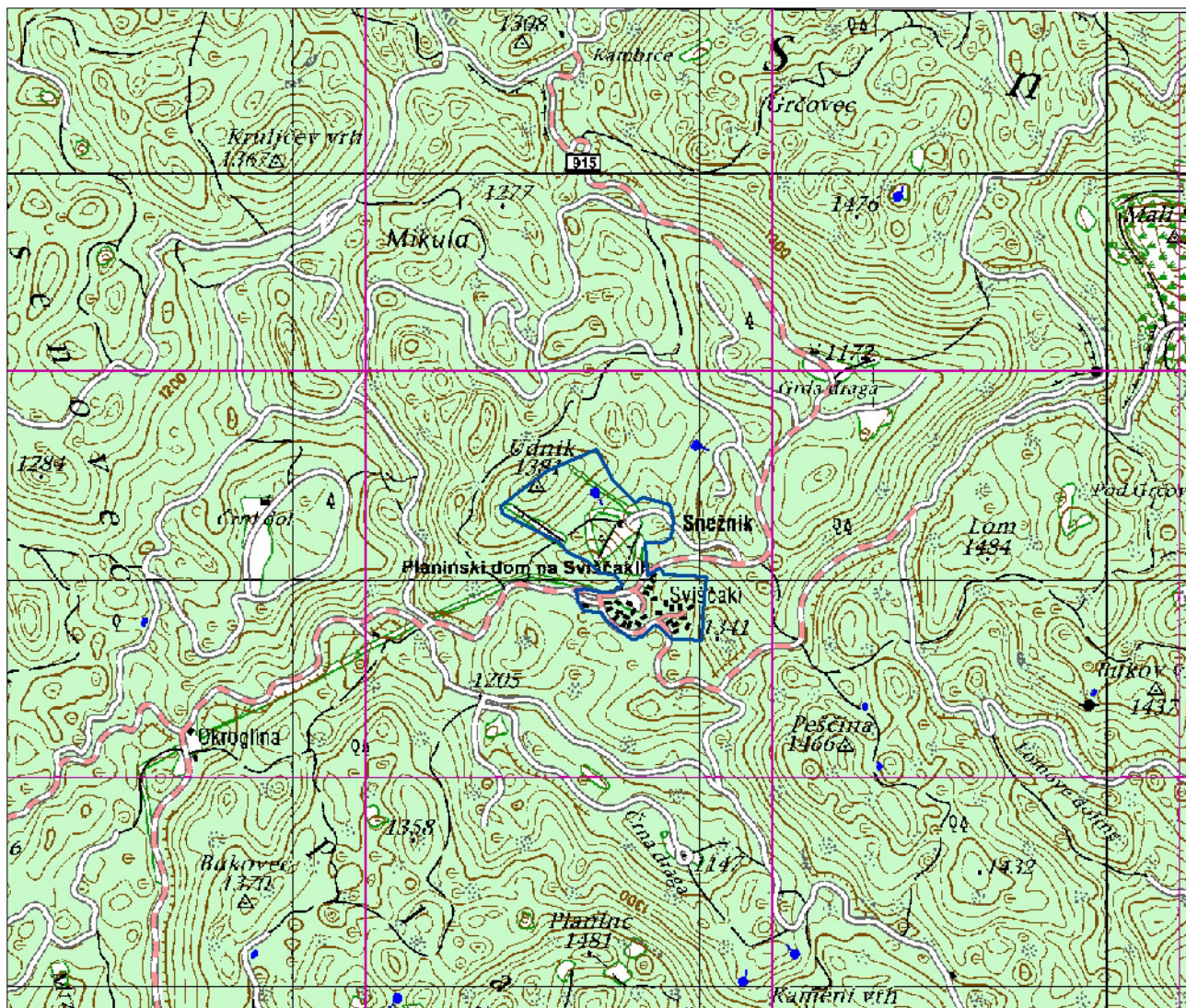
Občina Ilirska Bistrica leži v jugozahodnem delu Slovenije ob meji z republiko Hrvaško na prehodu dinarskega in submediteranskega (sredozemskega) območja, kar se kaže tako v reliefni razgibanosti

kot tudi z vremenskimi vplivi, ki so prisotni na območju občine. Gre za območje Notranjsko-kraške regije. Območje občine sega od visoke gozdnote in neposeljene dinarske planote Snežnik na vzhodu, ki proti zahodu prehaja mimo doline reke Reke do flišnate pokrajine Brkinov. Slednji skupaj z dolino Reke predstavljajo vezni člen s celinsko Slovenijo. Pokrajina je prometno pomembna saj prek nje vodita železniška in cestna povezava iz Kvarnerja v notranjost Slovenije in naprej v srednjo Evropo. V jugozahodnem delu občine poteka cesta med Reko in Trstom. Snežnik se, skupaj z Javorniki, prek državne meje nadaljuje v Gorski Kotar na Hrvaškem. Ilirskobistriška kotlina obsega ozemlje med Brkini in Snežnikom, ki se počasi spušča v mokrotno ravno dno ob sotočjih Reke s potoki Moljo, Pilo in Bistrico. Za območje občine je značilen preplet kraškega in rečnega površja. Poplavna območja so prisotna vzdolž struge reke Reke od njenega izvira, mimo naselja Ilirska Bistrica in naprej do vtoka v Škocjanske jame. Najširše razlivne površine so ravno na ravninah jugozahodno od Ilirske Bistrice. Demografski kazalci za občino kažejo, da območje sicer ni ogroženo, se pa je število prebivalcev od leta 2000 do konca leta 2008 stalno zmanjševalo.

Slika 1: Prikaz lokacije OPPN znotraj občine Ilirska Bistrica
vir: <http://gis.iobcina.si>, junij 2016

Območje OPPN se nahaja v občini Ilirska Bistrica, na nadmorski višini 1242 m, Z od gore Snežnik. Od Ilirske Bistrice je oddaljen 12 km zračne razdalje. V naravi območje predstavlja veliko gozdno jaso, katere severni del je urejen kot smučišče, južni pa kot turistično naselje. Na obravnavanem območju Sviščakov je obstoječe turistično naselje z več objekti, planinski dom in smučišče z dvema vlečnicama.

Slika 2: Širša okolica območja OPPN za turistično središče Sviščaki

4.4.2 Opis območja obravnavanega načrta

Ureditveno območje OPPN za Turistično središče Sviščaki meri 44,86 ha. Območje OPPN obsega širše območje obstoječega turističnega središča Sviščaki.

Območje OPPN obsega parcele št. 2049/2, 2049/3, 2049/4, 2049/5, 2049/6, 2049/7, 2049/8, 2049/10, 2051, 2052, 2053/1, 2053/2, 2054/1, 2054/2, 2054/3, 2054/4, 2054/6, 2054/7, 2054/8, 2054/10, 2054/11, 2054/12, 2055/1, 2055/2, 2056, 2057, 2058/2, 2067/1, 2067/4, 2067/7 in dele parcel št.: 2049/9, 2054/9, 2067/1, 2067/5, 2067/6, 2067/7, vse k.o. Snežnik (2508) ter dele parcel št. 1523, 1524, 1525, 1527, 1531, vse k.o. Ilirska Bistrica (2525). Sestavni del OPPN so tudi zemljišča izven območja urejanja, ki so potrebna za neposredno prometno priključevanje na omrežje javnih cest in izvedbo komunalnih priključkov in naprav gospodarske javne infrastrukture (v nadaljevanju GJI), potrebnih za komunalno opremljanje območja ter obsegajo parcele št.: 2039, 2054/5, 2058/5, 2058/6 (vodohram V1), 2067/2, 2067/9, 2067/12, 2054/33, 2073/1, 2073/2, 2075, 2077/1, 2079/1, 2090/1, 2091/1 (črpališče Č13), vse k.o. Snežnik (2508), 2624, 2632, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640/1, 2644, 2645, 2646, 2647, vse k.o. Trpčane (2544), 1474, 1478, 1479/1, 1479/2, 1480, 1481, 1506, 1507, 1508, 1509, 1511, 1523/1, 2526, , 1527, 1535, vse k.o. Ilirska Bistrica (2525)

Sviščaki so velika gozdna jasa v snežniških gozdovih na nadmorski višini okrog 1250 metrov. Sviščaki so planinsko in turistično središče snežniških gozdov ter pomembno izhodišče za pohod proti Snežniku.

Obstoječe območje počitniških hiš urbanistično in arhitekturno ni urejeno, še razpoložljivo obstoječe stavbno zemljišče pa omogoča dodatne kapacitete. Območje smučišča in počitniškega kompleksa je potrebno urediti in opremiti s spremljajočim novim programom in javno gospodarsko infrastrukturo.

Slika 3: Ožja okolica območja urejanja OPPN za turistično središče Sviščaki

vir: <http://gis.iobcina.si>, junij 2016

Območje urejanja OPPN obsega dve enoti urejanja prostora. Enota SV 01 je določena kot posebno območje površin za turizem (BT), namenjena je hotelom, bungalovom in drugim objektom za turistično ponudbo in nastanitev. Površina te enote meri ca. 14,98 ha. Enota SV 02 je določena kot območje zelenih površin (ZS), ki so namenjene oddihu, rekreaciji in športu na prostem. Površina te enote meri ca. 29,88 ha.

Z OPPN je predvidena odstranitev več obstoječih objektov in naprav (planinski dom, nelegalno zgrajeni objekti, gospodarski objekti ob žičnicah, obstoječe žičnice,...).

Na območju SV 01 se z OPPN načrtujejo naslednje prostorske ureditve:

- nov planinski dom,
- hotel z depandanso (2 med seboj povezana objekta),
- počitniški bungalovi (4 objekti),
- novi počitniški objekti (12 objektov),
- obnova in preoblikovanje (rekonstrukcija) obstoječih počitniških objektov,
- gostinski in sanitarni objekti ob športnih površinah,
- obnova in rekonstrukcija obstoječega gospodarskega objekta ob parkirišču,
- večnamenski športno rekreacijski objekt – letni plavalni ribnik, zimsko naravno drsališče,
- obstoječe večnamensko travnato igrišče za igre z žogo in sankališče,

- otroško igrišče, prostor za občasno kampiranje,
- obnova, sanacija in dograditev obstoječega omrežja dovoznih cest, kolesarskih in peš povezav,
- parkirišče za vozila (osebna vozila, turistični avtobusi, avtodome s potrebno infrastrukturo),
- obnova, sanacija in dograditev objektov in naprav GJI.

Na območju SV 02 se z OPPN načrtujejo naslednje prostorske ureditve:

- žičnice - vlečnice ali sedežnice ob obstoječih in predvidenih smučiščih (4 naprave) s servisnimi objekti,
- predvideni gostinski in gospodarski objekti za potrebe vzdrževanja in oskrbe smučišč (dva objekta),
- obnova, sanacija in dograditev obstoječih smučišč,
- obnova, sanacija in dograditev omrežja stez za tek na smučeh (po trasi obstoječe ceste proti Mašunu),
- ureditev trim steze, doživljajskega in adrenalinskega parka, prostorov za piknik,
- obnova, sanacija in dograditev omrežja obstoječih cest, kolesarskih in pešpoti (sprehajalne poti, tematske poti, počivališča),
- vodni zadrževalnik za zbiranje padavinske vode za umetno zasneževanje smučišč,
- obnova, sanacija in dograditev objektov in naprav GJI.

5. PREGLED POMEMBNIH OBSTOJEČIH IN PRIČAKOVANIH VPLIVOV PLANA

V okoljskem poročilu se skladno z *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)* opredelijo, opišejo in ovrednotijo pomembni vplivi izvedbe plana na: okolje, naravo, varstvo človekovega zdravja in na kulturno dediščino. Obravnavajo se:

- elementi okolja (zrak, tla, voda, hrup, elektromagnetno sevanje, svetlobno onesnaževanje),
- narava (vpliv na biotsko raznovrstnost in naravne vrednote),
- človek (družbeno okolje, zdravje),
- kulturna dediščina ter krajina.

V začetni fazi priprave okoljskega poročila se je na podlagi obstoječih podatkov, usklajevanjem s predstavniki Občine Ilirska Bistrica in pripravljavcem OPPN ter terenskih ogledov izvedlo vsebinjenje, kjer se je določilo okoljske probleme in predvidelo bistvene vplive ob izvajanju OPPN na okolje, zdravje ljudi, naravo in kulturno dediščino. V sklopu vsebinjenja so se določile vsebine, ki bodo oziroma ne bodo v nadaljevanju vključene v presojo.

Tabela 2: Pregled opredelitev do sestavin okoljskega poročila

Sestavina okolja	Pomembne ugotovitve	Pričakovani vplivi	Nadaljevanje presoje
Tla in gozd	Tla na območju OPPN so rjava prokarbonatna tla na apnencu in dolomitu. Za ta tip tal so značilni kraški pojavi, tla so plitva, površina je kamnita in skalovita. Na območju OPPN v dejanski rabi prevladujejo gozd. Prevladuje jelovo – bukovi sestoji s prevladujočo drevesno sestavo bukve, smreke in jelke. Na območju načrtovane ureditve SV 01 v okolici zaselka Sviščaki so opredeljeni tudi gozdovi s posebnim namenom. Glede na dejstvo, da površine niso v intenzivni kmetijski rabi, lahko zaključimo da tla niso preobremenjena z nevarnimi snovmi. Območje predlaganega OPPN ni ustrezno komunalno opremljeno, gospodarska javna infrastruktura je le delno vzpostavljena. Ureditev območja bi lahko vplivala na morebitno onesnaženje tal, lastnosti gozda s posebnim namenom na območju in na novo nastala erozijska območja zaradi plazenja tal predvsem pri urejanju smučišča.	Neposredni, začasni, dolgoročni, daljinski in trajni vpliv	Izvedba plana lahko pomembno vpliva na izbran cilj: <i>ohranjanje obstoječe kakovosti in stabilnosti tal kot posledice rabe tal</i> <i>Ohranjanje poudarjenosti vseh funkcij gozda na območju plana.</i> <u>Pričakovani vplivi: N, T, K</u>
Vode	Na območju Sviščakov in njegovi okolici ni površinskih tekočih voda. Najbližji vodotok Sevšček je 6,5 km oddaljen od območja in teče proti naselju Zabiče. Obravnavano območje ni poplavno ogroženo in ne spada v prispevna območja kopalnih voda. Območje plana sodi v vodno telo podzemne vode Kraška Ljubljana, vodno telo je visoko ranljivo. Globina podtalnice na območju je ocenjena na nadmorsko višino okrog 600 m. Kanalizacijsko omrežje odpadnih padavinskih voda na območju ni urejeno oziroma je urejeno individualno z greznicami. Slednje predstavlja potencialno možnost onesnaženja, saj so tovrstne rešitve neprimerne. Padavinske vode s strešin objektov se odvajajo v tla s ponikanjem. Z OPPN se večji poudarek daje ureditvi odvajanja in čiščenja odpadnih komunalnih vod tako iz obstoječih objektov kot iz novo načrtovanih. V okviru infrastrukturnih ureditev se zagotavlja tudi stalna oskrba s pitno vodo.	Neposredni, začasni, dolgoročni, daljinski in trajni vpliv	DA

Sestavina okolja	Pomembne ugotovitve	Pričakovani vplivi	Nadaljevanje presoje
Narava	Na vplivnem območju Sviščakov sta opredeljeni dve Natura območji (SCI Javorniki - Snežnik in SPA Snežnik - Pivka), dve ekološko pomembni območji (EPO Snežnik - Pivka in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri) ter pet naravnih vrednot. Sviščaki se nahajajo tudi znotraj vplivnega območja regijskega parka Škocjanske jame. Na vplivnem območju se je obravnavalo 21 kvalifikacijskih Natura živalskih vrst in 4 habitatni tipi. Poleg tega še nekaj ostalih zavarovanih vrst (glede na obstoječe podatke o prisotnosti). Ureditve na območju OPPN lahko vplivajo na: širokouhega/mulastega netopirja, alpskega in bukovega kozlička, drobnovratnika, črtastega medvedka, človeško ribico, rjavega medveda, navadnega risa, volka, ilirske bukove gozdove, jame, ki niso odprete za javnost, vzhodna submediteranska suha travišča (<i>Scorzonera villosa</i>), sestoje navadnega brina (<i>Juniperus communis</i>) na suhih traviščih na karbonatih, koconogega čuka, pivko, gozdnega jereba, divjega petelina, kozačo, belohrbtega detla, črno žolno, malega skovika in velikega skovika. Prav tako je možen vpliv na EPO Snežnik – Pivka in Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in naravne vrednote.	Neposredni, začasni, daljinski in trajni vpliv	DA
Zrak in podnebne spremembe	Območje Sviščaki se nahaja na gozdno-travnati planoti nad Ilirsko Bistrico in je več kilometrov oddaljeno od najbližjih poseljenih območij. Kakovost zraka na območju, ki se nahaja v naravnem okolju in odmaknjeno od poselitve in industrijskih dejavnosti, je dobro. Emisije v zrak so vezane le na dnevni promet zaradi izletniških obiskovalcev. Večina individualnih objektov je počitniških in ne stalno naseljenih. Vir emisij predstavljajo tudi emisije zaradi ogrevanja obstoječih objektov. Z OPPN se na območju vikend naselja dodatno omogoča umestitev 13 novih objektov, gradnja 4 bungalovov, porušitev starega in gradnja novega planinskega doma ter hotela z depandanso. Hkrati OPPN omogoča ureditev več zunanjih površin za rekreacijo ter ureditev ostale GJL. Ocenjujemo, da se bo z izvedbo OPPN promet ter z njim povezane emisije v zrak deloma povečale, vendar slednje glede na sedanje stanje kakovosti zraka ne bodo bistvene. Enako velja tudi z emisijami v zrak zaradi ogrevanja objektov.	/	Ocenjujemo, da izvedba OPPN ne bo imela bistvenega vpliva na varovanje zdravja ljudi in kakovostno stanje zraka v širši okolici. Prav tako izvedba OPPN ne bo vplivala na podnebne spremembe. <u>Poglavje ni vključeno v nadaljnjo presojo.</u>
Hrup	Območje OPPN je popolnoma odmaknjeno od poselitve in drugih dejavnosti in se nahaja v naravnem okolju. Obravnavano območje se nahaja ob regionalni cesti III. reda Ilirska Bistrica - Sviščaki - Leskova dolina – Pudob. Omenjena cesta povezuje obravnavamo območje z Ilirsko Bistrico na eni strani in z Mašunom na drugi strani. Cestnega prometa je izredno malo in je vezan pretežno na obiskovanje Snežnika ter vikendov. Glede na sedanje stanje je obremenjenost okolja s hrupom majhna. Območje z oznako EUP SV 01 in SV 02 je v veljavnem planskem aktu opredeljeno kot območje III. stopnja varstva pred hrupom. OPPN z ne bo imel bistvenega vpliva na vrednosti kazalcev hrupa v naravnem okolju. Na območju OPPN sicer so prisotne individualne stavbe, ki služijo kot vikendi in niso stalno naseljene. Enako velja tudi za planinski dom. Z ureditvijo območja OPPN ter načrtovanimi dejavnostmi se bo hrup v okolju deloma povečal, vendar ocenjujemo da ne bo imel bistvenega vpliva na obremenjenost s hrupom in varovanje zdravja ljudi. Območje se namenja rekreaciji in počitnikovanju in kot takšno ne predstavlja pomembnega vira hrupa v okolju.	/	Ocenjujemo, da izvedba OPPN ne bo imela bistvenega vpliva na varovanje zdravja ljudi in obremenjenosti okolja s hrupom. <u>Poglavje ni vključeno v nadaljnjo presojo.</u>

Sestavina okolja	Pomembne ugotovitve	Pričakovani vplivi	Nadaljevanje presoje
Odpadki	Na območju Sviščakov trenutno nastajajo predvsem komunalni odpadki in biološko razgradljivi kuhinjski odpadki. Na območju občine je vzpostavljen sistem ravnanja z odpadki in urejeno zbiranje ter ravnanje z ločeno zbranimi frakcijami komunalnih odpadkov v zbirnem centru Globovnik. Izvedba plana bo zaradi povečanja nočitvenih kapacitet deloma vplivala na povečanje količin komunalnih odpadkov, ravnanje z njimi pa bo vključeno v obstoječi sistem ravnanja z odpadki. Zaradi Porušitve in odstranitve posameznih objektov bodo nastajali gradbeni odpadki. Ravnanje z njimi se izvede v skladu z načrtom odstranjevalnih del ter s predpisi, ki urejajo ravnanje z odpadki. Morebitni nevarni odpadki, ki bi nastali pri rušenju objektov, se predajo pooblaščen organizaciji za zbiranje nevarnih odpadkov, kar se ustrezno evidentira. Izvedba plana bo deloma povečala količine gradbenih odpadkov, vendar ob upoštevanju vseh predpisov, ki se nanašajo na nastajanje, zbiranje ter ravnanje z odpadki, vpliv na povečane količine odpadkov ne bo bistven.	/	Ocenjujemo, da izvedba OPPN ne bo imela bistvenega vpliva na povečane količine odpadkov in njihovega vpliva na onesnaženost okolja. <u>Poglavje ni vključeno v nadaljnjo presojo.</u>
Elektromagnetno sevanje	Za napajanje predvidenih objektov je treba v enoti urejanja SV 01 preurediti obstoječi transformatorski postaji z oznako TP Sviščaki in TP Sviščaki 1 tako, da bo omogočen priklop novih odjemalcev. V enoti urejanja SV 02 se zgradi nova transformatorska postaja z oznako TP Sviščaki 2, ki se poveže s priključnim srednje napetostnim kablovod od TP Sviščaki 1. Na območju SV 02 ni predvidenih stanovanjskih objektov ali drugih objektov z varovanimi stanovanji, na katere bi načrtovana TP lahko imela vpliv na varovanje zdravja ljudi. Območje SV 02 je namenjeno pretežno ureditvi smučišča s spremljajočo infrastrukturo. Na območju SV 01 pa se obstoječa TP le preuredi. Območje ni stalno naseljeno.	/	Ocenjujemo, da izvedba OPPN ne bo imela bistvenega vpliva na varovanje zdravja ljudi in obremenjenosti okolja z elektromagnetnim sevanjem. <u>Poglavje ni vključeno v nadaljnjo presojo.</u>
Svetlobno onesnaževanje	Samo območje Sviščakov in dostopna cesta nista opremljena z javno razsvetljavo oziroma je le-ta vezana na posamezne objekte (planinski dom). Z OPPN se sicer predvideva graditev, dograditev in rekonstrukcija omrežja javne razsvetljave, ki pa ne bo bistveno pripomogla k povečanju svetlobnega onesnaževanja. Vezana bo le na osvetlitev objektov planinskega doma, hotela z depandanso in bungalovov in ne bo bistveno vplivala na varovanje zdravja ljudi. V tem poročilu so podani tudi ukrepi za zmanjšanje vpliva na živalske vrste na območju Sviščakov, ki se hkrati nanašajo tudi na zmanjšanje vpliva osvetljevanja na ljudi. Osvetlitev bo ustrezala veljavnim tehničnim normativom in standardom. Za razsvetljavo bodo uporabljene svetilke, ki svetlobnega toka ne sevajo nad horizontalno ravnino. Osvetlitev zunanjih površin je dovoljena v bližnji okolici objektov in urejenih zunanjih površin, namenjenih zadrževanju ljudi. V nočnem času se javna razsvetljava ugasne oziroma omeji na površine ob objektih.	/	Ocenjujemo, da izvedba OPPN ne bo imela bistvenega vpliva na varovanje zdravja ljudi in obremenjenosti okolja s svetlobnim onesnaževanjem <u>Poglavje ni vključeno v nadaljnjo presojo.</u>
Kulturna dediščina in krajina	Znotraj območja urejanja OPPN leži en objekt kulturne dediščine - Sviščaki - Spomenik NOB (EŠD28448). Širše območje na katerem se nahaja OPPN uvrščamo v arhitekturno regijo Notranjsko Brkinska z razvrstitvijo v arhitekturno krajino Ilirska Bistrica. Del občine Ilirska Bistrica, kjer se nahaja tudi obravnavani OPPN uvrščamo na območje, ki je umeščeno v regijo Kraške krajine notranje Slovenije in sicer v enoto Pivško Cerčniška planota, podenota Snežnik z Javorniki. Ureditev na območju OPPN bi lahko vplivala na lastnosti območja kulturne dediščine, ohranjanje arheološke dediščine, krajinsko prepoznavnost območja in na lastnosti simbolnih in kulturnih vrednot območja.	Neposredni, začasni in trajni vpliv	DA

Sestavina okolja	Pomembne ugotovitve	Pričakovani vplivi	Nadaljevanje presoje
Varovanje zdravja ljudi	Za zdravje ljudi so ključni viri pitne vode ter ustrezna kakovost površinskih vodotokov. Pomemben vpliv na zdravje ljudi imajo emisije snovi v ozračje oziroma obremenitve okolje. Mednje spadajo obremenitve okolja s hrupom, elektromagnetnim sevanjem, svetlobnim onesnaževanjem in emisijami snovi v ozračje. Nič izmed naštetega na širšem območju OPPN nima vpliva na kakovost življenjskega okolja. Ureditev na območju OPPN bi lahko vplivala predvsem na razpoložljivost pitne vode.	Neposredni, začasni, dolgoročni, daljinski in trajni vpliv	DA

6. TLA IN GOZD

6.1 Zakonski okvir

- Zakon o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 39/06, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 97/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16)
- Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ-UPB2) (Ur. l. RS, št. 71/11, 58/12, 27/16)
- Zakon o kmetijstvu /Zkme-1/ (Ur. l. RS, št. 45/08, 57/12, 26/14, 32/15)
- Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Ur. l. RS, št. 34/08, 61/11)
- Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Ur. l. RS, št. 98/15)
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Postojna (Ur. l. RS, št. 87/12)

6.2 Določitev okoljskih ciljev in vrednotenje vplivov izvedbe OPPN

6.2.1 Izhodišča in okoljski cilji

Okoljski cilji plana izhajajo iz obveznosti Slovenije na osnovi sprejetih mednarodnih pogodb in veljavnih predpisov, ter se kot taki odražajo v sprejetih programskih dokumentih. Pri določitvi okoljskih ciljev je bilo upoštevano tudi obstoječe stanje okoljske sestavine tla v občini Ilirska Bistrica.

Tabela 3: Okoljski cilji, kazalci in stanje

CILJI	KAZALCI	STANJE
ohranjanje obstoječe kakovosti in stabilnosti tal kot posledice rabe tal	onesnaženost tal na območju OPPN ter stabilnost tal zaradi rabe prostora in dejavnosti	Trenutno se na območju urejanja nahajajo objekti. Lokacija je delno komunalno opremljena. Tla na območju predvidenega OPPN niso izpostavljena intenzivnemu kmetijskemu izkoriščanju (vnašanje gnojil in zaščitnih sredstev), skozi območje poteka promet osebnih in transportnih vozil. Območje predvidenega OPPN se nahaja na razgibanem terenu na katerem se menjava gozd in ravniške površine. Erozijske procese lahko pričakujemo na razgaljenih površinah (smučišče).
Dovoliti krčenje gozdov v primerih, če krčenje ne pomeni bistvenega okrnjenja poudarjenosti vseh funkcij gozda na območju plana	Krčitev gozda in stopnja poudarjenosti funkcij gozda na območju urejanja	Glede na površino gozda v Sloveniji predstavljajo krčitev zanemarljiv delež. Povprečje zadnjih desetih let znaša približno 360 ha. V letu 2015 pa je bila večina krčitev gozdov za kmetijske namene in sicer je delež znašal 73 %. Gozd na območju urejanja SV 01 je opredeljen kot gozd s posebnim namenom. Gozd v širši okolici OPPN ima poudarjeno hidrološko funkcijo.

6.2.2 Metode ugotavljanja in vrednotenja vplivov izvedbe plana na okolje

Vpliv izvedbe plana na obremenitev tal zaradi predvidenih novih posegov smo ocenili na podlagi javno dostopnih podatkov državnega monitoringa raziskave onesnaženosti tal in značilnosti predvidenega plana. Vpliv izvedbe plana na kakovost tal se vrednoti v odnosu do zastavljenih okoljskih ciljev z uporabo meril vrednotenja predpisanih z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05). Skladno z omenjeno Uredbo se vplive vrednoti v velikostnih razredih od ocene A do ocene X.

Tabela 4: Ocenjevalna lestvica vplivov na tla

OPIŠNA OCENA	RAZLAGA OCENE
A - ni vpliva oziroma je pozitiven vpliv	Splošno stanje in onesnaženost tal se zaradi izvedbe OPPN ne bosta spremenila ali pa bodo vplivi na tla pozitivni, uporaba tal se ne bo spremenila. Vpliva na sosednje gozdne površine ter njegove funkcije ne bo. Erozijska območja niso prisotna, izvedba plana na nastanek novih ne bo vplivala. Morfologija tal se zaradi izvedbe plana ne bo spremenila.

OPIŠNA OCENA	RAZLAGA OCENE
	Izvedba plana ne bo povzročila krčitev gozda in vplivala na stopnjo poudarjenosti funkcij gozda na območju SV 01 ali pa bo vpliv pozitiven.
B – vpliv je nebitven	Vpliv izvedbe OPPN na onesnaženost tal bo nebitven. Lastnosti tal (raba, pokritost z vegetacijo..) bodo v največji meri ostale nespremenjene. Poseganje v tla bo omejeno na manjši del območja OPPN, odrinjeno zemljo se bo v celoti ponovno uporabilo za ureditev območja. Izvedba plana ne bo bistveno vplivala na nastanek erozijskih območij. Možne bodo manjše spremembe morfologije tal, ki ne bodo bistveno vplivale na lastnosti tal. Izvedba plana ne bo bistveno povečala površin skrčenih gozdov in vplivala na stopnjo poudarjenosti funkcij gozdov znotraj in v širši okolici OPPN.
C - vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Vpliv izvedbe OPPN na kakovost tal zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov ne bo bistven. Zaznavno se bo spremenila raba, pokritost z vegetacijo in druge lastnosti tal, ki vplivajo na kakovost. Odrinjeno zemljo se bo ponovno uporabilo za sanacijo degradiranih površin. Morfološke spremembe tal in pojav erozije ne bo bistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Erozijska tal se zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov ne bo razširila na sosednja zemljišča. Izvedba plana ne bo bistveno vplivala na povečanje skrčenih površin gozda in stopnjo poudarjenosti funkcij gozdov znotraj in v širši okolici OPPN, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.
D – vpliv je bistven	Vpliv izvedbe OPPN na kakovost tal bo bistven. Raba, pokritost z vegetacijo in druge lastnosti tal se bodo bistveno spremenile. Odrinjeno zemljo se bo le delno uporabilo za sanacijo degradiranih površin. Z izvedbo omilitvenih ukrepov lahko pričakovane vplive zmanjšamo, vendar kljub temu lahko pričakujemo poslabšanje stanja tal. Morfološke spremembe tal in pojav erozije bo bistven. Izvedba plana bo bistveno povečala skrčene površine gozdov ter s tem vplivala na stopnjo poudarjenosti funkcij gozdov znotraj ter v širši okolici OPPN.
E – vpliv je uničujoč	Ob izvedbi izvedbe OPPN lahko pričakujemo uničujoč vpliv na kakovost tal. Obremenitev tla zaradi onesnaževanja bo nesprejemljivo velika. Izvedba OPPN je s stališča varovanja tal popolnoma nesprejemljiva. Morfološke spremembe tal in pojav erozije bo uničujoč. Izvedba plana bo bistveno povečala obseg skrčenih površin gozda in s tem uničujoče vplivala na stopnjo poudarjenosti funkcij gozda znotraj ter v širši okolici OPPN.

6.3 Opis dejanskega stanja okolja

6.3.1 Geološka zgradba tal

Vzhodni del občine s Snežnikom je pretežno grajen iz apnencev kredne starosti, na vršnem delu Snežnika pa je precej jurskih apnencev.

6.3.2 Pedološka zgradba

Na območju OPPN so prisotna rjava pokarbonatna tla na apnencu in dolomitu. Omenjeni tip tal, v Sloveniji najbolj razširjen, je prisoten na širšem obravnavanem območju Javornikov in Snežnika. Za ta območja so značilni kraški pojavi in orografsko razgiban naravni sistem. Plitvost tal in površinska kamnitost in skalovitost ter relief so omejujoči dejavniki za razvoj kmetijstva, posebnosti pa vplivajo tudi na način oskrbe s pitno in odpadno vodo. (Atlas okolja, december 2013).

6.3.3 Dejanska raba znotraj območja OPPN

Znotraj OPPN največji delež predstavlja gozd (67,3 %), sledijo trajni travniki (14,3 %) in pozidana in sorodna zemljišča (13,2 %), najmanj je neobdelanih kmetijskih zemljišč, kmetijskih zemljišč v zaraščanju ter dreves in grmičevja.

Tabela 5: Dejanska raba znotraj območja OPPN

šifra	raba območja	površina (ha)	delež (%)
1300	trajni travnik	6,42	14,30
1410	kmetijska zemljišča v zaraščanju	1,20	2,70

šifra	raba območja	površina (ha)	delež (%)
1500	drevesa in grmičevje	0,73	1,60
1600	neobdelano kmetijsko zemljišče	0,40	0,90
2000	gozd	30,19	67,30
3000	pozidano in sorodno zemljišče	5,92	13,20
skupaj		44,86	100,00

vir. MKGP, 31.3.2016

6.3.4 Gozdne površine

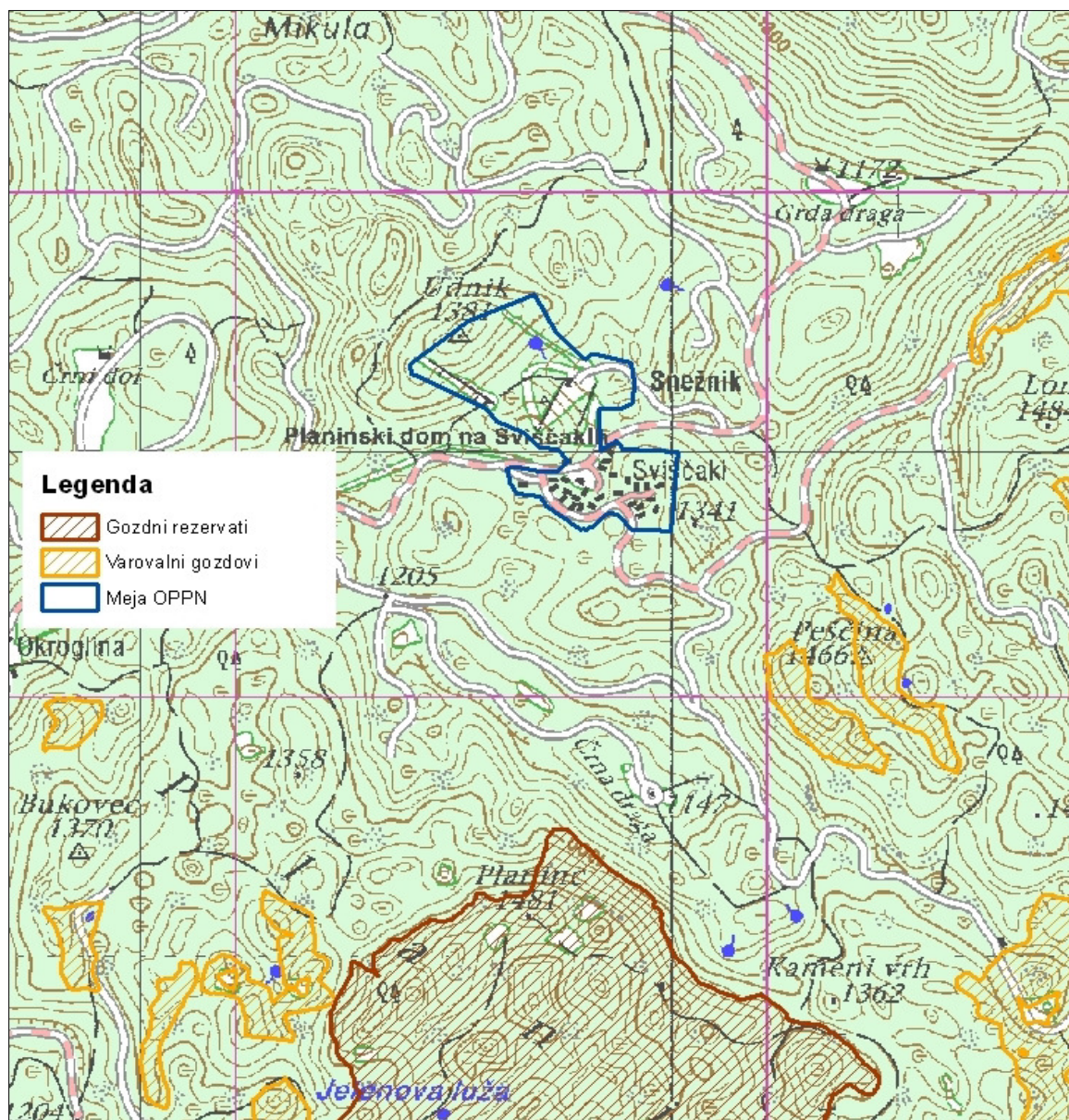
Vzhodni del občine Ilirska Bistrica sodi v gozdno krajino, ki zajema območje Javornika in Snežnika. Trenutna površina gozdov po podatkih MKGP znaša 73,7 % celotne površine občine.

Najbližji gozdni rezervat je Zatreb - Planinc, ki je od območja OPPN oddaljen 1250 m, najbližji varovalni gozd pa je gozd št. 05011 na južnem pobočju Snežnika, ki je od območja OPPN oddaljen 700 m (Slika 4).

V širši okolici območja OPPN se pojavlja ilirski bukov gozd, ki prevladuje. V manjših zaplatah se pojavljata še javorovi gozdovi in kisloljubni smrekovi gozdovi.

Območje Sviščakov leži v osrčju velikega kompleksa gozdov s poudarjeno hidrološko funkcijo, saj to območje predstavlja pomemben vir pitne vode za širše območje Notranjske, Krasa in Obale.

Gozd na območju urejanja prostora SV 01 je bil leta 1973 razglašen kot gozd s posebnim namenom (Odločba Skupščine občine Ilirska Bistrica št. 321-3/72-4/5).

Slika 4: Prikaz območja OPPN ter varovalnih gozdov in rezervatov

6.3.5 Kmetijske površine

Na območju Snežnika razvoj kmetijske dejavnosti v smislu obdelovanja zemlje ter pridelave poljščin ni mogoč zaradi razgibanega kraškega terena, površinske skalovitosti, naklona terena ter različno debelih slojev tal. V občini izrazito prevladujejo površine trajnih travnikov, ki jih je 66,3 % glede na vse kmetijske površine.

Znotraj območja OPPN se v dejanski rabi kmetijskih površin pojavljajo trajni travniki (šifra 1300) ob obstoječih objektih. Na območju smučišča pa neobdelana kmetijska zemljišča (šifra 1600) in kmetijska zemljišča v zaraščanju (šifra 1410). Navedene površine kažejo na to, da območje ni v intenzivni kmetijski rabi.

6.3.6 Onesnaženost tal

Onesnaženost tal je v pretežni meri odvisna od rabe tal ter od prisotnosti drugih antropogenih dejavnikov iz okolja (proizvodna dejavnost, promet, ...). V projektu Raziskave onesnaženosti tal Slovenije v letih 2005, 2006 in 2007 (Biotehniška fakulteta, Center za pedologijo in varstvo okolja, 2006, 2007, 2008) so bili pridobljeni podatki o onesnaženosti, oziroma kakovosti tal na izbranih lokacijah. V občini Ilirska Bistrica je bila, v vseh navedenih letnih raziskav onesnaženosti, vzpostavljena točka merilne mreže onesnaženosti tal. V neposredni bližini lokacije sicer ni bila vzpostavljena nobena točka merilne mreže. Najbližji podatki so bili pridobljeni za lokacijo jugovzhodno od območja urejanja pri Zatrepu (2007), ki pa je od meje OPPN oddaljena približno 3,7 kilometrov. Zato na podlagi tega težko sklepamo o stanju onesnaženosti tal na predlagani lokaciji na območju Sviščakov. Glede na dejstvo, da površine niso v intenzivni kmetijski rabi, lahko zaključimo da tla niso preobremenjena z nevarnimi snovmi, ki bi izhajale iz kmetijstva. Območje predlaganega OPPN za turistično središče Sviščaki ni komunalno opremljeno, gospodarska javna infrastruktura pa je le delno vzpostavljena.

6.4 Ocena pričakovanih vplivov na okolje

onesnaženost tal na območju OPPN ter stabilnost tal zaradi rabe prostora in dejavnosti

Ureditev znotraj območja SV 01 predvideva rekonstrukcije, odstranitve, vzdrževanje ter gradnjo novih objektov, gradnjo in urejanje zunanjih površin, gradnjo, obnovo, sanacijo in dograditev obstoječega omrežja GJI. Pri tem gre za možnost umestitve 13 novih vikend objektov, gradnjo 4 bungalovov in hotela z depandansami, vse v neposredni bližini obstoječih objektov. Prostorske ureditve na območju SV 02 predvidevajo gradnjo novih objektov in žičnic, obnov, sanacijo in dograditev obstoječih smučišč, drugih objektov in naprav za šport, rekreacijo in bivanje na prostem, gradnjo vodnega zadrževalnika za zbiranje padavinske vode za umetno zasneževanje smučišč ter obnovo, sanacijo in dograditev objektov in naprav GJI. Pri tem se bo v največji možni meri uporabilo obstoječe objekte in smučarske proge.

Na območjih, kjer se načrtujejo novi objekti, bi izvedba plana lahko potencialno vplivala na pedološke lastnosti tal zaradi izkopov oz. nasutja terena. Novi objekti se umeščajo v neposredno bližino obstoječih, pri čemer se bo izkoristilo obstoječe dostopne poti tako na območju vikend naselja kot tudi v okolici planinskega doma. Pri tem je potrebno objekte umestiti v prostor tako, da ne bo prihajalo do porušitve stabilnosti terena, erozije tal ali usadov. Teren je potrebno pri tem ustrezno utrditi in stabilizirati ter urediti odvodnjavanje padavinskih voda. Erozijskih procesov zaradi načrtovanih zunanjih rekreativnih dejavnosti (razen smučišča) ne gre pričakovati. Območje se namenja mehkim oblikam turizma (sprehajalne poti, športna igrišča na prostem, spremljevalna gostinska ponudba).

Na območju OPPN se načrtuje razširitev smučarske proge in umestitev žičniških naprav, ki ima lahko vpliv na erozijo in lokalno omejeno plazljivost. Za razširitev smučarske proge bo potrebno odstraniti gozdne sestoje in spraviti les, pri čemer lahko pride do poškodb tal. Prav lahko v manjšem obsegu pričakujemo nastanek poškodovanih tal na mestih izgradnje temeljev nosilnih stebrov žičnic. Poškodbe, nastale pri izgradnji je treba takoj po posegu sanirati, območje trase pa zatraviti. Pri odvozu lesa ter kasneje pri gradnji naj se uporabljajo obstoječe ceste in vlake. V primeru da teh ni, naj se transport izvaja po posekani trasi smučišča ali žičnice. Za zmanjšanje možnosti plazenja terena naj se ustrezno uredi odvodnjavanje padavinske vode preko kanalet. Izvedba odvodnjavanja je odvisna od značilnosti terena in se lahko izvede podzemno in po površini. Za zmanjšanje

možnosti nastanka plazenja se po potrebi preoblikuje brežine tako, da se zmanjša naklon s čimer se prepreči nadaljnje plazenje.

V kolikor bo na določenih delih, na katerih se bo umeščalo nove objekte, prišlo do odstranitve zgornjega (rodovitnega) sloja tal, je le-tega potrebno namensko uporabiti za sanacijo degradiranih površin ali na drugih območjih gradnje. Izkopi bodo nastali predvsem pri gradnji načrtovanih bungalovov in hotela z depandanso. Zaradi kraškega terena je zgornjega rodovitnega sloja prsti razmeroma malo. Slednji se bo tako lahko uporabil pri končnih ureditvah okolice novih objektov ali pri ureditvi drugih načrtovanih zunanjih površinah. Izkop apnenčaste matične podlage se bo lahko uporabil pri izravnavi in utrditvi parkirišč in izravnavah okoli objektov, ki se ne bodo porušili pač pa rekonstruirali. Ocenjujemo, da viški izkopanih materialov ne bodo nastajali in se bodo ustrezno uporabili pri ureditvah objektov znotraj OPPN.

Z OPPN se načrtuje tudi izvedba komunalne infrastrukture za vse obstoječe in nove objekte, s čimer se bo zmanjšala potencialna onesnaženost tal. Slednje je pomembno, saj se Sviščaki nahajajo na kraškem območju, kje bi morebitna onesnaženost tal zaradi dejavnosti vplivala na tla s pronicanjem v nižje dele. Na območju se načrtuje izvedba dveh malih čistilnih naprav in sicer 500 PPE na območju SV 01 in 50 PPE na območju SV 02. Odvajanje vode, ki bo zadostovala mejnim parametrom za prečiščene vode s čistilnih naprav, se bo v odvisnosti od izbranega tipa čistilnih naprav, izvedlo v meteorno kanalizacijo, površinski odvodnik ali ustrezno dimenzionirano ponikovalnico. Območje Sviščakov se ne nahaja v nobenem vodovarstvenem pasu. Takšna rešitev je skladna z Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 64/12, 64/14, 98/15). Ocenjujemo, da zaradi izvedbe ureditve v okviru OPPN ne gre pričakovati vpliva na kakovost tal in povečanje onesnaženja.

Glede na načrtovane dejavnosti opredeljujemo vpliv izvedbe OPPN na izbrani kazalec vrednotenja kot **nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)**.

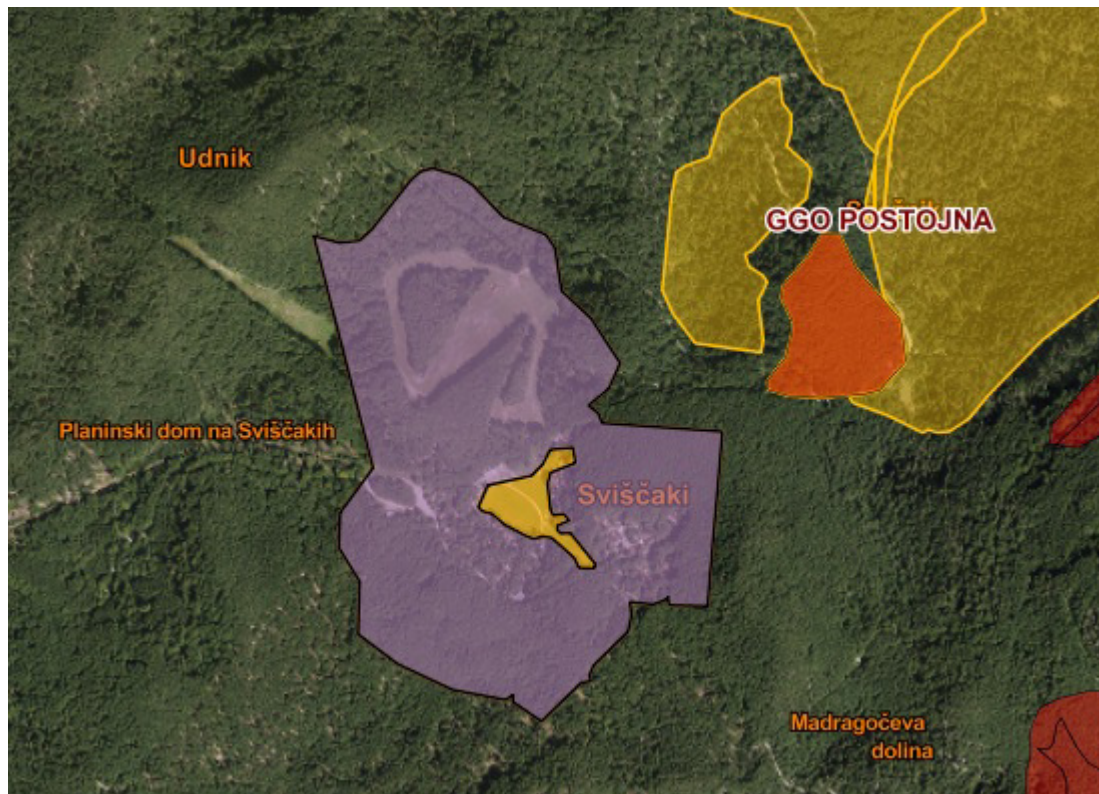
Krčitve gozda in stopnja poudarjenosti funkcij gozda na območju urejanja

Predlagano območje OPPN za turistično središče Sviščaki ne posega v varovalne gozdove in gozdne rezervate, posega pa na območje gozda s posebnim namenom ki se nahaja na EUP SV 01. Na območju Sviščakov, znotraj ureditvenega območja SV 01 ob počitniškem naselju Sviščaki, je opredeljen gozd s posebnim pomenom. Gospodarjenje z njim opredeljuje Odločba o razglasitvi gozdov ob počitniškem naselju Sviščaki (Odločba Skupščine Ilirska Bistrica št. 321-3/72-4/5). Skupna površina gozdov s posebnim pomenom na podlagi omenjene Odločbe, obsega 6,2 ha.

Ob pripravi OPPN za Sviščake in Mašun je bil skupaj z ZRSVN in ZGS izvedeno usklajevanje tudi na temo obstoječe Odločbe in gozdov s posebnim namenom. Iz zabeležke št. 35409-445/2013/31 z dne 11.12.2014 izhaja, da se na podlagi dogovora z ZGS OE Postojna predmetna Odločba o gozdovih s posebnim pomenom Sviščaki lahko ukine, ker je zastarela in s sedanjim stanjem v prostoru nima dosti skupnega. Z ZGS je bilo dogovorjeno, da se naj ukinitve izvede najkasneje do faze predloga OPPN. V postopku ukinitve je potrebno ugotoviti ali ti gozdovi sploh potrebujejo formalno zaščito. Vsi gozdovi na območju Sviščakov imajo že sedaj poudarjeno ekološko ter socialno funkcijo, gospodarjenje z gozdom pa je že sedaj temu prilagojeno.

Na območju Sviščakov so na podlagi veljavnega Gozdnogospodarskega načrta gozdogospodarskega območja Postojna (Ur. l. RS, št. 87/12) prisotni gozdovi z na prvi stopnji poudarjenosti klimatske funkcije (na sliki 5 vijolična barva) in funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti (na sliki 5 rumena barva). Z OPPN se na območju SV 01 ne posega v območja strnjenih gozdov, pač pa gre pri

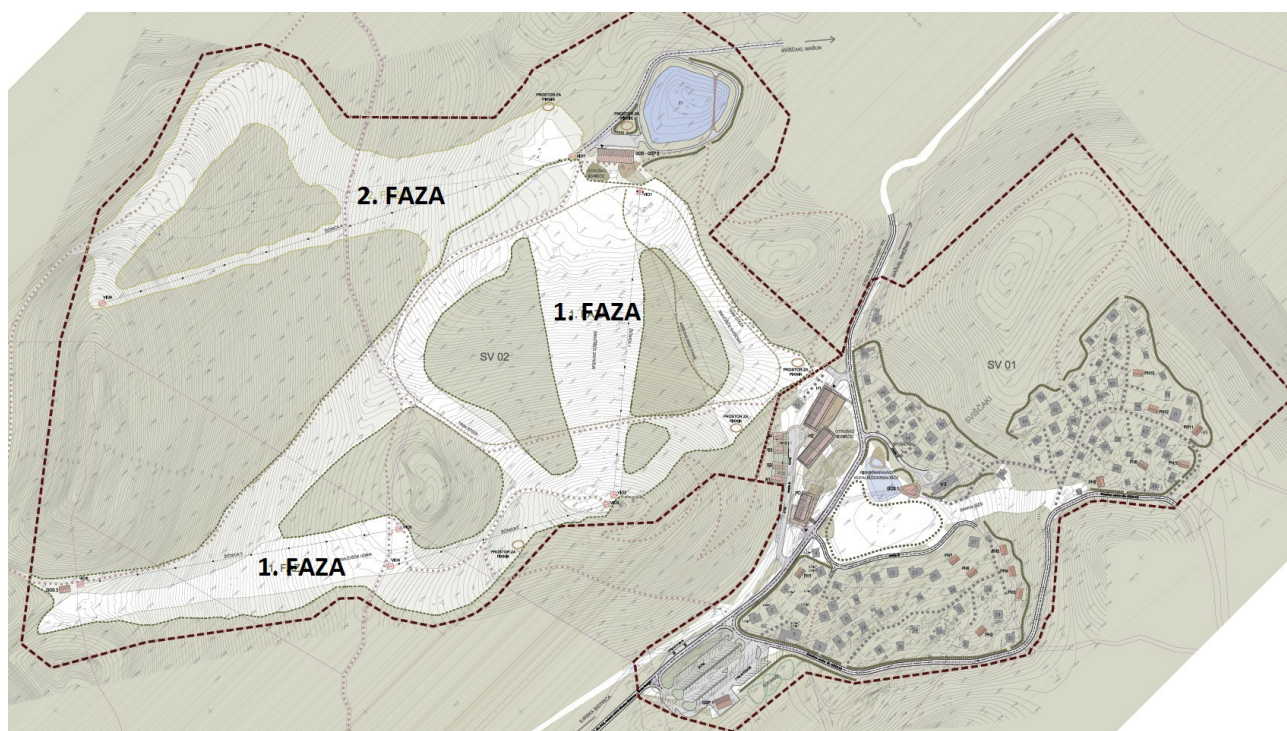
umeščanju novih objektov za posege v območje posameznih dreves. OPPN omogoča zapolnitev prostora znotraj funkcionalnega območja vikenda naselja Sviščaki. Dopusti se umestitev 13 novih (dodatnih) objektov za vikende. Hkrati se omogoča postavitev hotela z dependanso in 4 bungalove v robni del gozda ob obstoječem planinskem domu.

Slika 5: Prikaz območja gozdov s poudarjenimi ekološkimi funkcijami na območju Sviščakov
(vir: <http://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>)

Večje posege v gozdne sestoje OPPN omogoča na območju EUP SV 02 in sicer za potrebe širjenja smučišča. Gozdovi znotraj območja SV 02 imajo na prvi stopnji poudarjenosti klimatsko funkcijo. Ker gre za del obsežnih gozdnih površin, večjega negativnega vpliva zaradi izvedbe plana na klimatsko funkcijo ne pričakujemo. Ravno nasprotno, z umestitvijo rekreacijskih površin in razvoja območja Sviščakov kot turističnega cilja, se klimatska funkcija gozda še povečuje in poudarja.

Z načrtovanjem novih smučarskih prog bo prišlo do odstranitve gozda na približno 8 ha površin, kar bi lahko povzročilo fragmentacijo gozdnega prostora. Znotraj območja so bile pred časom že vzpostavljene smučarske proge in izkrčen del gozdnih površin, vendar so se zaradi neuporabe prostora izkrčene površine zopet zarasle z gozdom. Krčitev gozda mora biti kljub temu čim manjša in izvedena na način, da fragmentacija gozdnega prostora ne bo prevelika. Iz tega razloga naj se krčitev gozda za potrebe smučarskih prog izvede v dveh fazah. Najprej naj se uredi smučarske proge, kjer je bilo smučišče že vzpostavljeno v preteklosti. S tem se zagotovi nujne zaokrožitve obstoječih smučarskih prog in vzdržen razvoj smučišča, pri čemer se zagotovi čim manjšo fragmentacijo. Šele nato, v kolikor se izkaže potreba po širitvi smučišča, naj se izvede razširitev smučišč izven površin, ki so že bile namenjene smučarskim progam. Dopolnjen osnutek Odloka o OPPN v 4. alineji 8. člena določa, da se v prvi etapi izvede obnova, sanacija in dograditev obstoječih smučišč na površini približno 9,60 ha. V drugi etapi, v kolikor se izkaže potreba po tem, se lahko razširi še vzhodni del območja EUP SV 02, kjer do sedaj smučišče še ni bilo vzpostavljeno. Druga etapa bi predstavljala krčitev gozda na površini približno 3,4 ha.

Slika 6: Prikaz urejanja območja smučišč znotraj EUP SV 02

Pri vzpostavitvi smučišča v primeru izvedbe obeh faz je potrebno postopati tako, da poseg v gozd zahteva čim manjšo krčitev gozda in je izveden pod pogojem, da se razmere za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi ne poslabšujejo. Omogočen mora biti dostop do gozda z gozdarsko mehanizacijo. Pri umeščanju objektov v gozd in gozdni prostor je potrebno zagotoviti minimalen odmik od gozdnega roba, ki običajno znaša eno drevesno višini (15-40 m).

Na območju EUP SV 02 se načrtuje tudi umestitev rekreacijske infrastrukture (trim steza, adrenalinski park, ...). Z namenom zmanjšanja vplivov na gozdni prostor je potrebno tovrstno infrastrukturo umestiti na območju smučišč oziroma gozdnih otokov sredi smučišč zato, da se posegi v gozdni prostor zmanjšajo na najmanjšo možno raven. V kolikor se bo objekte rekreacijske infrastrukture umeščalo v gozd, naj se vanj posega le z odstranitvijo posameznih dreves in le toliko, da bo uporaba te infrastrukture varna. Pri tem naj se v celoti uporabi obstoječe vlake, poti in posamezne gozdne jase.

Na območju Sviščakov so na prvi stopnji poudarjenosti socialnih funkcij gozda opredeljene estetska, rekreacijska, turistična in poučna funkcija. Z izvedbo OPPN bodo te funkcije pridobile na poudarjenosti, tako da bo imel plan na njih pozitiven vpliv.

Glede na načrtovane dejavnosti opredeljujemo vpliv izvedbe OPPN na izbrani kazalec vrednotenja kot **nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)**.

6.5 Omilitveni ukrepi

Tabela 6: Pregled omilitvenih ukrepov za varstvo tal

Opis vpliva	Omilitveni ukrep	Možnost omilitve škodljivih vplivov	Izvajanje
-------------	------------------	-------------------------------------	-----------

Opis vpliva	Omilitveni ukrep	Možnost omilitve škodljivih vplivov	Izvajanje
Razgaljenje in degradirane površine pri urejanju območja OPPN.	Po končanih zemeljskih delih je potrebno takoj začeti s sanacijskimi in zasaditvenimi deli na razgaljenih površinah. Posege v tla je potrebno izvesti tako, da se prizadene čim manjše površine tal. Posegi v gozd naj se omejijo na nujno potrebne za zagotavljanje delovanja smučišča in obratovanja žičnih naprav.	Z izvajanjem ukrepa bo omogočen takojšnji začetek ozelenitve poškodovanih površin ter omogočen zmanjšan vpliv na gozdne površine ter s tem na tla.	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Za izvedbo je odgovoren prostorski načrtovalec, investitor ter izvajalec del.
Znotraj OPPN so predvidene rekreacijske površine na obstoječih odprtih površinah, ki bi lahko povzročile povečanje erozije tal in plazljivosti.	Na površinah za rekreacijo (igrišča in smučišče) se morfologija reliefa ne spreminja. Območja se ohranijo v travnati izvedbi in se jih ne utrjuje. Spravilo in odvoz lesa naj poteka po že obstoječih gozdnih vlakih in gozdnih cestah. Če to ni mogoče, naj to poteka po bodoči trasi smučišča. Ob umestitvi vlečnic je, na območju gradnje, potrebno po koncu del takoj pričeti z zatratitvijo površin, po potrebi se uredi tudi odvodnjavanje padavinske vode preko kanalet. Za zmanjšanje možnosti nastanka plazenja se po potrebi brežine preoblikuje tako, da se zmanjša naklon s čimer se prepreči nadaljnje plazenje.	Z izvajanjem ukrepa bo zmanjšan vpliv na obstoječo stabilnost tal. Omogočena bo ustrezna renaturacija in sanacija tal ter zmanjšanje možnosti plazenja.	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Za izvedbo je odgovoren prostorski načrtovalec, investitor ter izvajalec del.
Objekti znotraj območja OPPN so v bližini gozdnega roba, zato lahko pride do poškodb objektov.	Objekti v območju urejanja morajo biti od gozdnega roba oddaljeni eno sestožno višino (15-40 metrov).	Z izvajanjem ukrepa bo zmanjšana možnost poškodb objektov.	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Za izvedbo je odgovoren prostorski načrtovalec, investitor ter izvajalec del.
Zaradi izvedbe smučišč bi lahko do dodatne fragmentacije gozdnega prostora.	Krčitev gozda za potrebe smučarskih prog naj se izvede v dveh fazah. Najprej naj se uredi smučarske proge, kjer je bilo smučišče že vzpostavljeno v preteklosti. S tem se zagotovi nujne zaokrožitve obstoječih smučarskih prog in vzdržan razvoj smučišča, pri čemer se zagotovi čim manjšo fragmentacijo. Šele nato, v kolikor se izkaže potreba po širitvi smučišča, naj se izvede razširitev smučišč izven površin, ki so že bile namenjene smučarskim progam, pri čemer je zopet potrebno poskrbeti za čim manjšo izgubo gozdnih površin, fragmentacijo gozda in ohranitev poudarjenosti vseh funkcij gozda. Pri vzpostavitvi smučišča v primeru izvedbe obeh faz je potrebno postopati tako, da poseg v gozd zahteva čim manjšo krčitev gozda in je izveden pod pogojem, da se razmere za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi ne poslabšujejo. Omogočen mora biti dostop do gozda z gozdarsko mehanizacijo. Pri umeščanju objektov v gozd in gozdni prostor je potrebno zagotoviti minimalen odmik od gozdnega roba, ki običajno znaša eno drevesno višino (15-40 m).	Ukrep bo pripomogel k omejitvi fragmentacije gozda in ohranitvi poudarjenosti vseh funkcij gozda. S sprotnim in smotnim širjenjem smučišč se izvajajo krčitve gozde v skladu s potrebami.	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Za izvedbo je odgovoren prostorski načrtovalec, investitor ter izvajalec del.
Umestitev rekreacijske infrastrukture bi lahko imela vpliv na dodatno fragmentacijo gozda.	Tovrstno infrastrukturo se umesti na območje smučišč oziroma gozdnih otokov sredi smučišč z V kolikor se bo objekte rekreacijske infrastrukture umeščalo v gozd, naj se vanj posega le z odstranitvijo posameznih dreves in le toliko, da bo uporaba te infrastrukture varna. Pri tem naj se v celoti uporabi obstoječe vlake, poti in posamezne gozdne jase.	Ukrep bo pripomogel k ohranjanju gozda v obstoječem stanju, preprečitvi dodatne fragmentacije in ohranitvi poudarjenosti vseh funkcij gozda.	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Za izvedbo je odgovoren prostorski načrtovalec, investitor ter izvajalec del.

6.6 Upoštevanje smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora in javnih pooblastil

V juniju 2013 je ZGS, OE Postojna podal Delne smernice za pripravo OPPN za turistično središče Sviščaki (št. 3407-29/2013). V nadaljevanju podajamo konkretne smernice za načrtovanje k posameznim predlogom ureditve OPPN in njihovo upoštevanje v OP in OPPN, ki se nanašajo na ureditve, ki so predmet OPPN in posledično presoje.

1. Trasa vodovoda do Sviščakov je potrebno speljati tako, da bo poseg v gozd čim manjši, zato naj se ga spelje ob obstoječih javnih ali gozdnih cestah oziroma po gozdnih vlakah in preseki daljnovoda. V tekstu osnutka OPPN Sviščaki je navedeno, da so sestavni del OPPN tudi zemljišča izven območja urejanja, ki so potrebna za neposredno prometno priključevanje na omrežje javnih cest in izvedbo komunalnih priključkov in naprav gospodarske javne infrastrukture potrebnih za komunalno opremljanje območja ter nujne morebitne vodnogospodarske ureditve. Tako je z OPPN predvideno vodovod od Kuteževega do Sviščakov v dolžini 10.100 m. Iz posredovane dokumentacije trasa tega vodovoda ni razvidna, je pa nedvomno sestavni del OPPN Sviščaki. Zato bomo popolne smernice za pripravo tega OPPN posredovali takoj ko bo pripravljavec tega OPPN posredoval gradivo iz katerega bo razvidna trasa omenjenega vodovoda.

Upoštevanje smernic: smernice so v celoti upoštevane. Vodovod iz Kuteževega do Sviščakov ni več predviden. Oskrba s pitno vodo se bo izvajala na območju OPPN samem iz obstoječega lokalnega vodovoda in vodohrana.

2. Na območju smučišč je načrtovana gradnja 4 novih vlečnic in s tem povezana širitev smučišč. Širitev smučišč ni v osnutku OPPN Sviščaki nikjer omenjena niti z besedo. Širitev smučišč je celo v nasprotju z vsebino osnutka OPPN Sviščaki, saj je v njem večkrat navedeno, da je cilj urejanja ohranjanje zelenih površin in gozda. Iz grafičnega gradiva, ki je sestavni del osnutka OPPN pa je jasno razvidno, da se načrtuje širitev smučišč in drugi posegi v prostor, ki bodo zahtevali krčitev 6 ha - 8 ha gozda, kar znese okrog 100 % povečanje izkrčenih površin na tem območju. Zato zahtevamo, da se ureditev smučarskih prog izpelje na način, da bo krčitev gozda čim manjša in bo zagotovljena smiselna in funkcionalna zaokrožitev obstoječih smučišč brez novega fragmentiranja gozda. Zato izrecno nasprotujemo izgradnji nove vlečnice št. 4 iz Zapušja pod vrh Udnika in izgradnji nove smučarske proge na tem območju.

Upoštevanje smernic: Smernice se upoštevajo v OP in OPPN. Podani so omilitveni ukrepi glede čim manjših posegov v gozd. Smučarske proge se umeščajo tam, kjer so v preteklosti že bile in so se zarasle. Z OPPN se določa faznost ureditve načrtovanih prog skladno s potrebami razvoja smučišča, kar bo zmanjšalo možnost fragmentacije gozdov.

3. Predvidena rekreacijska infrastruktura (adrenalinski park, tematski park, letno sankališče, trim steza) in podobno naj se gradi izključno na območju smučišč oziroma gozdnih otokov sredi smučišč zato, da bo poseg v gozd čim manjši in ne bo ovirano gospodarjenje z okoliškimi gozdovi.

Upoštevanje smernic: Smernice se upoštevajo v OP in OPPN.

4. Prostori za piknike naj bodo urejeni tako, da so lahko dostopni (popolnoma neprimerno je urejati prostor za piknike na vrhu smučišč na Udniku). Na prostorih za piknike morajo imeti urejeno zbiranje odpadkov (smetnjaki) in njihovo odstranjevanje. V primeru ureditve kurišča na teh prostorih je potrebno upoštevati določila Uredbe o varstvu pred požarom v naravnem okolju (Ur. list RS št. 4/2006).

Upoštevanje smernic: Smernice se upoštevajo v OP in OPPN. Na območju Udnika se ne načrtuje prostorov za piknik

6.7 Skladnost OPPN z okoljskimi cilji

Posledica vsake gradnje v naravnem okolju je izguba tako vegetacijskega pokrova kot tudi prsti, zato je pomembno smotrno umeščanje dejavnosti v prostor. V dopolnjenem osnutku Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za turistično središče Sviščaki je varovanje tal upoštevano na način, da se zagotavlja ohranjanje ustrezna kakovost tal ter obstoječa stabilnost terena in poudarja posamezne funkcije gozda. Ocenjujemo, da je OPPN skladen z okoljskimi cilji.

6.8 Spremljanje stanja

KAZALCI ZA SPREMLJANJE STANJA	SPREMLJANJE STANJA
onesnaženost tal na območju OPPN ter stabilnost tal zaradi rabe prostora in dejavnosti	Ob izvedbi smučišč se vsake tri leta spremlja se stanje erozije na v ureditveni enoti SV 02, to je na območju smučišč. V primeru, da se ugotovi prisotnost erozije tal in plazljivosti območja, je potrebno nemudoma pristopiti k sanaciji tal in njihovi stabilizaciji. Nosilec spremljanja stanja je investitor oziroma Občina Ilirska Bistrica.
krčitve gozda in stopnja poudarjenosti funkcij gozda na območju urejanja	Občina Ilirska Bistrica kot investitor v območje smučišč naj spremlja predvsem potrebe po dodatnih krčitvah gozda po vzpostavitvi prve faze smučišč na območju EUP SV 02. Spremljanje stanja se vrši na pet let.

6.9 Viri

- Atlas okolja (<http://gis.arso.gov.si/atlasokolja>)
- Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za turistično središče Sviščaki (RC Planiranje, september 2015)
- Slovenija – Pokrajine in ljudje, Založba Mladinska knjiga, 1998;
- Raziskave onesnaženosti tal Slovenije v letih 2005, 2006 in 2007 (Biotehniška fakulteta, Center za pedologijo in varstvo okolja, 2006, 2007, 2008)

7. VODE

7.1 Zakonski okvir

- Zakon o vodah (Ur. l. RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15)
- Zakon o varstvu okolja /ZVO-1-UPB1/ (Ur. l. RS, št. 39/06, 70/08-, 108/09, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16)
- Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Ur. l. RS, št. 98/15)
- Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 64/12, 64/14, 98/15)
- Uredba o emisiji snovi pri odvajanju padavinske odpadne vode z javnih cest (Ur. l. RS, št. 47/05)
- Uredba o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09, 68/12)
- Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Ur. l. RS, št. 63/05, 26/06, 32/11)
- Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda (Ur. l. RS, št. 94/14, 98/15)
- Odlok o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju občine Ilirska Bistrica (Ur. objave št. 1, z 31.01.2004)
- Pravilnik o oskrbi s pitno vodo (Ur. l. RS, št. 35/06, 41/08, 28/11, 88/12)
- Odlok o oskrbi s pitno vodo na območju Občine Ilirska Bistrica (Snežnik, Uradne objave št. 1/04)

7.2 Določitev okoljskih ciljev in vrednotenje vplivov izvedbe plana

7.2.1 Izhodišča in okoljski cilji

Okoljski cilji plana izhajajo iz obveznosti Slovenije na osnovi sprejetih mednarodnih pogodb in veljavnih predpisov, ter se kot taki odražajo v sprejetih programskih dokumentih. Pri določitvi okoljskih ciljev je bilo upoštevano tudi obstoječe stanje površinskih in podzemnih voda v občini Ilirska Bistrica.

Tabela 7: Okoljski cilji, kazalci in stanje za površinske in podzemne vode

CILJI	KAZALCI	STANJE
Ohranjanje in doseganje dobrega kakovostnega in količinskega stanja podzemnih voda	Odvajanje in čiščenje odpadnih komunalnih vod iz območja OPPN ter število novo priklopljenih objektov na kanalizacijsko omrežje	Kanalizacija in greznice ob obstoječih objektih so zgrajene, vendar je ureditev neustrezna.
	Kakovost podzemne vode in ustrezna količina zdravstveno ustrezne pitne vode.	Območje plana sodi v vodno telo podzemne vode Kraška Ljubljana, ki je visoko ranljivo. Za vodno telo je bilo leta 2014 ugotovljeno dobro kemijsko stanje.

7.2.2 Metode ugotavljanja in vrednotenja vplivov izvedbe plana na okolje

Vpliv izvedbe plana na obremenitev površinskih in podzemnih voda zaradi predvidenih novih posegov smo ocenili na podlagi javno dostopnih podatkov državnega monitoringa raziskave onesnaženosti površinskih in podzemnih voda in značilnosti predvidenega plana. Vpliv izvedbe plana na kakovost voda se vrednoti v odnosu do zastavljenih okoljskih ciljev z uporabo meril

vrednotenja, predpisanih z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05). Skladno z omenjeno Uredbo se vplive vrednoti v velikostnih razredih od ocene A do ocene X.

Tabela 8: Ocenjevalna lestvica vplivov na površinske in podzemne vode

OCENA	RAZLAGA OCENE
A - ni vpliva oziroma je pozitiven vpliv	S planom je zagotovljeno je ustrezno odvajanje in čiščenje odpadnih komunalnih voda. Delež objektov priključenih na kanalizacijsko omrežje se bo povečal, kar predstavlja pozitiven vpliv.
	S planom predvideni posegi na kakovost podzemne in pitne vode ne bodo imeli vplivov ali pa bodo ti pozitivni. Izvedba plana ne bo vplivala na varstvo vodnih virov in zdravstveno ustreznost pitne vode.
B – vpliv je nebitven	S planom se načrtuje ustrezno odvajanje in čiščenje odpadnih komunalnih voda. Delež objektov priključenih na kanalizacijsko omrežje se bo povečal glede na širitev novih poselitvenih območij.
	S planom predvideni posegi na kakovost podzemne in pitne vode ne bodo imeli bistvenih vplivov. Izvedba plana ne bo bistveno vplivala na varstvo vodnih virov in zdravstveno ustreznost pitne vode.
C - vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Izvedba plana predvideva dopolnitve sistema odvajanja in čiščenja odpadnih komunalnih voda. Delež objektov priključenih na kanalizacijsko omrežje se ne bo zmanjšal zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.
	S planom predvideni posegi na kakovost podzemne in pitne vode ne bodo imeli bistvenih vplivov, v kolikor bodo upoštevani omilitveni ukrepi. Izvedba plana ne bo bistveno vplivala na varstvo vodnih virov in zdravstveno ustreznost pitne vode, če bodo upoštevani omilitveni ukrepi.
D – vpliv je bistven	Ustrezno odvajanje in čiščenje odpadnih voda glede na novo načrtovana poselitvena območja ni zagotovljeno. Delež objektov, ki niso priključeni na kanalizacijsko omrežje, se bo zaznavno povečal.
	S planom predvideni posegi imajo lahko na kakovost podzemne in pitne vode bistven vpliv. Kemijski parametri za podzemno vodo presegajo vrednosti standardov kakovosti. Izvedba plana bo bistveno vplivala na varstvo vodnih virov in zdravstveno ustreznost .
E – vpliv je uničujoč	S planom se na novih poselitvenih območjih ne zagotavlja odvajanje in čiščenja odpadnih komunalnih voda. Delež objektov, ki niso priključeni na kanalizacijsko omrežje, se bo bistveno povečal.
	S planom predvideni posegi imajo lahko na kakovost podzemne in pitne vode uničujoč vpliv. Kakovostno stanje podzemnih voda se bo bistveno poslabšalo. Izvedba plana bo na varstvo vodnih virov vplivala uničujoče.

7.3 Opis dejanskega stanja okolja

7.3.1 Kakovost vodnega telesa podzemne vode

Območje plana sodi v vodno telo podzemne vode Kraška Ljubljana, ki se nahaja v sedimentnih kamninah in nevezanih sedimentih. Prvi, dolomitni, malo skraseli vodonosnik je mezozojske starosti. Po izdatnosti je visoko do srednje izdaten. Drugi apnenčast vodonosnik je mezozojske starosti. Po izdatnosti je nizko do srednje izdaten. Za hidravlično mejo med prvim in drugim vodonosnikom je značilna razlika v prepustnosti in v poroznosti (kraška ali razpoklinska). Na območju Pivke in Postojne sta prekrita s krovnimi flišnimi plastmi, na območju kraških polj pa z aluvialnimi nanosi. Površinske vode s teh območij ponikajo v številne ponore in napajajo kraške vodonosnike. Glede na značilnosti pretakanja in procese uskladiščenja vode v podzemlju ločimo več delov kraškega vodonosnika. Zgornji del vodonosnega sistema, kjer se prepletata hitro vertikalno pretakanje po primarnih drenažnih poteh in počasno precejanje skozi slabše razpokano osnovo, predstavlja nezasičeno cono. To je suhi del vodonosnika in je lahko debel tudi do več sto metrov. V spodnjem delu vodonosnika pa je zasičena cona, ki je stalno zalita z vodo. Pretakanje v tej coni poteka po kanalih, razpokah in porozni osnovi v smeri proti izvirom, skozi katere se podzemne vode vračajo spet na površje. Telo podzemne vode Kraška Ljubljana je zelo visoko do izredno visoko ranljivo.

Za vodno telo Kraška Ljubljana je bilo v okviru monitoringa kakovosti podzemnih voda za obdobje 2007 – 2014 (vir: ARSO) ugotovljeno dobro kemijsko stanje. Na območju občine Ilirska Bistrica za vodno telo ni merilnih mest.

7.3.2 Hidrogeološke značilnosti ožjega območja

S hidrogeološkega vidika so kamnine, ki gradijo okolico Mašuna (apnenci) in Sviščakov (karbonatne breče) podobne. Zanje je značilna kraško-razpoklinska poroznost, torej kanali, katerih nastanek je pogojen s kraškimi procesi, t.j. raztapljanjem karbonatov. To dela kamnine prepustne za vodo. To dokazujejo tudi površinski pojavi na površju. Na Sviščakih se starejše kredne plasti nadaljujejo tudi pod kamnino, ugotovljeno na površju. Tudi na večjih globinah ležijo kredne karbonatne, večinoma apnenčeve kamnine, ki so vertikalno prepustne za vodo. Kamnina je od neke globine naprej zasičena z vodo. Ocenjeno je ta globina približno enaka absolutni višini ravninskega dela (nadmorska višina okrog 600 m) zahodno od obravnavanega območja. To potrjujejo tudi vodnjaki na širšem območju Knežaka.

7.3.3 Obstoječa vodooskrba območja

Na območju je obstoječe vodno zajetje, ki zadostuje za vodooskrbo območja in obstoječih objektov.

7.3.4 Odvajanje in čiščenje odpadnih voda

Območje urejanja nima vzpostavljenega kanalizacijskega omrežja. Odpadne komunalne vode se ob obstoječih objektih zbirajo v nepretočnih greznicah, ki jih prazni izvajalec javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v Občini Ilirska Bistrica (Komunalno podjetje Ilirska Bistrica). Odpadne komunalne vode se čistijo na čistilni napravi Ilirska Bistrica (9.5000 PE), kjer se izvaja terciarna stopnja čiščenja. Komunalna čistilna naprava Ilirska Bistrica je zgrajena na lokaciji Podevka pri Zarečju in je namenjena čiščenju komunalnih odpadnih vod, ki pritekajo po kanalizacijskem omrežju iz smeri Ilirska Bistrica.

7.4 Ocena pričakovanih vplivov na okolje

Odvajanje in čiščenje odpadnih komunalnih vod iz območja OPPN ter število novo priklapljenih objektov na kanalizacijsko omrežje

Z OPPN se zagotovi ločen sistem kanalizacije za odvajanje komunalnih odpadnih voda in za odvajanje padavinskih voda. Na kanalizacijski sistem se priključi vse obstoječe in novo načrtovane objekte.

Za odvod komunalnih odpadnih vod iz objektov se zgradi kanalizacijski sistem, ki odvaja komunalne odpadne vode v dve čistilni napravi z načrtovano skupno kapaciteto za 550 PPE. OPPN določa, da se na dve čistilni napravi z oznakami ČN 1 in ČN 2, priključijo naslednji objekti:

- na ČN 1 s kapaciteto 500 PPE se preko črpališča in tlačnega voda komunalnih odpadnih voda priključijo vsi obstoječi in predvideni objekti na območju SV 01
- na ČN 2 s kapaciteto 50 PPE se priključi gostinski in gospodarski objekt GOS – GSP 2 na območju SV 02.

Na iztoku iz ČN je po potrebi (v odvisnosti od izbranega tipa čistilnih naprav) treba namestiti še ustrezno dimenzionirane lovilce olj in maščob. Iztok iz ČN se spelje v meteorno kanalizacijo, površinski odvodnik ali v ustrezno dimenzionirano ponikovalnico. Na kanalizacijsko omrežje se priključijo vsi obstoječi in načrtovani objekti na ureditvenem območju OPPN razen gostinskega

objekta GOS 3 in vstopno izstopni objekti VIO 1 do 8. Na kanalizacijsko omrežje se priključi tudi prostor za oskrbo avtomobov.

Padavinske vode z utrjenih površin se odvaja preko požiralnikov, usedalnikov in lovilcev olj v meteorno kanalizacijo. Vse parkirne, vozne in manipulativne površine se načrtujejo tako, da se utrdijo, po potrebi obrobijo z dvignjenimi betonskimi robniki. Padavinske vode s streh planinskega doma, hotela, bungalovov in ostalih objektov ter z utrjenih površin ob objektih, se zbirajo v zbiralnikih in uporabijo za vodooskrbo. Padavinske vode s cest, parkirišč in avtobusnega postajališča se preko meteorne kanalizacije in lovilca olj vodijo do zadrževalnika za zasneževanje Z1. Lovilce olj je dolžna čistiti javna služba za odvajanja odpadnih komunalnih in padavinskih voda. Lovilci olj morajo biti izdelani skladno z predpisi Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 64/12, 64/14, 98/15), torej skladno s standardom SIST EN 858-2.

Vpliv izvedbe OPPN na kazalec vrednotenja ocenjujemo kot **vpliv je nebitven (B)**.

Kakovost podzemne vode in ustrežna količina zdravstveno ustrezne pitne vode.

Podzemna voda na območju plana se nahaja na veliki globini, zato vpliva na njeno kakovost ne pričakujemo. Seveda je potrebno kljub temu sprejeti vse potrebne ukrepe, da izvedba OPPN ne bo imela možnih negativnih vplivov na tla in posledično podzemne vode (ukrepi v primeru onesnaženja tal z nevarnimi snovmi v primeru nesreč). Vpliva na kakovost podzemne vode bi potencialno lahko imeli predvideni izpust prečiščene odpadne komunalne vode iz obeh čistilnih naprav. Odvajanje teh vod se z OPPN predvideva na ponikanje.

Območje se bo z vodo oskrbovalo iz obstoječega lokalnega vodovoda in vodohrama in iz lastnih virov (zbiranje deževnice, dovoz vode s cisternami). Dolgoročno se oskrba z vodo zagotovi iz drugega vira. Zbiranje deževnice ob objektih se vrši v podzemne ali nadzemne zbiralnike. Nadzemni zbiralniki so lahko ob objektih v njihovih prizidkih ali v samostojnih objektih – lopah. Znotraj ureditvenega območja OPPN se zgradi, obnovi in dogradi (rekonstruira) vodovodno in hidrantno omrežje od obstoječega vodohrama V2 do obstoječih in predvidenih objektov. Obstoječi vodohram V2 se na obstoječi lokaciji po potrebi lahko poveča, glede na razpoložljivi vodni vir in potrebe. Ocenjujemo, da se z OPPN zagotavlja zdravstveno ustrežna količina pitne vode. Oskrba z zadostno količino pitne vode bo zagotovljena iz obstoječega vodohrama in bo zadostovala tudi za delno povečanje nočitvenih kapacitet.

Vpliv izvedbe načrta na podzemne vode ocenjujemo z oceno **vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)**.

7.5 Omilitveni ukrepi

Opis vpliva	Omilitveni ukrep	Možnost omilitve škodljivih vplivov	Izvajanje
Ponikanje prečiščenih odpadnih komunalnih in padavinskih vod na kraškem terenu bi potencialno lahko vplivalo na kakovost podzemne vode.	Ob odvajanju prečiščenih komunalnih in padavinskih voda v ponikovalnice morajo le-te imeti dokazano ustrežno ponikovalno sposobnost., kar se ugotovi na podlagi ponikovalnega testa.	Ustrezno ponikanje vseh količin prečiščenih odpadnih voda iz območja.	Ponikovalni test izvede pooblaščen organizacija ali podjetje. Test je dolžan zagotoviti investitor.

7.6 Upoštevanje smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora in javnih

pooblastil

Predvidena ureditev območja upošteva smernice podane s strani Agencije RS za okolje, Oddelek povodja Jadranskih rek z morjem (Smernice s področja upravljanja z vodami k predlogu občinskega podrobnega prostorskega načrta za turistično središče Sviščaki, št. 35001-236/2013-2, 21. 6. 2013). V nadaljevanju povzemamo bistven del podanih smernic in upoštevanje le-teh v OP in OPPN.

1. načrtovanje in izvedba predvidenih posegov v prostor ne smeta poslabšati obstoječih odvodnih razmer padavinskih voda na obravnavanem območju in območjih dolvodno od njega,
2. v projektni dokumentaciji morajo biti obdelani in ustrezno prikazani vsi ukrepi, s katerimi bodo preprečeni škodljivi vplivi na stanje voda in vodni režim ter prikazani vsi ukrepi za preprečevanje morebitnih negativnih vplivov predvidene gradnje na stabilnost zemljišča ali sproščanje gibanja hribin,
3. vse posege v prostor je treba predvideti na tak način, da bo onemogočeno erozijsko in škodljivo delovanje voda na obravnavanem območju in območju dolvodno od obravnavanega,
4. projektne rešitve odvajanja in čiščenja odpadnih voda morajo biti usklajene z Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Uradni list RS, 64/12), z Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode (Uradni list RS, št. 88/11, 8/12) in z Uredbo o emisiji snovi pri odvajanju odpadnih vod iz malih komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 98/07, 30/10). Izbrani tip čistilne naprave mora zagotavljati predpisano stopnjo čiščenja tudi v ekstremnih zimskih razmerah,
5. v projektni dokumentaciji za izdajo mnenja k obravnavanemu OPPN naj bodo opredeljene vse tehnološke odpadne vode in predvideno ustrezno čiščenje, skladno z veljavnimi predpisi,
7. v gradivu za izdajo mnenja naj bo definiran vir (odvzem) vode za zasneževanje smučišč in večnamenski športno rekreacijski objekt (plavalni ribnik, drsališče),
8. za vsako rabo vode, ki presega splošno rabo, bo treba pridobiti vodno pravico, skladno z veljavno zakonodajo (zasneževanje smučišč, plavalni ribnik....),
9. za vse ponikalne objekte naj bo ponikalna sposobnost računsko dokazana in preprečeni negativni vplivi na okoliški teren

Upoštevanje smernic: Smernice se upoštevajo v OP in OPPN. Ukrepi za zagotavljanje stabilnosti tal ter sproščanje gibanja hribin so podani v poglavju . OPPN glede na fazo načrtovanja upošteva predpise s področja odvajanja in čiščenja odpadnih komunalnih voda in padavinskih voda. Viri vode za objekte, kot so plavalni ribnik in zasneževalni bazen, so z OPPN predvideni. Padavinske vode s cest, parkirišč in avtobusnega postajališča se preko meteorne kanalizacije in lovilca olj vodijo do zadrževalnika za zasneževanje.

7.7 Skladnost OPPN z okoljskimi cilji

Predvidena ureditev odvajanja odpadnih komunalni in padavinskih vod z območja bo skladna z zastavljenimi okoljskimi cilji in veljavnimi predpisi. S predvideno izvedbo bodo izpolnjene zahteve Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Ur. l. RS, št. 98/15), Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 64/12, 64/14, 98/15) in Uredbe o emisiji snovi pri odvajanju padavinske odpadne vode z javnih cest (Ur. l. RS, št. 47/05).

7.8 Spremljanje stanja

KAZALCI ZA SPREMLJANJE STANJA	SPREMLJANJE STANJA
----------------------------------	--------------------

KAZALCI ZA SPREMLJANJE STANJA	SPREMLJANJE STANJA
Odvajanje in čiščenje odpadnih komunalnih vod iz območja OPPN ter število novo priklapljenih objektov na kanalizacijsko omrežje	Po začetku obratovanja čistilnih naprav so za njihovo obratovanje predpisane prve meritve in obratovalni monitoring. Tip malih komunalnih čistilnih naprav mora odgovarjati veljavnim standardom, kvaliteta prečiščene vode pa mora zadostiti predpisanim parametrom.
Kakovost podzemne vode in ustrezna količina zdravstveno ustrezne pitne vode.	Skladno s Pravilnikom o oskrbi s pitno vodo (Ur. l. RS, št. 35/06, 41/08, 28/11, 88/12) mora v okviru storitev javne službe upravljavec javnega vodovoda na celotnem oskrbovalnem območju zagotoviti monitoring kemijskega stanja vodnega vira za oskrbo s pitno vodo.

7.9 Viri

- Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za turistično središče Sviščaki – dopolnjeni osnutek za javno razgrnitev, RC planiranje d.o.o., september 2015
- Atlas okolja, Agencija RS za okolje, julij 2016
- Smernice s področja upravljanja z vodami k predlogu občinskega podrobnega prostorskega načrta za turistično središče Sviščaki, št. 35001-236/2013-2, 21. 6. 2013
- Ocena kemijskega stanja podzemne vode v Sloveniji v letu 2014, ARSO, december 2015.

8. NARAVA

8.1 Zakonski okvir

- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja (Ur. l. RS, št. 2/06)
- Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (MOP, 2002)
- Strategija prostorskega razvoja Slovenije (Ur. l. RS, št. 76/04)
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst (Direktiva o habitatih)
- Direktiva Sveta 2009/147/ES z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prostoživečih ptic (Direktiva o pticah)
- Konvencija o varstvu prostoživečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov (Bernska konvencija) (Ur. l. RS 17/99)
- Konvencija o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali (Bonnska konvencija) (Ur. l. RS- MP, št. 18/98, 27/99)
- Operativni program – program upravljanja območij Natura 2000 (vlada sprejela 11.10.2007)
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15)
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 3/11)
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS 82/02, 42/10)
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS 48/04, 33/13, 99/13)
- Uredba o habitatnih tipih (Ur. l. RS 112/03, 36/09, 33/13)
- Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS 81/07, 109/07, 62/10, 46/13)
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/02, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13-popr, 39/13-odl. US, 3/14, 21/16)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09, 15/14)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14)
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 52/02, 67/03)
- Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS, št. 96/2004-UPB2, 61/06-ZDru-1, 8/10-ZSKZ-B, 46/14-ZON-C)
- Zakon o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 39/06 – UPB, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16)
- Zakon o vodah ZV-1 (Ur. l. RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15)

8.2 Določitev okoljskih ciljev in vrednotenje vplivov izvedbe plana OPPN za Turistično središče Sviščaki

Okoljski cilji plana OPPN za turistično središče Sviščaki izhajajo iz mednarodnih in državnih programskih dokumentov ter veljavnih pravnih predpisov (zakoni, uredbe in pravilniki) s področja ohranjanja biotske raznovrstnosti in urejanja prostora in so prilagojeni glede na lastnosti območja plana.

Tabela 9: Pregled okoljskih ciljev, kazalcev stanja okolja in metod vrednotenja vplivov za območje plana OPPN za turistično središče Sviščaki.

KATEGORIJA	Zavarovane vrste
OKOLJSKI CILJ PLANA OPPN	Ohranjanje habitatov prisotnih zavarovanih/ ogroženih živalskih vrst in habitatnih tipov na vplivnem območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki
KAZALEC STANJA OKOLJA	Razširjenost prisotnih zavarovanih/ogroženih živalskih vrst in območja habitatnih tipov na vplivnem območju OPPN za turistično središče Sviščaki

METODE VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA OPN	A (ni vpliva /vpliv je pozitiven) vplivi OPPN bodo ničelni ali pozitivni na razširjenost ogroženih vrst in HT B (nebistven vpliv) OPPN bo imel minimalni vpliv na razširjenost ogroženih vrst in HT C (nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov); OPPN bo ob izvedbi predlaganih OU imel nebistven vpliv na razširjenost ogroženih vrst in HT D (bistven vpliv) OPPN bo imel bistven vpliv na razširjenost ogroženih vrst in HT E (uničujoč vpliv) OPPN bo imel uničujoč vpliv na razširjenost ogroženih vrst in HT X (ugotavljanje vpliva ni možno) ugotavljanje vpliva OPPN na stanje razširjenosti ogroženih vrst in HT
KATEGORIJA	Natura območja, EPO
OKOLJSKI CILJ PLANA OPN	Ohranjanje oz. doseganje ugodnega stanja habitatov vrst in ohranjanje območja razširjenosti habitatnih tipov, za katere so opredeljena območja notranjih con območij pomembnih za ohranitev biotske raznovrstnosti (ekološko pomembnih območij, območij Natura) na vplivnem območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki
KAZALEC STANJA OKOLJA	Prisotnost in stanje vrst in habitatnih tipov na območjih notranjih con Natura območij in EPO na vplivnem območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki
METODE VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA OPN	A (ni vpliva /vpliv je pozitiven) vplivi OPPN bodo ničelni ali pozitivni na razširjenost kvalifikacijskih vrst na območju Nature in EPO B (nebistven vpliv) OPPN bo imel minimalni vpliv na razširjenost kvalifikacijskih vrst na območju Nature in EPO C (nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov); OPPN bo ob izvedbi predlaganih OU imel nebistven vpliv na razširjenost kvalifikacijskih vrst na območju Nature in EPO D (bistven vpliv) OPPN bo imel bistven vpliv na razširjenost kvalifikacijskih vrst v na območju Nature in EPO; E (uničujoč vpliv) OPPN bo imel uničujoč vpliv na razširjenost kvalifikacijskih vrst na območju Nature in EPO; X (ugotavljanje vpliva ni možno) ugotavljanje vpliva OPPN na razširjenost kvalifikacijskih vrst na Natura območju in EPO, ni možno
KATEGORIJA	Zavarovano območje
OKOLJSKI CILJ PLANA OPN	Ohranjanje biotskih in krajinskih lastnosti območja Regijskega parka Škocjanske jame
KAZALEC STANJA OKOLJA	Stopnja ohranjenosti lastnosti zaradi katerih je območje Regijskega parka Škocjanske jame opredeljeno.
METODE VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA OPN	A (ni vpliva /vpliv je pozitiven) vplivi vplivi OPPN bodo ničelni ali pozitivni na stopnjo ohranjenosti zavarovanega območja B (nebistven vpliv) OPPN bo imel minimalni vpliv na stopnjo ohranjenosti zavarovanega območja C (nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov); OPPN bo ob izvedbi predlaganih OU imel nebistven vpliv na stopnjo ohranjenosti zavarovanega območja D (bistven vpliv) OPPN bo imel bistven vpliv na stopnjo ohranjenosti zavarovanega območja E (uničujoč vpliv) OPPN bo imel uničujoč vpliv na stopnjo ohranjenosti zavarovanega območja X (ugotavljanje vpliva ni možno) ugotavljanje vpliva OPPN na stopnjo ohranjenosti zavarovanega območja, ni možno
KATEGORIJA	Naravne vrednote
OKOLJSKI CILJ PLANA OPN	Ohranjanje bistvenih lastnosti, zaradi katerih so deli narave na vplivnem območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki opredeljeni kot naravne vrednote določene zvrsti.
KAZALEC STANJA OKOLJA	Stopnja ohranjenosti lastnosti naravnih vrednot na vplivnem območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki glede na določene zvrsti naravnih vrednot.

METODE VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA OPPN	A (ni vpliva /vpliv je pozitiven) vplivi OPPN bodo ničelni ali pozitivni na stopnjo ohranjenosti NV; B (nebistven vpliv) OPPN bo imel minimalni vpliv na stopnjo ohranjenosti NV; C (nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov); OPPN bo ob izvedbi predlaganih OU imel nebistven vpliv na stopnjo ohranjenosti NV D (bistven vpliv) OPPN bo imel bistven vpliv na stopnjo ohranjenosti NV; E (uničujoč vpliv) OPPN bo imel uničujoč vpliv na stopnjo ohranjenosti NV X (ugotavljanje vpliva ni možno) ugotavljanje vpliva OPPN na stopnjo ohranjenosti NV ni možno
--	--

Ocenjevanje vplivov izvedbe plana OPPN za turistično središče Sviščaki je bilo izvedeno glede na vpliv na ogrožene in zavarovane živalske vrste ali na habitate, ter vpliv na posebna varstvena območja, ekološko pomembna območja, zavarovana območja in naravne vrednote.

Vpliv izvedbe plana OPPN za turistično središče Sviščaki se je ocenil na osnovi stanja narave ugotovljenega iz naravovarstvenih smernic in strokovne literature (Strokovne podlage, monitoringi, posamezni popisi navedenih v poglavju Viri 7.8.).

Vplivi izvedbe plana OPPN se vrednotijo na podlagi posledic izvedbe plana na okoljske cilje z uporabo meril vrednotenja predpisanih z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05). Skladno z omenjeno Uredbo se vrednotenje vplivov plana OPPN na uresničevanje okoljskih ciljev podaja v velikostnih razredih od ocene A do ocene X. Ocena vplivov plana OPPN je prilagojena opredeljenim ciljem in kazalcem v zgornji Tabeli.

8.3 Opis obstoječega izhodiščnega stanja okolja na območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki

Na Sviščakih je lociranih več manjših objektov (okoli 100), na robu gozdne jase je Planinski dom Sviščaki s skupaj 22 ležišči. V bližini Planinskega doma se nahaja tudi smučišče, ki obsega tri smučarske proge na katerih se nahajata dve vlečnici. V neposredni bližini smučišča se nahajata še sankališče in proga za tek na smučeh.

Na vplivnem območju OPPN za turistično središče Sviščaki sta prisotni dve Natura območji (SCI Javorniki - Snežnik in SPA Snežnik - Pivka), dve ekološko pomembni območji (EPO Snežnik - Pivka in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri), eno zavarovano območje (Regijski park Škocjanske jame) ter pet naravnih vrednot (Sviščaki – morene Črnodolskega ledenika, Brezno 1 v Jelenovih dolinah, Jelenova jama, Brezno pri Sviščakih, Jama pod Sviščaki. Na vplivnem območju se je obravnavalo 21 kvalifikacijskih Natura živalskih vrst in 3 habitatni tipi. Poleg tega še nekaj ostalih zavarovanih vrst (glede na obstoječe podatke o prisotnosti).

8.3.1 Stanje ogroženih in zavarovanih živalskih vrst ter habitatnih tipov

Na vplivnem območju plana OPPN (800 m od meje OPPN) obstajajo podatki o prisotnosti nekaterih ogroženih in zavarovanih vrst. V nadaljevanju so obravnavane po posameznih skupinah. Prav tako so obravnavane vse vrste, ki imajo na vplivnem območju OPPN notranje cone.

8.3.1.1 Sesalci

S širšega vplivnega območja OPPN za turistično središče Sviščaki so podatki o prisotnosti sesalskih vrst.

Tabela 10: Pregled različnih vrst sesalcev, ki se pojavljajo na širšem območju Sviščakov (povzeto po podatkih iz baze ZRSVN 2010 in območja notranji con ZRSVN 2016)

Skupina oz. živalska vrsta	VS1	VS2	VS3	Lokacija pojavljanja/ najdbe
NETOPIRJI				
širokouhi/mulasti netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	V	1A, 2A	II, IV	notranja cona Javorniki - Snežnik
ZVERI				
volk (<i>Canis lupus</i>)	E	1A, 2A	II, IV	notranja cona Javorniki - Snežnik
navadni ris (<i>Lynx lynx</i>)	Ex/E	1A, 2A	II, IV	Snežnik (Čop, 1995)
rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>)	E	1A, 2A	II, IV	notranja cona Javorniki - Snežnik, Mašun
GLODALCI				
drevesni polh (<i>Dryomys nitedula</i>)	V	1A, 2A	IV	Zaselek Sviščaki (Kryštufek, 1985)
podlessek (<i>Muscardinus avellanarius</i>)	O1	1A, 2A	IV	Zaselek Sviščaki (1989, Zbirka PMS)

Legenda:

VS1- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS 82/02, 42/10)

VS2- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14) (**Priloga 1=** seznam živalskih vrst, katerih živali so zavarovane: Poglavlje A= varstvo vrste, ki je domorodna na ozemlju Republike Slovenije in Priloga B= varstvo vrste, ki ni domorodna na ozemlju Republike Slovenije; **Priloga 2=** seznam živalskih vrst, katerih habitat se varuje: Poglavlje A = varstvo vrste, ki je domorodna na območju Republike Slovenije in za katere so določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov in Poglavlje B= varstvo vrste, ki ni domorodna na območju Republike Slovenije in za katero so, če se pojavi ali razširi na območje Republike Slovenije brez človekove pomoči iz naravnih območij razširjenosti, določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov; **Priloga 6,** Poglavlje A= domorodne vrste na območju Republike Slovenije ki so predmet okoljske odgovornosti, Poglavlje B= vrste, ki niso domorodne na območju Republike Slovenije in postanejo predmet okoljske odgovornosti, če se pojavijo ali razširijo na območje Republike Slovenije brez človekove pomoči iz naravnih območij razširjenosti)

VS3- Direktiva Sveta (92/43/EGS) z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst- Direktiva o habitatih

* Čop J., 1995: Po dveh desetletjih naselitve risov v Sloveniji. Lovec, Ljubljana 78(6): 231-238

Kryštufek B., 1985: Forest dormouse *Dryomys nitedula* (Pallas, 1778) – Rodentia, Mammalia – in Yugoslavia. Scopolia, Ljubljana 9: 1-36

8.3.1.2 Ptice

Območje Sviščakov obkroža Natura območje opredeljeno za ptice (SPA Snežnik - Pivka). Za to Natura območja so javno dostopni podatki o notranjih conah vrst (ZRSVN, 2016). V okviru omenjenega Natura območja so na območju Sviščakov opredeljene notranje cone vrst gozdni jereb, koconogi čuk, pivka, kozača, opredeljen je tudi daljinski vpliv na triprstega detla in divjega petelina.

Tabela 11: Pregled ptic, ki se (oziroma se potencialno) pojavljajo na območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki (povzeto po podatkih ZRSVN 2010 ter notranje cone območij Natura 2000)

Živalska vrsta	VS1	VS2	VS3	Lokacija pojavljanja- notranje cone/ ostale najdbe
koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>)	V	1A, 2A	I	Sviščaki (Polak, 2007), notranja cona Snežnik- Pivka
gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>)	V	1A, 2A	I, II	notranja cona Snežnik - Pivka
pivka (<i>Picus canus</i>)	V	1A, 2A	II	notranja cona Snežnik - Pivka
kozača (<i>Strix uralensis</i>)	V	1A, 2A	I	notranja cona Snežnik - Pivka

Živalska vrsta	VS1	VS2	VS3	Lokacija pojavljanja- notranje cone/ ostale najdbe
divji petelin (<i>Tetrao urogallus</i>)	E	1A, 2A	I, II, III	notranja cona Snežnik - Pivka
triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>)	V	1A, 2A	I	notranja cona Snežnik - Pivka

Legenda:

VS1- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS 82/02, 42/10)

VS2- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14) (**Priloga 1=** seznam živalskih vrst, katerih živali so zavarovane: Poglavlje A= varstvo vrste, ki je domorodna na ozemlju Republike Slovenije in Priloga B= varstvo vrste, ki ni domorodna na ozemlju Republike Slovenije; **Priloga 2=** seznam živalskih vrst, katerih habitat se varuje: Poglavlje A = varstvo vrste, ki je domorodna na območju Republike Slovenije in za katere so določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov in Poglavlje B= varstvo vrste, ki ni domorodna na območju Republike Slovenije in za katero so, če se pojavi ali razširi na območje Republike Slovenije brez človekove pomoči iz naravnih območij razširjenosti, določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov; **Priloga 6,** Poglavlje A= domorodne vrste na območju Republike Slovenije ki so predmet okoljske odgovornosti, Poglavlje B= vrste, ki niso domorodne na območju Republike Slovenije in postanejo predmet okoljske odgovornosti, če se pojavijo ali razširijo na območje Republike Slovenije brez človekove pomoči iz naravnih območij razširjenosti)

VS3- Direktiva Sveta (79/409/EEC) z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic- Direktiva o pticah

8.3.1.3 Plazilci in dvoživke

V spodnji tabeli sta podatka o dveh vrstah plazilcev evidentirani na območju Sviščakov.

Tabela 12: Pregled plazilcev ugotovljenih na vplivnem območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki (povzeto po podatkih iz baze ZRSVN 2010).

Skupina oz. živalska vrsta	VS1	VS2	VS3	Lokacija pojavljanja- notranje cone/ ostale najdbe
PLAZILCI				
modras (<i>Vipera ammodytes</i>)	V	1A	IV	Sviščaki (Sajovic, 1913)
velebitska kuščarica (<i>Lacerta horvathi</i>)	V	1A, 2A	IV	Sviščaki (De Luca, 1989)
DVOŽIVKE				
človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>)	R	1A, 2A	II, IV	notranja cona Javorniki- Snežnik
planinski močerad (<i>Salamandra atra</i>)	O1	1A, 2A	/	Zaselek Sviščaki (Zbirka Museo Civico di Storia Naturale di Trieste - Amphibia)

Legenda:

VS1- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS 82/02, 42/10)

VS2- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14) (**Priloga 1=** seznam živalskih vrst, katerih živali so zavarovane: Poglavlje A= varstvo vrste, ki je domorodna na ozemlju Republike Slovenije in Priloga B= varstvo vrste, ki ni domorodna na ozemlju Republike Slovenije; **Priloga 2=** seznam živalskih vrst, katerih habitat se varuje: Poglavlje A = varstvo vrste, ki je domorodna na območju Republike Slovenije in za katere so določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov in Poglavlje B= varstvo vrste, ki ni domorodna na območju Republike Slovenije in za katero so, če se pojavi ali razširi na območje Republike Slovenije brez človekove pomoči iz naravnih območij razširjenosti, določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov; **Priloga 6,** Poglavlje A= domorodne vrste na območju Republike Slovenije ki so predmet okoljske odgovornosti, Poglavlje B= vrste, ki niso domorodne na območju Republike Slovenije in postanejo predmet okoljske odgovornosti, če se pojavijo ali razširijo na območje Republike Slovenije brez človekove pomoči iz naravnih območij razširjenosti)

VS3- Direktiva Sveta (92/43/EGS) z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst- Direktiva o habitatih

* Sajovic G., 1913: Zur Verbreitung der Giftschlangen in Krain. Laibacher Zeitung 39-40: 1-8

De Luca N., 1989: Taxonomic and Biogeographic Characteristics of Horvath's Rock Lizard (*Lacerta horvathi* Mehely, 1904, Lacertidae, Reptilia) in Yugoslavia. Scopolia, Ljubljana 18: 1-48.

8.3.1.4 Nevretenčarji

Za Natura območje SCI Javorniki - Snežnik je na območju Sviščakov določenih nekaj kvalifikacijskih vrst iz skupine nevretenčarjev oziroma njihovih notranjih con pojavljanja: bukov kozliček, alpski kozliček in drobnovratnik.

Pregled prisotnih vrst določenih skupin nevretenčarjev je prikazan v spodnji tabeli.

Tabela 13: Pregled nevretenčarjev, ugotovljenih na vplivnem območju OPPN za turistično središče Sviščaki (povzeto po podatkih iz baze ZRSVN 2010 in notranje cone območij Natura 2000).

Skupina oz. živalska vrsta	VS1	VS2	VS3	Lokacija pojavljanja- notranje cone/ ostale najdbe
HROŠČI				
drobnovratnik (<i>Leptodirus hochewartii</i>)	R	1A, 2A	II, IV	notranja cona Javorniki - Snežnik
bukov kozliček (<i>Mormus funereus</i>)	/	1A, 2A,	II	notranja cona Javorniki - Snežnik
alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)	E	1A, 2A	II, IV	notranja cona Javorniki - Snežnik

Legenda:**VS1**- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS 82/02, 42/10)

VS2- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14) (**Priloga 1**= seznam živalskih vrst, katerih živali so zavarovane; Poglavlje A= varstvo vrste, ki je domorodna na ozemlju Republike Slovenije in Priloga B= varstvo vrste, ki ni domorodna na ozemlju Republike Slovenije; **Priloga 2**= seznam živalskih vrst, katerih habitat se varuje: Poglavlje A = varstvo vrste, ki je domorodna na območju Republike Slovenije in za katere so določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov in Poglavlje B= varstvo vrste, ki ni domorodna na območju Republike Slovenije in za katero so, če se pojavi ali razširi na območje Republike Slovenije brez človekove pomoči iz naravnih območij razširjenosti, določeni ukrepi varstva habitatov in smernice za ohranitev ugodnega stanja njihovih habitatov; **Priloga 6**, Poglavlje A= domorodne vrste na območju Republike Slovenije ki so predmet okoljske odgovornosti, Poglavlje B= vrste, ki niso domorodne na območju Republike Slovenije in postanejo predmet okoljske odgovornosti, če se pojavijo ali razširijo na območje Republike Slovenije brez človekove pomoči iz naravnih območij razširjenosti)

VS3- Direktiva Sveta (92/43/EGS) z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst- Direktiva o habitatih

8.3.1.5 Habitatni tipi

Na širšem vplivnem območju Sviščakov kot tudi znotraj ureditvenega območja se pojavlja habitatni tip **ilirski bukovi gozdovi** (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)) (koda 91K0). Izven ureditvenega območja vendar na vplivnem območju se tudi pojavljajo nekatere jame, kar predstavlja habitatni tip **jame, ki niso odprte za javnost** (koda 8310). Prav tako izven ureditvenega območja se pojavljata habitatna tipa **javorovi gozdovi** (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih (koda 9180) in **kisloljubni smrekovi gozdovi** od montanskega do alpskega pasu (*Vaccinio-Piceetea*) (koda 9410).

8.3.2 Posebna varstvena območja (Natura območja)

Na območju OPPN za turistično središče Sviščaki se nahajata dve posebni varstveni območji (Natura območji).

Tabela 14: Pregled posebnih varstvenih območij (Natura območij) na vplivnem območju plana OPPN.

Koda	Ime območja	Status
SI3000231	Javorniki - Snežnik	SCI
SI5000002	Snežnik - Pivka	SPA

Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 33/13, 35/13) omogoča določitev notranjih območij (notranjih con), s katerimi se prostorsko opredelijo tisti deli območja, ki so bistveni deli habitatov posameznih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, zaradi katerih je posebno varstveno območje opredeljeno. Za obravnavana Natura območja so notranje cone kvalifikacijskih vrst določene (ZRSVN, 2016). Posebna varstvena območja podrobneje obravnavamo v Dodatku za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja, ki je priloga tega Okoljskega poročila.

8.3.3 Ekološko pomembna območja

Na območju OPPN za turistično središče Sviščaki se nahajata dve ekološko pomembni območji.

Tabela 15: Pregled ekološko pomembnih območij na vplivnem območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki.

Ime območja in koda	Opis območja
Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri 80000	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri rjavega medveda, volka in risa obsega Trnovski gozd, Nanos, Hrušico, Krmsko hribovje in Menišijo, Javornike, Snežnik, Bloke, zahodni del Suhe Krajine, celotno območje Kočevske vse do Kolpe in zahodni del Bele Krajine. Večji del tega prostora prekrivajo gozdovi, ki tvorijo največje sklenjeno območje gozda pri nas. Najbolj razširjen gozdni habitatni tip v tem prostoru so Ilirsko – bukoví gozdovi. Poleg velikih zveri so najbolj razširjene živalske vrste vezane na gozdni in obgozdni prostor iz naslednjih skupin: sesalci (netopirji), ptice, hrošči in metulji. Ker se EPO medved pretežno prekriva z osrednjim dinarskim krasom, so za ta prostor značilne tudi jamske živali iz kraškega podzemlja.
Snežnik – Pivka 51200	Območje sestavljata dve dokaj različni naravovarstveno pomembni enoti: Javorniki in Snežnik - visoki kraški planoti sklenjeno poraščeni z dinarsko bukovno-jelovimi gozdovi in eno največjih sklenjenih gozdnih območij pri nas, ki se navezuje še na sosednja gozdna območja, Kočevsko in Gorski Kotar. Celoten masiv je močno zakrasel. Je del dinarskega sistema in hkrati blizu Alpam, kar pogojuje njegovo zanimivost s fitogeografskega stališča. Vzhodni del Pivškega podolja, kjer se zaradi posebnih geoloških in geomorfoloških razmer pojavljajo presihajoča jezera. Ob izjemno visokih vodah se pojavi 17 jezerc. Večino območja pokrivajo obsežna travišča nekdanji travniki in pašniki, ki se mestoma že zaraščajo. Za celotno območje je značilna velika raznolikost habitatnih tipov, mnogi med njimi so redki in ogroženi. Ohranjeni gozdovi, travišča in drugi habitatni so življenjski prostor številnih redkih in ogroženih vrst, med katerimi je veliko endemitov: 14 ogroženih rastlinskih vrst, 4 vrste, ki imajo tukaj edino nahajališče, 1 endemit ter še več zanimivih rastlinskih vrst, klasično nahajališče 2 rastlinskih vrst; osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri: medveda, risa, volka; 11 vrst ptic: <i>Coturnix coturnix</i> (E), <i>Crex crex</i> (E), <i>Lullula arborea</i> (E), <i>Saxicola rubetra</i> (E), <i>Aquila chrysaetos</i> (E), <i>Tetrao urogallus</i> (R) in drugih. 10 vrst metuljev: <i>Maculinea teleius</i> (E), <i>Maculinea rebeli</i> (E), <i>Lycaena dispar</i> (E) in drugih, ki so tudi na svetovnem rdečem seznamu ogroženih vrst; skrajna zahodna meja areala metulja <i>Anaitis simpliciatia</i> ; klasično nahajališče hrošča <i>Abax beckenhaupti albonensis</i> ; endemična vrsta nižjih rakov <i>Chirocephalus croaticus</i> (Petelinjsko in Veliko Drskovsko jezero sta edini nahajališči v Sloveniji).

8.3.4 Zavarovana območja

Območje plana OPPN za turistično središče Sviščaki se nahaja na vplivnem območju enega zavarovanega območja.

Tabela 16: Pregled vplivnih območij zavarovanih območij na območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki.

Ime območja	Status
Škocjanske jame	Regijski park

Zavarovano območje je podrobneje obravnavano v Dodatku za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja, ki je priloga tega Okoljskega poročila.

8.3.5 Območja naravnih vrednot

Na vplivnem območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki se nahaja pet naravnih vrednot državnega in lokalnega pomena.

Tabela 17: Pregled obstoječih naravnih vrednot na vplivnem območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki.

Evid. št.	Ime	Zvrst	Status
3064	Sviščaki – morene Črnodoskega ledenika	geol	NVLP
45901	Brezno 1 v Jelenovih dolinah	geomorfp	NVDP
45930	Jelenova jama	geomorfp	NVDP

Evid. št.	Ime	Zvrst	Status
47670	Brezno pri Sviščakih	geomorfp	NVDP
48331	Jama pod Sviščaki	geomorfp	NVDP

* Zvrsti naravnih vrednot:

geol- geološka naravna vrednota

geomorfp- geomorfološka podzemeljska naravna vrednota

** Status:

NVDP- naravna vrednota državnega pomena

NVLP- naravna vrednota lokalnega pomena

8.4 Ocena pričakovanih vplivov plana OPPN za turistično središče Sviščaki

V tem poglavju okoljskega poročila presojujemo vpliv občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) na ogrožene in zavarovane živalske vrste ter habitatne tipe ter na posebna varstvena območja, ekološko pomembna območja, zavarovana območja in naravne vrednote.

8.4.1 Opis in ocena pričakovanih vplivov na ogrožene in zavarovane živalske in vrste ter habitatne tipe

Vpliva na zavarovane vrste in habitatne tipe na širšem vplivnem območju OPPN za turistično središče Sviščaki se v tem poglavju posebej ne obravnavava, saj so vse vrste in habitatni tipi (glede na obstoječe in pridobljene podatke oziroma potencialno prisotne vrste) obravnavani v okviru naravovarstvenih območij (Natura območja SCI Javorniki - Snežnik in SPA Snežnik - Pivka).

Tabela 18: Ovrednotenje ocene vpliva plana OPPN na ogrožene in zavarovane živalske vrste ter habitatne tipe.

OKOLJSKI CILJ PLANA	VRSTA VPLIVA	OCENA VPLIVA
Ohranjanje habitata prisotnih zavarovanih/ ogroženih živalskih vrst in habitatnih tipov na vplivnem območju plana OPPN za Turistično središče Sviščaki.	- neposredni, - daljinski, - kratkoročni, - začasni	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)

8.4.2 Opis in ocena pričakovanih vplivov na posebna varstvena območja in ekološko pomembna območja

8.4.2.1 Opis in ocena pričakovanih vplivov na posebna varstvena območja

Na območju plana sta prisotni dve Natura območji in sicer SCI Javorniki - Snežnik in SPA Snežnik - Pivka.

Vplivi na kvalifikacijske vrste in celovitost Natura območij SCI Javorniki - Snežnik in SPA Snežnik - Pivka so podrobneje obravnavani v Dodatku za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe planov na varovana območja.

V okviru obravnave vplivov plana OPPN za turistično središče Sviščaki na posebno ohranitveno območje Javorniki - Snežnik se je obravnaval vpliv na sledeče kvalifikacijske vrste in habitatne tipe: širokouhi/mulasti netopir, alpski in bukov kozliček, drobnovratnik, človeška ribica, rjavi medved, navadni ris, volk, ilirski bukovi gozdovi (HT 91K0) in jame, ki niso odprete za javnosot (HT 8310).

Ureditev razsvetljave stavb oziroma ostalih površin ima lahko negativen vpliv na **širokouhega/mulastega netopirja**. Luči privabljajo potencialni plen (žuželke) netopirjev iz njihovega naravnega okolja kot so npr. gozd, gozdni robovi, vrtovi in žive meje in vodna telesa.

Določene vrste netopirjev se pretežno prehranjujejo v prej omenjenih habitatih in so zato lahko prizadete zaradi zmanjšanja števila razpoložljivega plena. Dokazano je, da viri svetlobe z velikimi emisijami UV svetlobe (npr. živosrebrne žarnice) zelo privlačijo žuželke, jih s tem motijo v razvojnem ciklu in tako lahko posledično zmanjšajo razpoložljivost le teh za netopirje (Kryštufek et al., 2003). Upoštevati je potrebno določila Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13). V Odloku je varstvo pred svetlobnim onesnaženjem obravnavano v 39. členu. Za ureditev javne razsvetljave in razsvetljave objektov se bo uporabilo svetila, ki svetlobe ne oddajajo v UV spektru in ne osvetljujejo neba in širše okolice. Pri osvetljevanju zunanjih površin se bo uporabilo svetila opremljena s senzorjem za samodejni vklop in izklop. Negativen vpliv na nočno aktivne živali (netopirji, hrošči, nočni metulji in velike zveri) bi pomenilo osvetljevanje površin, ki se ne nahajajo v neposredni bližini hotelskega kompleksa in počitniškega naselja. Na mestih kjer osvetljevanje ni nujno potrebno, je tega potrebno omejiti. Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov in ostalih določil opredeljenih v Odloku se negativnega vpliva na netopirje in druge nočno aktivne živali zaradi svetlobnega onesnaženja ne pričakuje.

Ureditve OPPN za turistično središče Sviščaki imajo lahko vpliv na **bukovega in alpskega kozlička** ter **strigoša** v smislu poseke dreves. Poseko je potrebno izvesti v jesenskem času, pri čemer je potrebno takojšnje spravilo lesa, za kar je bil podan tudi omilitveni ukrep. V 29. členu Odlok predvideva sečnjo med 1. avgustom in 1. novembrom, kar ustreza tudi obravnavanim vrstam hroščev.

Do negativnih vplivov na **človeško ribico, velikega pupka, drobnovratnika** ali na habitatni tip **8310** (jame) lahko pride v primeru onesnaženja podzemnega sveta in s tem tudi kraških izvirov vode. Čiščenje vod s predvidenimi čistilnimi napravami je potrebno izvesti na način, da ne bo prišlo do izpiranja onesnažene vode v kraško podzemlje. Potencialno problematična je lahko predvsem čistilna naprava pri smučišču (ČN2), ki bo delovala le v zimski sezoni. V kolikor bi, zaradi nestalnega dotoka hranil za bakterije v ČN, prihajalo do slabšega čiščenja odpadnih voda, bi to imelo močan negativni vpliv na navede vrste in habitatni tip. V primeru, da v času načrtovanja ČN ne bo na voljo preverjena tehnologija za sezonsko in klimatsko specifično navedene ČN predlagamo, da se izgradi nepretočna greznica, ki se jo redno prazni in pregleduje. Podan je bil omilitveni ukrep. Problematično bi lahko bilo tudi utrjevanje umetnega snega z različnimi kemičnimi preparati.

Za potrebe izdelave OP za OPN občine Ilirska Bistrica so bile izdelane Strokovne podlage za presojo sprejemljivosti za OPN Ilirska Bistrica – Velike zveri (Potočnik, september 2010). Potrebno je opozoriti, da so bile strokovne podlage pripravljene za drugačno ureditev znotraj OPPN za turistično središče Sviščaki kot je predlagana sedaj (glej poglavje 5.4. Alternative). Tako v nadaljevanju podajamo ugotovitve strokovnih podlag, hkrati pa podajamo komentarje, že izvedenih sprememb oziroma izboljšav v okviru ureditev znotraj OPPN za turistično središče Sviščaki.

- Celoten kompleks hotelskih, drugih nastanitvenih, gostinskih, in rekreacijskih objektov ter dejavnosti predvidenega rekreacijskega centra na območju Sviščakov je podobno kot območje Mašuna umeščen v osrčju sklenjenih gozdnih površin, kar povzroča tesno prostorsko prekrivanje z območji aktivnosti velikih zveri na tem območju. Medved se na tak način vedno bolj privaja na človekovo bližino in izgublja strah pred njim, povečana frekvenca in prostorsko širjenje aktivnosti človeka (turistov, pohodnikov, kolesarjev, nabiralcev gob in gozdnih sadežev itd.) pa ta proces dodatno pospešuje. S tem se hitro povečuje možnost konfliktov med človekom in medvedom oziroma nastajajo ugodni pogoji za »pojavljanje« »konfliktnih« medvedov.
- Še bolj negativen je učinek pozidave in spremljajočih aktivnosti neposredno na populacijo risa, v manjši meri pa tudi na volka v smislu izogibanja obravnavanemu območju in s tem izgubi dela pomembnega življenjskega prostora zanju. V času gradnje bo prehodnost obravnavanega

območja in njegove okolice za velike zveri zaradi hrupa v dnevnem času zmanjšana vendar ne bo pomembno vplivala na njihove populacije. Po predlagani ureditvi se bo drastično povečala stopnja antropogenih motenj v ožji in širši okolici obravnavanega območja, zato bo učinek na velike zveri zlasti na risa in volka nedvomno negativen. Pri risu in volku zlasti zaradi umikanja v območja z nižjo stopnjo človekovih motenj in s tem potencialne izgube in fragmentacije pomembnega deleža reproduktivnih teritorijev omenjenih populacij, pri medvedu pa zlasti zaradi privajanja na človekovo bližino in s tem povečano verjetnost proženja konfliktov.

- Skupna ocena sprejemljivosti predlagane spremembe namenske rabe: Predlagana namenska raba območja Sviščaki bo imela pomemben negativni vpliv na populacije velikih zveri in je zato v takšni obliki nesprejemljiva. Nesprejemljivo je zlasti širjenje smučišča v območje Natura 2000, to je na severozahodno pobočje Udnika ter pozidava in poseganje v območje Natura 2000 na jugozahodnem robu cone A, ki jo v večji meri predstavlja katastrska parcela št. 2067/6 poraščena z gozdom. Ob upoštevanju predlaganih sprememb in ukrepov navedenih v prejšnjem poglavju »Predviden vpliv predlaganih sprememb rabe na velike zveri« ter upoštevanju podrobnejših smernic za omilitvene ukrepe z vidika varstva velikih zveri bi bila predlagana širitev dejavnosti na območju Sviščakov sprejemljiva.

29. člen Odloka predpisuje več pogojev za ohranjanje narave, ki bodo, ob upoštevanju, zmanjšali negativen vpliv na velike zveri. Odlok predpisuje ohranjanje gozdnega prostora v največji možni meri, vožnja z motornimi sanmi in štirikolesniki izven cest ni dovoljena, za izdelovanje snega se bodo uporabljale naprave, ki povzročajo manj hrupa, preprečevalo se bo hojo izven poti, postavljene bodo obvestilne table z namenom ozaveščanja obiskovalcev o odnosu do narave.

Negativen vpliv na velike zveri, predvsem na risa ima lahko tudi nočna smuka. Za potrebe ocene vpliva nočne smuke (in z nočno smuko povezanih aktivnosti) na velike zveri je podal mnenje dr. Hubert Potočnik, strokovnjak za velike zveri. Njegovo mnenje podajamo v nadaljevanju:

- Aktivnost smučišča-sankališča s pomožnimi objekti je vezana na zimsko sezono kjer so motnje vezane le na območje smučišča in njegove neposredne okolice. Obdobje med novembrom in februarjem je obdobje zmanjšane aktivnosti medveda in je z vidika vpliva na njegovo populacijo minimalna. Aktivnost volka je v zimskem času, zlasti ob globlji snežni odeji, vezana na območja z večjo gostoto njegovega plena, ki se v tem času umika v nižje nadmorske višine. Hkrati pa je gibanje volkov in posledično velikost teritorijev volkov v zimskem času največja, kar pomeni, da ima prostorsko omejena-točkovna motnja nanje v tem obdobju relativno manjši vpliv. Še v največji meri lahko motnja, ki jo predstavlja smučišče s spremljevalnimi objekti in dejavnostmi vpliva na risa (ki je hkrati tudi najbolj ogrožena vrsta med velikimi zvermi pri nas), ki ima v povprečju manjša območja aktivnosti (teritorijev), zaradi česar je treba motnje, ki jih predstavlja dejavnost smučišča prostorsko in časovno zmanjšati na najmanjšo možno mero.
- Za zmanjšanje negativnih učinkov na velike zveri ob delovanju smučišča na tem območju je potrebno načrtovati oziroma speljati čim več aktivnosti ljudi na omejenem in označenem območju v čim ožji bližini obravnavanega območja, praviloma v dnevnem času. Svetlobno in zvočno onesnaževanje bližnje, predvsem pa širše okolice, je treba zmanjšati na najmanjšo možno mero, saj ta vpliva na aktivnost plenskih vrst zveri in posledično zmanjša njihov lovni uspeh.
- Nočna smuka je zagotovo ena od aktivnosti, ki predstavlja povečano stopnjo motenj v tem prostoru, ki pa ob ustrezni prostorski omejitvi, predvsem pa ob doslednem ustreznem časovnem omejevanju lahko predstavlja sprejemljiv poseg/motnjo z vidika vpliva na populacije velikih zveri, zlasti risa. V okviru OPPN Sviščaki sta vzhodno in severovzhodno smučišče, ki naj bi ju »podpirala« vlečniška naprava na relaciji VI01-VI02, najbližje turistično-hotelskemu naselju. To pomeni z vidika potencialnih motenj v zimskem obdobju največjo možno mero prostorske

omejitve in zgostitve motenj načrtovanega turističnega središča Sviščaki. Ta bi v takšnem obsegu ter ob čim krajših časovnih obdobjih lahko predstavljala tudi za zveri sprejemljiv poseg/motnjo. Negativen vpliv motenj v nočnem času lahko zmanjšamo s časovnim omejevanjem na dveh ravneh. Prvi način je časovno omejevanje nočne smuke na dnevnem nivoju, s katerim v čim manjši meri posegamo v nočni del dneva, ko je aktivnost velikih zveri največja. To pomeni, da z omejevanjem nočne smuke na 20. uro zagotovimo vsaj še 10 do 11 ur mirnega (za zveri aktivnega) dela diurnalnega cikla za aktivnost zveri. Po tej uri je treba prekiniti z motnjami kot so urejanje smučišč (ratrakiranje) in osvetljevanje (omenjeni vzhodna in severovzhodna proga). Druga raven omejevanja motenj povezanih z nočno smuko pa je dopustna pogostost in razporeditev smuke po dnevih. Pomembno je zagotoviti čim daljša časovna obdobja brez motenj v nočnem času, kar pomeni, da je ustrezneje izpeljati dve-tri nočne smuke v zaporednih večerih med katerimi je nato 14-dnevna pavza. To pomeni, da bi lahko takšno smuko izpeljali npr. vsak drugi vikend, kar bi v eni zimski sezoni pomenilo 6-7 obdobj s povečanimi motnjami v večernem času, oziroma skupaj 12-14 večerov.

- Umetno zasneževanje z vidika aktivnosti in vpliva na velike zveri ne ocenjujem kot problematično, saj je delovanje snežnih topov relativno tiho – zvočna motnja ima omejen prostorski doseg v okolico, predvsem pa je zvočna motnja enakomerna kar pri živalih povzroča čutno deprivacijo in posledično privajanje na zvok kot neogrožajoč dejavnik v prostoru. Tudi v tem primeru je urejanje smučišča dopustno le v svetlem delu dneva. Seveda pa umetno zasneževanje negativno vpliva na druge vrste (vegetacija, talne živali), kritična pa je lahko tudi zvočna polucija – snežnih topov v zgodnje pomladanskem obdobju (druga polovica marca), ko se pričanja obdobje rasti/rastitve/parjenja oziroma aktivnosti na rastiščih pri divjem petelinu.

Za omejitve negativnih vplivov zaradi nočne smuke je bil podan je omilitven ukrep.

Negativen vpliv na velike zveri bi lahko pomenile tudi hrupne dejavnosti v sklopu adrenalinskega parka. Predvsem, v kolikor bi potekale v nočnem času. Podan je bil omilitven ukrep.

Težave se lahko pojavijo ob neustreznem odlaganju organskih odpadkov, katerih vonj bi privlačil rjavega medveda, kar bi po nepotrebnem lahko izzvalo konflikte med medvedi in človekom. Odpadki morajo biti rjavemu medvedu nedostopni, kar sicer Odlok predvideva v 26. členu. Poleg tega, da so mesta za ločeno zbiranje odpadkov ograjena morajo biti vsi smetnjaki zračno tesni, tako da se vonj iz njih ne more širiti. Poleg tega je potrebno dosledno vzdrževanje piknik prostorov in šotorišča. V zvezi z odlaganjem odpadkov so bili podani omilitveni ukrepi.

Upoštevanje smernic v OP: Smernice so bile upoštevane, načrtuje se ureditev v zmanjšanem obsegu objektov in dejavnosti, ki bodo bolj vezane na dnevni turizem. Postavljene bodo obvestilne table z namenom ozaveščanja obiskovalcev o odnosu do narave. Gozdne površine, gozdni rob in jase se bo čim bolj ohranjalo. Podan je bil omilitven ukrep, ki preprečuje izvajanje hrupnih dejavnosti na prostem in omilitven ukrep, ki ureja odlaganje smeti na območju OPPN.

Izven ureditvenega območja vendar na vplivnem območju se tudi pojavljajo nekatere jame, kar predstavlja habitatni tip **jame, ki niso odprte za javnost** (koda 8310). Med zemeljskimi deli lahko pride do odkritja podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot (jame, brezna). Za zagotavljanje ustreznega varstva podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot med gradnjo je ob odkritju jame, brezna potrebno upoštevati določila 22. člena Zakona o varstvu podzemnih jam (Ur. l. RS, št. 2/04, 61/06 – Zdru-1, 46/14 – ZON-C), ki se navezuje na 74. člen ZON. Ta določa, da je ob odkritju jame potrebno takoj obvestiti Ministrstvo za okolje in prostor, Agencijo RS za okolje. Lastnik zemljišča, na katerem je bila najdena jama, ali fizična ali pravna oseba, ki izvaja dejavnost med katero je prišlo

do najdbe, je dolžan omogočiti raziskavo jame. Hkrati mora jamo zaščititi pred uničenjem ali poškodbo.

Na širšem vplivnem območju Sviščakov kot tudi znotraj ureditvenega območja se pojavlja habitatni tip **ilirski bukovi gozdovi** (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)) (koda 91K0). V manjši meri se bo posegalo na gozdne površine omenjenega habitatnega tipa. Kot je navedeno v 29. členu Odloka bodo med gradnjo načrtovani in izvedeni nekateri omilitveni ukrepi, ki bodo zmanjšali negativni vpliv na HT ilirski bukovi gozdovi, to so: gozdne površine, gozdni rob in jase se čim bolj ohranja, vanje se posega v čim manjši možni meri; novo nastale dele gozdnega roba se vzpostavi na način, da se 3 m pas izkrčenega zemljišča proti gozdu prepusti zaraščanju s ciljem vzpostavitve gozdnega roba; novo nastale dele gozdnega roba se vzdržuje in omogoča razvoj avtohtone gozdne vegetacije. Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov navedenih v Odloku se bistvenega negativnega vpliva na HT ilirski bukovi gozdovi ne pričakuje.

Trenutno je vodoskrba predvidena z vodohrani in cisternami z vodo. Na območju OPPN se zgradi, obnovi in dogradi interni vodovod. Dolgoročno OPPN sicer dopušča možnost izgradnje tlačnega vodovoda, vendar mora biti njegova umestitev in gradnja predmet OPN Občine Ilirska Bistrica in ločene presoje. Med drugim bi bila posledica vodovoda lahko povečane količine odpadne vode in s tem obremenjenost že tako občutljivega območja.

V sklopu smučišča se bo umeščal vodni zbiralnik za umetno zasneževanje. Vodni zbiralnik se bo napajal z padavinsko vodo in zanj ni potrebna izgradnja javnega vodovoda. Odlok v 29. čenu navaja: "vodne akumulacije za zasneževanje so ograjene z ograjo, ki preprečuje neposreden dostop ljudi in živali. Brežine se uredijo tako, da je vsaj ena tretjina obsega obale položna tako, da omogoča izhod živalim, ki bi zašle ali padle v vodo", kar pomeni, da vodni zbiralnik ne bo predstavljal pasti za živali. Vodni zbiralnik je umeščen v obstoječo uleknino in ne bo pomenil večjega posega v protor. Obenem je vodni zbiralnik pomembna zaloga požarne vode in ima zato pomembno protipožarno funkcijo. Iz navedenih razlogov menimo, da vodni zadrževalnik ne bo pomembno vplival na naravovarstvene vsebine.

Negativen vpliv na Natura 2000 območje Javorniki-Snežnik bi lahko predstavljale zasaditve z neavtohtonimi vrstami. Ker gre za območje, ki se nahaja daleč od urbanih površin v okolici z dobro ohranjeno naravno vegetacijo zasaditve z neavtohtonimi vrstami niso primerne. Podan je bil omilitven ukrep.

Potencialne negativen vpliv na Natura 2000 območje Javorniki-Snežnik in celoten ekosistem bi pomenila tudi umestitev plavalnega ribnika. Odprte vodne površine na tem kraškem območju niso naravnega nastanka in so na nek način tujek v prostoru. Po drugi strani pa je ravno umestitev plavalnega ribnika daleč najbolj primeren način umestitve vodne površine v ta prostor. Plavalni ribnik namreč sam po sebi imitira naraven ekosistem in ne zahteva uporabe kemičnih sredstev za čiščenje vode (kot sta klor in različni algicidi). Voda se čisti na naraven način s pomočjo rastlin in mikroorganizmov. Plavalni ribnik je razdeljen na kopalni del in regeneracijsko cono, kjer se nahajajo rastline in mikroorganizmi, ki razgrajujejo nečistočo in odvečne hranilne snovi. Površina regeneracijske cone mora biti vsaj toliko velika kot je površina kopalnega dela. Vode v kopalnem ribniku ni potrebno menjati, potrebno je le nadomeščati izhlapelo vodo. To pomeni, da kopalni ribnik sam zase ni velik porabnik vode, kar bi bilo na kraškem območju, brez vodovoda seveda lahko težava. Ker je regeneracijska cona oblikovana sonaravno se v kopalne ribnike naselijo tudi vodne živali. Zaradi položne oblike (vsaj na delu) pa kopalni ribnik ne predstavlja pasti za živali. Če strnemo – kopalni ribnik je na območju Sviščakov najbolj primerna oblika umestitve površine za plavanje (čofotanje) iz naslednjih razlogov:

- za vzdrževanje normativov plavalne vode ni potrebna uporaba kemikalij
- vode v plavalnem ribniku ni potrebno menjati, kar pomeni, da je plavalni ribnik majhen

porabnik vode

- zaradi svoje oblike plavani ribnik ne predstavlja pasti za živali.

V Sloveniji je trenutno urejenih več plavalnih ribnikov. V nadaljevanju jih nekaj predstavljamo.

- Herbal glamping resort Ljubno (Ter, Ljubno ob Savinji)

Slika 7: Plavalni ribnik v Herbal glamping resort Ljubno (vir: Herbal glamping resort Ljubno).

- Garden Vilage Bled (Bled)

Slika 8: Plavalni ribnik v Garden Vilage Bled (vir: Garden Vilage Bled).

- Vodni park Radlje ob Dravi (javno kopališče)

Slika 9: Vodni park Radlje ob Dravi (vir: Vodni park Radlje ob Dravi).

V okviru obravnave vplivov plana OPPN za Sviščake na posebno območje varstva Snežnik - Pivka se je obravnaval vpliv na sledeče kvalifikacijske vrste ptic: koconogi čuk, pivka, gozdni jereb, divji petelin, kozača, triprsti detel, črna žolna, mali skovik in veliki skovik.

Za potrebe izdelave OP za OPN občine Ilirska Bistrica so bile izdelane Strokovne podlage za izdelavo okoljskega poročila v postopku CPVO za OPN občine Ilirska Bistrica (dopolnitev)(DOPPS, julij 2011). Načrtovani turistični center Sviščaki je v neposredni bližini ekosistemskih vrednot lokalnega pomena Črna draga in Črni dol. Turistični center Sviščaki je postavljen v notranjo cono varovanih vrst gozdni jereb, kozača, koconogi čuk in pivka. Turistični center Sviščaki je 2,4 km oddaljen od notranje cone varovanja divjega petelina. Številni načrtovani posegi v okviru turističnega centra Sviščaki predstavljajo resno grožnjo in motnjo miru varovanih divjega petelina. Asfaltiranje ceste, povečano število ljudi in s tem motenj ter ostali posegi v prostor negativno vplivajo na divjega petelina. Zaradi obsežnosti načrtovanega turističnega centra Sviščaki ter zaradi izrazito neugodnega stanja populacije divjega petelina v posebnem območju varstva SPA Snežnik – Pivka ocenjujemo, da je vpliv načrtovanega turističnega centra Sviščaki na divjega petelina v posebnem območju varstva SPA Snežnik – Pivka prevelik in ga je zato potrebno zavrnilo.

Upoštevanje smernic v OP: Smernice so bile upoštevane, načrtuje se ureditev v zmanjšanem obsegu objektov in dejavnosti, ki bodo bolj vezane na dnevni turizem. Postavljene bodo obvestilne table z namenom ozaveščanja obiskovalcev o odnosu do narave. Gozdne površine, gozdni rob in jase se bo čim bolj ohranjalo. Podan je bil omilitven ukrep, ki preprečuje izvajanje hrupnih dejavnosti na prostem.

V okviru strokovnih podlag za ptice vpliv na ostale kvalifikacijske vrste ptic na območju Sviščakov ni bil podan.

Na vse kvalifikacijske vrste ptic (**kozača, koconogi čuk, pivka, gozdni jereb, triprsti detel, belohrbti detel, črna žolna, mali skovik in divji petelin**) imajo lahko posegi v okviru ureditev za

OPPN za turistično središče Sviščaki negativen vpliv. Negativni vpliv na ptice lahko tako pričakujemo zaradi krčitve dela gozdov za širjenje površin smučišča. Krčitev gozda lahko predstavlja izgubo potencialnega ali dejanskega habitata kvalifikacijskih vrst, kot tudi vir hrupa v času posega. Pomembno je, da se posek izvede izven gnezditvenega časa ptic, kot tudi izven obdobja prezimovanja gozdnih kur. Čas poseka drevesne vegetacije in odstranitve grmovne vegetacije je določen v 29. členu Odloka, in sicer se bo izvedlo v obdobju med 1. avgustom in 1. novembrom (to je izven gnezditvene sezone kot tudi izven obdobja prezimovanja za gozdne kure). Vse ureditve na območju OPPN so usmerjene v turistično ponudbo, ki bo posledično povečala število obiskovalcev in s tem tudi pritisk na okoliške gozdove. Obiskovalce je potrebno usmeriti na obstoječe gozdne poti in ozaveščati o pticah v okoliških gozdovih in pomenu raznih gozdnih sadežev (borovnic, jagodičevja,...) za gozdne kure. 29. člen Odloka predvideva postavitev informativnih tabel z namenom ozaveščanja obiskovalcev in zaposlenih. Kakršnimkoli prireditvam na prostem, ki bi jih spremljala povečana glasnost se je potrebno na območju Sviščakov izogniti, podan je bil omilitven ukrep.

Ob postavitvi žičnic na smučišču, lahko ob neustrezni ureditvi pride do negativnih vplivov na gozdne kure, saj so znani trki gozdnih kur z slabo označenimi žičnicami med preleti. Poleg tega je potrebno morebitno ograditev smučišča izvesti v leseni obliki in nikakor v žičnati in tako preprečiti zapletanje ptic v ograde. Za ureditev smučišča so bili podani omilitveni ukrepi.

Tako kot na velike zveri bi tudi na ptice (predvsem divjega petelina in gozdnega jereba) lahko negativno vplivale hrupne dejavnosti v sklopu adrenalinskega parka. Za omilitve negativnega vpliva je bil podan omilitven ukrep.

8.4.2.2 Opis in ocena pričakovanih vplivov na ekološko pomembna območja

EPO Snežnik - Pivka sestavljata dve dokaj različni naravovarstveno pomembni enoti: Javorniki in Snežnik - visoki kraški planoti sklenjeno poraščeni z dinarsko bukovo-jelovimi gozdovi in eno največjih sklenjenih gozdnih območij pri nas. Za celotno območje je značilna velika raznolikost habitatnih tipov, mnogi med njimi so redki in ogroženi. Ohranjeni gozdovi, travišča in drugi habitati so življenjski prostor številnih redkih in ogroženih vrst, med katerimi je veliko endemitov: 14 ogroženih rastlinskih vrst, 4 vrste, ki imajo tukaj edino nahajališče, 1 endemit ter še več zanimivih rastlinskih vrst, klasično nahajališče 2 rastlinskih vrst; osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri: medveda, risa, volka; 11 vrst ptic, 10 vrst metuljev.

Na EPO Snežnik – Pivka bi lahko imel vpliv umestitev stoječih vodnih teles v kraški prostor. Vsa vodna telesa so privlačna za dvoživke. V kolikor so oblikovana na način, da živali ne morejo splezati iz vode, je to lahko zanje pogubno. Z vidika OPPN Sviščaki imata lahko tak vpliv kopalni ribnik in vodni zbiralnik na smučišču. Odlok v 29. čenu navaja: "vodne akumulacije za zasneževanje so ograjene z ograjo, ki preprečuje neposreden dostop ljudi in živali. Brežine se uredijo tako, da je vsaj ena tretjina obsega obale položna tako, da omogoča izhod živalim, ki bi zašle ali padle v vodo", kar pomeni, da vodni zbiralnik ne bo predstavljal pasti za živali. Tudi kopalni ribnik bo vsaj na delu oblikovan s položno brežino, ki bo omogočala izhod živalim iz vode. Kljub navedenemu podajamo omilitven ukrep, ki bolj natančno definira oblikovanje položnih površin na način, da je izhod dvoživkam čim lažji.

EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri rjavega medveda, volka in risa obsega Trnovski gozd, Nanos, Hrušico, Krmsko hribovje in Menišijo, Javornike, Snežnik, Bloke, zahodni del Suhe Krajine, celotno območje Kočevske vse do Kolpe in zahodni del Bele Krajine. Večji del tega prostora prekrivajo gozdovi, ki tvorijo največje sklenjeno območje gozda pri nas. Najbolj razširjen gozdni habitatni tip v tem prostoru so Ilirsko – bukovi gozdovi. Poleg velikih zveri so najbolj razširjene živalske vrste vezane na gozdni in obgozdni prostor iz naslednjih skupin:

sesalci (netopirji), ptice, hrošči in metulji. Ker se omenjeno EPO pretežno prekriva z osrednjim dinarskim krasom, so za ta prostor značilne tudi jamske živali iz kraškega podzemlja.

Vpliv na velike zveri je že obravnavan v okviru obravnave kvalifikacijskih vrst Natura območja SCI Javorniki - Snežnik, hkrati so tam tudi obravnavani vplivi na ptice, hrošče, in netopirja. (Poglavje 7.4.2.1.)

V nadaljevanju je podana tabela ocene vpliva plana OPPN na posebna varstvena območja SCI Javorniki - Snežnik in SPA Snežnik - Pivka in prisotna EPO.

Tabela 19: Ovrednotenje ocene vpliva plana OPPN na posebna varstvena območja in ekološko pomembna območja.

OKOLJSKI CILJ PLANA	VRSTA VPLIVA	OCENA VPLIVA
Ohranjanje oz. doseganje ugodnega stanja habitatov vrst in ohranjanje območja razširjenosti habitatnih tipov, za katere so opredeljena območja notranjih con območij pomembnih za ohranitev biotske raznovrstnosti (ekološko pomembnih območij, območij Natura) na vplivnem območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki.	- neposredni, - daljinski, - kratkoročni, -časni - trajni	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)

8.4.3 Opis in ocena pričakovanih vplivov na zavarovano območje

Območje OPPN se nahaja v **vplivnem območju Regijskega parka Škocjanske jame**. Na vplivnem območju so tako prepovedani vsi posegi, ki bi lahko spremenili obstoječi vodni režim Reke in kakovost vode (razen v primerih varstva pred poplavami) in drugi posegi, ki pomenijo tveganje ali nevarnost za okolje in njihovi škodljivi vplivi segajo v park (Ur. l. RS, št. 57/96, 63/97). Območje OPPN se nahaja na visoki kraški planoti. Gre za vodozbirno območje iz katerega se napajajo kraški izvir na obrobju. Morebitno onesnaženje bi se, zaradi hitrega toka podtalnice v kraških vodonosnikih, hitro razširila na kraške izvire in s tem posledično vplivalo na kakovost vode tudi na območju parka. Večje količine odpadne vode, ki bodo posledica večjega števila stacionarnih in enodnevnih gostov, bi v primeru neustreznega ali neučinkovitega čiščenja pomenile veliko nevarnost onesnaženja podzemnih habitatov in s tem tudi vodotokov, ki se iz njih napajajo in potencialno Regijskega parka Škocjanske jame.

Tako v času gradnje, kot tudi v času obratovanja je potrebno kakršnokoli potencialno onesnaženje podzemnih habitatov preprečiti. Podani so bili omilitveni ukrepi.

Tabela 20: Ovrednotenje ocene vpliva plana OPPN na zavarovano območje Regijski park Škocjanske jame.

OKOLJSKI CILJ PLANA	VRSTA VPLIVA	OCENA VPLIVA
Ohranjanje lastnosti zaradi katerih je zavarovano območje Regijski park Škocjanske jame zavarovano.	- neposredni, - daljinski, - kratkoročni, -časni - trajni	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)

8.4.4 Opis in ocena pričakovanih vplivov na naravne vrednote

Na vplivnem območju OPPN za turistično središče Sviščaki (500 m) je opredeljenih 11 naravnih vrednot: **Sviščaki – morene Črnodolskega ledenika, Dušanova skala, Grda draga – morene, Grda draga – mrazišče, Črni dol, Črna draga, Jelenova jama, Brezno 1 v Jelenovih dolinah, Smučarska jama, Brezno pri Sviščakih, Jama pod Sviščaki**. Jame so geomorfološke zvrsti, Sviščaki – morene Črnodolskega ledenika in Grda draga – morene so geološke in geomorfološke zvrsti, Dušanova skala je geomorfološke in botanične zvrsti, Grda draga – mrazišče je

geomorfološke, botanične in ekosistemske, Črni dol in Črna draga pa geomorfološke in ekosistemske.

Vse naravne vrednote se nahajajo izven območja OPPN, razen naravne vrednote Sviščaki – morene Črnodolskega ledenika. Vpliva na geomorfološke lastnosti se lahko pričakuje za primer onesnaženja (na račun nepravilnega odvajanja odpadnih vod) ali neprimerne skladiščenja odpadkov med in po gradnji za kar se podaja omilitveni ukrep.

Večji del območja OPPN se nahaja na območju naravne vrednote Sviščaki – morene Črnodolskega ledenika. Del naravne vrednote bo s posegi uničen, vendar gre za veliko naravno vrednoto katere večina površine se nahaja izven območja OPPN, zato večji negativni vpliv na naravno vrednoto ni predviden. Za zmanjšanje negativnega vpliva na naravno vrednoto četrta točka 29. člena Odloka predpisuje, da se posegi in dejavnosti na naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.

Med zemeljskimi deli lahko pride do odkritja podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot (jame, brezna). Za zagotavljanje ustreznega varstva podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot med gradnjo je ob odkritju jame, brezna potrebno upoštevati določila 22. člena Zakona o varstvu podzemnih jam (Ur. l. RS, št. 2/04), ki se navezuje na 74. člen ZON. Ta določa, da je ob odkritju jame potrebno takoj obvestiti Ministrstvo za okolje in prostor, Agencijo RS za okolje. Lastnik zemljišča, na katerem je bila najdena jama, ali fizična ali pravna oseba, ki izvaja dejavnost med katero je prišlo do najdbe, je dolžan omogočiti raziskavo jame. Hkrati mora jamo zaščititi pred uničenjem ali poškodbo.

V nadaljevanju je podana tabela ocene vpliva plana OPPN na območja naravnih vrednot.

Tabela 21: Ovrednotenje ocene vpliva plana OPPN na naravne vrednote.

OKOLJSKI CILJ PLANA	VRSTA VPLIVA	OCENAVPLIVA
Ohranjanje bistvenih lastnosti, zaradi katerih so deli narave na vplivnem območju plana OPPN za turistično središče Sviščaki opredeljeni kot naravne vrednote določene zvrsti.	- neposredni, - daljinski, - kratkoročni, - začasni - trajni	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C)

8.4.5 Kumulativni in sinergijski vpliv izvedbe plana na naravo

V nadaljevanju so v tabeli prikazana varovana območja, ki se nahajajo na vplivnem območju OPPN za turistično središče Sviščaki hkrati se pa nahajajo tudi na ostalih območjih občin (poleg območja Ilirske Bistrice).

Tabela 22: Pregled lege varovanih območij, ki se nahajajo na vplivnem območju OPPN za turistično središče Sviščaki.

Varovano območje (Natura območje, zavarovano območje)	Občine v katere posega varovano območje
SCI Javorniki - Snežnik (SI3000231)	občina Postojna
	občina Pivka
	občina Ilirska Bistrica
SPA Snežnik - Pivka (SI5000002)	občina Postojna
	občina Pivka
	občina Ilirska Bistrica
	občina Loška dolina

Varovano območje (Natura območje, zavarovano območje)	Občine v katere posega varovano območje	
Regijski park Škocjanske jame	občina Divača	Neposredni vpliv
	občina Postojna	Vplivno območje
	občina Pivka	
	občina Divača	
	občina Hrpelje-Kozina	
	občina Ilirska Bistrica	

Od naštetih občin imajo Občina Pivka, Občina Postojna in Občina Loška dolina sprejete občinske prostorske načrte (OPN-je). V okviru Natura območja Javorniki - Snežnik so se za območje Sviščakov obravnavale vrste: rjavi medved, navadni ris, volk, širikouhi/mulasti netopir, črtasti medvedek, drobnovratnik, alpski in bukov kozliček, človeška ribica, HT 91K0, HT 9180* in HT 8310. Na notranje cone velikih zveri (rjavi medved, navadni ris in volk) se je posegalo z OPN občine Pivka (v obsegu 0,009 %), na notranjo cono širokouhega netopirja se je prav tako posegalo z OPN občine Pivka (v obsegu 0,01 %), medtem ko se na notranje cone drobnovratnika, bukovega ter alpskega kozlička z OPN občine Pivka in Postojna ni posegalo. Od habitatnih tipov se na območje HT 91K0 z OPN občine Pivka in Postojna ni posegalo; na območje HT 8310 se je posegalo z OPN občine Pivka z 0,09 %. Glede na podane odstotke se večjega kumulativnega vpliva na obravnavane vrste na Natura območju Javorniki - Snežnik ne pričakuje. V okviru Natura območja Snežnik - Pivka so se za območje Sviščakov obravnavale vrste: gozdni jereb, pivka, kozača, triprsti detel, koconogi čuk in divji petelin. Na notranje cone naštetih kvalifikacijskih vrst ptic se tako z OPN občine Postojna, OPN občine Pivka in OPN Loška dolina ni posegalo. Tako se ne pričakuje kumulativni vpliv ostalih planov na obravnavane kvalifikacijske vrste ptic.

Vplivno območje Regijskega parka Škocjanske jame se nahaja v več občinah: Divača, Postojna, Pivka, Divača, Hrpelje-Kozina in Ilirska Bistrica. Gre za veliko območje. Kumulativen vpliv na Škocjanske jame je izredno težko ugotoviti. Ker ne gre za večji poseg ocenjujemo, da kumulativnih vplivov (ob izvedbi omilitvenih ukrepov) na Regijski park Škocjanske jame ne bo.

8.5 Omilitveni ukrepi

Tabela 23: Pregled omilitvenih ukrepov za območje plana OPPN za turistično središče Sviščaki.

Št OU	Omilitveni ukrep	Prizadete vrste/habitatni tipi oziroma lastnosti zavarovanega območja in naravovarstveno območje na katerega se posega*	Razlaga izogiba škodljivega vpliva ali njegovega zmanjšanja	Časovni okvir in nosilci izvedbe OU	Spremljanje uspešnosti izvedenega OU
1	- Posekan les se takoj spravi in odstrani iz območja.	alpski in bukov kozliček	Ohranjanje kvalitetnega habitata hroščev	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Prostorski načrtovalec, investitor.	Pregled omilitvenih ukrepov ob izdaji naravovarstvene-nega soglasja (ZRSVN)
2	- Prireditve na prostem, ki jih spremlja povečan hrup se ne izvajajo. Dejavnosti na prostem se ne izvajajo v večernem in nočnem času. - Adrenalinski park lahko obratuje le v dnevnem času. V sklopu adrenalinskega parka ne smejo delovati motorizirane	rjavi medved, volk, navadni ris, koconogi čuk, kozača, gozdni jereb, pivka, triprsti detel, belohrbti detel, črna žolna, mali skovik in divji petelin	Ohranjanje kvalitetnega habitata velikih zveri in ptic.	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Prostorski načrtovalec,	Pregled omilitvenih ukrepov ob izdaji naravovarstvene-nega soglasja (ZRSVN)

Št. OU	Omilitveni ukrep	Prizadete vrste/habitatni tipi oziroma lastnosti zavarovanega območja in naravovarstveno območje na katerega se posega*	Razlaga izogiba škodljivega vpliva ali njegovega zmanjšanja	Časovni okvir in nosilci izvedbe OU	Spremljanje uspešnosti izvedenega OU
	naprave, ki oddajajo hrup v okolico.			investitor.	
3	- Smetnjaki morajo biti zračno tesni, tako da se vonj iz njih ne more širiti. - Piknik prostore je potrebno redno čistiti in vzdrževati. - Nočna smuka lahko poteka do 20 ure. Po tem času je potrebno prekiniti z vsemi aktivnostmi na smučišču (urejanje smučišč, osvetljevanje). Nočna smuka lahko poteka vsak drugi petek, soboto in nedeljo zvečer. - Umetno zasneževanje lahko poteka le v času obratovanja smučišča – v dneh, ko poteka nočna smuka do 20 ure, preostale dni pa v dnevnem času. - Pogoji nočne smuke in obratovanja smučišča morajo biti preneseni v obratovalno dovoljenje smučišča, ki ga izda ministrstvo pristojno za promet - Upravljavec smučišča je za zagotavljanje varnosti ljudi dolžan voditi obratovalni dnevnik, kjer se zapisuje tudi čas obratovanja žičnice, kar omogoča nadzor nad številom obratovalnih dni in časovnim okvirjem obratovanja.	rjavi medved, volk, navadni ris	Ohranjanje kvalitetnega habitata velikih zveri.	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Prostorski načrtovalec, investitor.	Pregled omilitvenih ukrepov ob izdaji naravovarstve-nega soglasja (ZRSVN)
4	- Potrebno je urediti čistilne naprave z zadostno kapaciteto za načrtovane dejavnosti in z ustreznim čiščenjem. - Metoda odvajanja odpadnih vod mora biti primerna občutljivemu kraškemu terenu. - Potrebno je zagotoviti vse tehnične ukrepe da se prepreči morebitno onesnaževanje podzemlja. - V kolikor v času projektiranja ČN2 – pri smučišču ne bo na voljo tehnologija, ki bi zagotavljala ustrezno čiščenje za sezonsko in klimatsko specifično ČN, naj se izgradi nepretočna greznica. Greznice je potrebno redno prazniti. - Pri gradnji naj izvajalec uporablja stroje, ki ne puščajo mineralnih olj. - Za morebitno umetno zasneževanje je prepovedano uporabljati kemične snovi za utrjevanje snega - Morebitna gradnja tlačnega vododvoda za potrebe OPPN Sviščaki mora biti del OPN Občine Ilirska Bistrica in kot tak predmet ločene presoje vplivov na okolje.	drobnovratnik, človeška ribica, veliki pupek, HT 8310, RP Škocjanske jame, NV Jelenova jama, NV Brezno 1 v Jelenovih dolinah, NV Smučarska jama, NV Brezno pri Sviščakih, NV Jama pod Sviščaki	Ohranjanje kvalitetnega habitata v podzemlju, ohranjanje lastnosti naravnih vrednot.	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Prostorski načrtovalec, investitor.	Pregled omilitvenih ukrepov ob izdaji naravovarstve-nega soglasja (ZRSVN)
5	- V kolikor se na območju smučarske proge načrtuje ograditev naj se ta izvede v leseni obliki. - Žice na žičnici morajo biti označene tako, da se prepreči trke gozdnih kur. Na gibajoče žične napeljave vlečnih vrvi žičniške naprave se namesti in vzdržuje opozorilne kroglice ali nanese kemijsko stabilno in neagresivno	Divji petelin, gozdni jereb	Ohranjanje kvalitetnega habitata ptic	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Prostorski načrtovalec, investitor.	Pregled omilitvenih ukrepov ob izdaji naravovarstve-nega soglasja (ZRSVN)

Št OU	Omilitveni ukrep	Prizadete vrste/habitatni tipi oziroma lastnosti zavarovanega območja in naravovarstveno območje na katerega se posega*	Razlaga izogiba škodljivega vpliva ali njegovega zmanjšanja	Časovni okvir in nosilci izvedbe OU	Spremljanje uspešnosti izvedenega OU
	vidno izstopajočo barvo, ki preprečuje trke gozdnih kur. - Umetno zasneževanje ne sme potekati dlje kot do sredine meseca marca.				
	- Za zasaditve naj se uporablja le avtohtone rastlinske vrste. Predlagane avtohtone okrasne vrste: - okrasne grmovnice: Rumeni dren (<i>Cornus mas</i>), šmarna hrušica (<i>Amelanchier ovalis</i>), navadni glog (<i>Crataegus laevigata</i>), mokovec (<i>Sorbus aria</i>), ... - trajnice: jetrnik (<i>Hepatica nobilis</i>), šmarnica (<i>Convallaria majalis</i>), črni teloh (<i>Helleborus niger</i>), mali zimzelen (<i>Vincetoxicum minor</i>), materina dušica (<i>Thymus pulegioides</i>)	RP Škocjanske jame.	Ohranjanje biotskih in krajinskih lastnosti območja.	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Prostorski načrtovalec, investitor.	Pregled omilitvenih ukrepov ob izdaji naravovarstve-nega soglasja (ZRSVN)
4	- Območij, kjer osvetljevanje ni nujno potrebno (piknik prostori, območje ob vodnem zbiralniku, adrenalinski park) naj se ne osvetljuje.	Netopirji, hrošči, velike zveri	Ohranjanje kvalitetnega habitata nočno aktivnih živali	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Prostorski načrtovalec, investitor.	Pregled omilitvenih ukrepov ob izdaji naravovarstve-nega soglasja (ZRSVN)
5	- položni del brežin v vodnem zbiralniku in kopalnem ribniku naj bo izveden v razmerju vsaj 1:2, izvedba naj bo hrapava, kar omogoča, da dvoživke splezajo iz vode - ograjo okoli vodnega zbiralnika naj se redno pregleduje za morebitne luknje, ki bi omogočale prehajanje živali in naj se jih v najkrajšem možnem času sanira	dvoživke	Ohranjanje kvalitetnega habitata dvoživk in lastnosti EPO Snežnik - Pivka	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Prostorski načrtovalec, investitor.	Pregled omilitvenih ukrepov ob izdaji naravovarstve-nega soglasja (ZRSVN) Upravljavac smučišča.
6	Krčitev gozda za potrebe smučarskih prog naj se izvede v dveh fazah. Najprej naj se uredi smučarske proge, kjer je bilo smučišče že vzpostavljeno v preteklosti. S tem se zagotovi nujne zaokrožitve obstoječih smučarskih prog in vzdržen razvoj smučišča, pri čemer se zagotovi čim manjšo fragmentacijo. Šele nato, v kolikor se izkaže potreba po širitvi smučišča, naj se izvede razširitev smučišč izven površin, ki so že bile namenjene smučarskim progam, pri čemer je zopet potrebno poskrbeti za čim manjšo izgubo gozdnih površin, fragmentacijo gozda in ohranitev poudarjenosti vseh funkcij gozda. Pri vzpostavitvi smučišča v primeru izvedbe obeh faz je potrebno postopati tako, da poseg v gozd zahteva čim manjšo krčitev gozda in je izveden pod pogojem, da se razmere za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi ne poslabšujejo.	Velike zveri, ptice, hrošči, netopirji, HT 91K0, EPO Snežnik - Pivka	Ohranjanje kvalitetnega habitata kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov Natura 2000 območij Javorniki – Snežniki in Natura 2000 Območja Snežnik – Pivka in EPO Snežnik -Pivka	Ukrep je potrebno upoštevati v fazi načrtovanja in izvedbe. Prostorski načrtovalec, investitor.	Pregled omilitvenih ukrepov ob izdaji naravovarstve-nega soglasja (ZRSVN)

* NV- naravne vrednote

Omilitveni ukrepi so povzeti tudi iz Dodatka za presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe planov na varovana območja.

8.6 Upoštevanje smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora in javnih pooblastil

Naravovarstvene smernice je izdelal Zavod za varstvo narave, OE Nova Gorica v dokumentu: "Naravovarstvene smernice za Občinski podrobni prostorski načrt za turistično središče Sviščaki", št. 5-III-431/2-O-2013/BFACG. Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerim se za območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo usmeritve in izhodišča za varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti ter pogoji za varstvo zavarovanih območij.

Konkretni pogoji in usmeritve za varstvo zavarovanega območja:

Območje OPPN se nahaja v **vplivnem območju Regijskega parka Škocjanske jame**. Vplivno območje in varstvene režime na vplivnem območju Regijskega parka Škocjanske jame določa Zakon o regijskem parku Škocjanske jame (Uradni list RS, št. 57/96 in 63/97), ki v 8. členu prepoveduje vse posege v okolje na vplivnem območju parka, ki bi lahko posredno ali neposredno poslabšali obstoječe stanje okolja v parku.

Prepovedani so:

- vsi posegi, ki bi lahko spremenili obstoječi vodni režim Reke in kakovost vode. razen v primerih varstva pred poplavami,
- drugi posegi, ki pomenijo tveganje ali nevarnost za okolje in njihovi škodljivi vplivi segajo v park.

Kot je že navedeno, območje leži na visoki kraški planoti, vodozbirnem območju, iz katerega se napajajo številni kraški izviri na obrobju. Hiter tok podtalnice v kraških vodonosnikih omogoča hitro disperzijo onesnaženja. Opisana nadgradnja turistične ponudbe, povečana poraba vode, ki se bo zagotavljala z vodovodom in posledično večje količine odpadne vode bi lahko imele škodljiv vpliv na območje regijskega parka.

V zvezi z navedenim naj se upošteva sledeče:

- V času gradnje in po njej je tako potrebno zagotoviti vse tehnične in druge ukrepe za preprečitev kakršnegakoli onesnaženja vodotokov, tal in okolice. Pri gradnji naj izvajalec uporablja stroje, ki ne puščajo mineralnih olj.
- V okviru OPPN je potrebno zagotoviti tudi ustrezno obravnavo (čiščenje) komunalnih odpadnih vod iz območja obstoječih individualnih počitniških hiš.

Upoštevanje smernic v OP: Smernice so bile upoštrevane. Za uporabo strojev je bil podan omilitven ukrep. Ureditve priključevanja objektov na kanalizacijsko omrežje je opisan v 23. členu Odloka.

Konkretna usmeritve za varstvo posebnega varstvenega območja (območja Natura 2000):

Ureditve se nahajajo v območju neposrednega in daljinskega vpliva na Natura 2000 območji:

- **PosVO Snežnik - Pivka (SI5000002)**

- **pPosVO Javorniki - Snežnik (SI3000231)**

Območji sta pomembni zaradi varovanja evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov. Vrste so ogrožene in zavarovane. Vse vrste, navedene že v poglavju EPO so tudi vrste, zaradi katerih so bila opredeljena Natura 2000 območja. V zvezi z njihovim varstvom naj se dosledno upošteva usmeritve za EPO podane v alinejah 2, 3, 5, 6, 7 in 8.*

* Konkretna usmeritve za varstvo ekološko pomembnega območja so podane v nadaljevanju.

Konkretna usmeritve za varstvo naravnih vrednot:

Večji del območja OPPN se nahaja na območju naravne vrednote lokalnega pomena **Sviščaki - morene Črnodolskega ledenika (Id. št. 3064 V)**. Morene (morena je kamninsko gradivo, ki ga

prenaša ledenik) so na nekaterih mestih že popolnoma uničene (gradnja prometnic, širitev počitniškega naselja).

Za naravne vrednote velja, da je z njimi potrebno ravnati na tak način, da se ne ogrozi njihov obstoj. V primeru, da ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti, se posegi in dejavnosti na naravni vrednoti opravljajo. Opravljajo pa se lahko le na tak način, da se naravna vrednota ne uniči, poškoduje ali bistveno spremeni lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto oz. v obsegu in na način, da se v čim manjši meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.

V zvezi z navedenim naj se upošteva sledeče:

Kljub temu, da gre za po površini veliko naravno vrednoto, predlagamo, da se pretehta možnost ohranitve morenskega nasipa, ki se nahaja na začetku območja OPPN, na desni strani ceste gledano iz smeri Ilirske Bistrice, na območju katerega je predvideno parkirišče.

Upoštevanje smernic v OP: Smernice so bile delno upoštewane. Območje, kjer je načrtovano parkirišče je praktično edina primerna točka za umestitev parkirišča na območju OPPN, saj velik del območja urejanja leži na naravni vrednoti Sviščaki – morene Črnodolskega ledenika. Poleg tega se to območje nahaja ob obstoječi cesti in je na tem območju že obstoječe obračališče. 29. člen Odloka odreja da: „Posegi in dejavnosti na podzemeljski geomorfološki naravni vrednoti Črnodolskega ledenika NVLP ID 3064 V se izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremeni lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote.“

Konkretne usmeritve za varstvo ekološko pomembnega območja:

EPO 51200 Snežnik – Pivka:

Poleg pomembnosti območja iz stališča habitata velikih zveri (volka, medveda in risa) je EPO Snežnik - Pivka pomembno tudi kot habitat ogroženih in zavarovanih vrst npr. gozdnega jereba (*Bonasa bonasia*), divjega petelina (*Tetrao urogalus*), širokouhega netopirja (*Barbastella barbastellus*), rjavega medveda (*Ursus arctos*), volka (*Canis lupus*) in navadnega risa (*Lynx lynx*)(Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (UL RS, št. 82/02), Uredba o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah (UL RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07), Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (UL RS, št. 46/04 . 110/04, 115/07))... ter habitatnih tipov, ki se prednostno, glede na druge habitatne tipe, prisotne na celotnem območju Republike Slovenije, ohranja v ugodnem stanju (Uredba o habitatnih tipih (UL RS, št. 112/03)) npr. ilirski bukovi gozdovi, jame...

Ugotavljamo, da načrtovani posegi pomenijo večanje onesnaženja, vnašanje nemira in motenj:

- Povečana prisotnost ljudi bi pomenila povečane količine odpadne vode. V zvezi s slednjim so načrtovane čistilne naprave, vendar pa je njihovo delovanje v zimskih razmerah lahko precej okrnjeno. Zaradi slednjega bi lahko bil ogrožen habitatni tip jam, človeška ribica (*Proteus anguinus*), drobovratnik (*Leptodirus hochemvartii*).
- Povečane kapacitete s povečano možnostjo obiskovanja pomenijo povečevanje prometa skozi gozd in povečano prisotnost človeka v gozdu, kar bi lahko pomenilo velik negativen vpliv npr. na velike zveri, gozdne vrste netopirjev, gozdne kure in habitatni tip ilirski bukovi gozdovi, ...
- Povečano osvetljevanje bi imelo vpliv na gozdne vrste netopirjev, sove ter velike zveri. Gradnja vodovoda bi pomenila motnjo v gozdnem prostoru, ki je habitat npr. gozdnih vrst kur in poseganja v habitatni tip ilirski bukovi gozdovi.

V zvezi z navedenim naj se upoštevajo spodnje usmeritve:

- Širitev na severno smučarsko progo, ki pomeni poseganje v varovan habitatni tip ilirski bukovi gozdovi, naj se ne izvede. Ocenjujemo, da širitev ni smiselna tudi ker gre za progo na južno eksponirani legi.

Upoštevanje smernic v OP: Smernice niso bile upoštrevane, širitev na severno smučarsko steno se še vedno načrtuje. Ocenjujemo, da poseg ne bo bistveno vplival na kvalifikacijski habitatni tip, saj gre za poseg z manjšo površino na kvalifikacijski habitatni tip, katerega notranja cona na SCI območju je velika. Širitev na severno smučarsko progo tudi pomeni nujno zaokrožitev obstoječih smučarskih prog.

- Potrebe po vodi naj se zagotavlja na obstoječe načine (z zbiralniki) in glede na to svetujemo, naj se kapacitete prilagodi tako, da se prilagodi omejitvam, ki izhajajo iz razpoložljivih količin vode. Ribnika/bazena, ki bi zahteval vodovodno omrežje, naj se ne načrtuje. Če bi zasneževanje zahtevalo oskrbo z vodo iz vodovoda, predlagamo, da se območja smučišč umetno ne zasnežuje. Zasneževanje, za katerega so potrebne kemične snovi za utrjevanje snega, bi negativno vplivalo tudi na podzemne habitatne tipe.

Upoštevanje smernic v OP: Smernice so bile upoštrevane. Predvidena je oskrba z vodo in cisternami z vodo. Na območju OPPN se zgradi, obnovi in dogradi interni vodovod. Dolgoročno OPPN sicer dopušča možnost izgradnje tlačnega vodovoda, vendar mora biti njegova umestitev in gradnja predmet OPN Občine Ilirska Bistrica in ločene presoje.

- Čiščenje odpadnih vod naj se zagotovi na način, da ne bo prihajalo do izpiranja onesnažene vode v kraško podzemlje. Pri tem je potrebno upoštevati tudi klimatske razmere. Iz gradiva potek vodov in način čiščenja nista razvidna, podatki so skromni, konkretnjših usmeritev zato nismo mogli podati. S tem v zvezi je v nadaljevanju postopka potrebno potek vodov in načine čiščenja detajlneje obdelati, projekt naj se dopolni.

Upoštevanje smernic v OP: Smernice so bile upoštrevane. Načrtujeta se dve čistilni napravi. Prva čistilna naprava za EUP SV 01 za 350 PPE in druga za EUP SV 02 za 50 PPE. Obe čistilni napravi sta načrtovani kot mali komunalni čistilni napravi. Podan je bil omilitven ukrep.

- Gradnjo gostinskega objekta na smučišču odsvetujemo. Gostinska ponudba naj se vrši v obstoječih objektih oz. v objektu montažne izvedbe, v katerem se bo dejavnost vršila le v času zimskih športov.

Upoštevanje smernic v OP: Smernice so bile upoštrevane. Na smučišču je predviden gostinski objekt, ki ne bo priklopljen na kanalizacijsko in vodovodno omrežje in za katerega ne bodo potrebna večja gradbena dela.

- Zunanjih prireditev, ki jih spremlja hrup in svetlobno onesnaževanje naj se ne načrtuje.

Upoštevanje smernic v OP: Smernice so bile upoštrevane, podan je bil omilitven ukrep.

- Nujna je urejenost vseh smetišč. Smetnjaki za komunalne odpadke naj se namestijo na tak način oz. naj se namestijo taki smetnjaki, daje divjim zverem (npr. medvedu *Ursus arctos*) preprečen dostop do smeti. Vsi smetnjaki morajo biti zračno tesni, tako da se iz njih vonj ne more širiti. S tem v zvezi je potrebno tudi dosledno vzdrževanje piknik prostorov in šotorišča.

Upoštevanje smernic v OP: Smernice so bile upoštrevane, podan je bil omilitven ukrep.

- Načrtuje naj se osveščanje obiskovalcev in zaposlenih v zvezi z življenjem varovanih vrst, predvsem medveda in v zvezi z ukrepi potrebnimi za skupno sobivanje s človekom (npr. s predavanji, informacijskimi tablam, zloženkami...).

Upoštevanje smernic v OP: Smernice so bile upoštrevane, postavitev informativnih tabel predvideva 29. člen Odloka.

- Zaradi zmanjšanja negativnih učinkov svetlobnega onesnaževanja in s tem možnosti poslabšanja ugodnega stanja živalskih vrst (npr. nočni metulji, netopirji (npr. *Barbastella barbastellus*) (Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS, št. 82/02, 42/10), Uredba o zavarovanih prosto živčih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09, 15/14) naj se območje osvetljuje v čim manjši meri. Uporablja naj se usmerjena svetila s čim manjšim deležem UV svetlobe. Kjer je osvetljevanje potrebno iz varnostnih razlogov se priporoča

uporaba senzorskih svetil. Pri osvetljevanju naj se upošteva določila Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13).

Upoštevanje smernic v OP: Smernice so bile upošteevane. Ureditev osvetljevanja opredeljujeta 29. in 39. člen Odloka.

EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri

Območje je pomembno kot habitat volka (*Canis lupus*), risa (*Lynx lynx*) in medveda (*Ursus arctos*). S tem v zvezi naj se upošteva zgoraj navedene usmeritve podane v alinejah 5.-8.

Upoštevanje smernic v OP: Smernice so bile upošteevane.

Varstvena priporočila za ravnanje na območju pričakovanih naravnih vrednot:

Med zemeljskimi deli lahko pride do odkritja podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot (jame, brezna). Za zagotavljanje ustreznega varstva podzemnih geomorfoloških naravnih vrednot med gradnjo je ob odkritju jame, brezna potrebno upoštevati določila 22. člena Zakona o varstvu podzemnih jam (Ur. l. RS, št. 2/04), ki se navezuje na 74. člen ZON. Ta določa, da je ob odkritju jame potrebno takoj obvestiti Ministrstvo za okolje in prostor, Agencijo RS za okolje. Lastnik zemljišča, na katerem je bila najdena jama, fizična ali pravna oseba, ki izvaja dejavnost med katero je prišlo do najdbe, je dolžan omogočiti raziskavo jame. Hkrati mora jamo zaščititi pred uničenjem ali poškodbo.

Upoštevanje smernic v OP: Smernice so bile upošteevane, podan je bil omilitven ukrep.

Območje Sviščakov je bilo tudi predmet obravnave vsebin Občinskega prostorskega načrta občine Ilirska Bistrica; kjer so bile podane usmeritve navedene v spodnji tabeli.

Naravovarstvene smernice za Občinski prostorski načrt občine Ilirska Bistrica", št. 5-III-166/4-O-10/ACG.

Oznaka območja (EUP_OZN) (EUP_PE)	Območje z naravov. statusom ali drugimi naravov. vsebinami	Kratek povzetek varstvenih pogojev, usmeritev in priporočil	Stopnja upoštevanja (SU) in obrazložitev (O)
SV 01	- SPA Snežnik - Pivka - SCI Javorniki - Snežnik	- Površine za turizem naj se ohranjajo na način, ki bo zagotavljal ohranjanje lastnosti varovanih območij, habitatnih tipov, ki se prednostno, glede na druge habitatne tipe, prisotne na celotnem območju RS, ohranjajo v ugodnem stanju ter habitatov ogroženih in zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst. - V gozdnih površinah naj se ne načrtujejo prostorske ureditve, ki bi kakorkoli zahtevale krčenje gozda. - ... - Predlagamo, da se ne načrtuje povečanje površin za individualne počitniške hišice. - Območje individualnih počitniških hišic naj se ustrezno uredi v miselno zaokroženo funkcionalno urbanistično celoto.	SU: Smernice so bile upošteevane. O: Površine turističnega središča Sviščaki so se zmanjšale, prilagodila se je tudi vsebina.
SV 24/3	- SPA Snežnik - Pivka - SCI Javorniki - Snežnik	Površine, namenjene oddihu, rekreaciji in športom na prostem naj se urejajo na način, ki bo zagotavljal ohranjanje lastnosti varovanih območij, habitatnih tipov, ki se prednostno, glede na druge habitatne tipe, prisotne na celotnem območju RS, ohranjajo v ugodnem stanju ter habitatov ogroženih in zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst. - Površine smučišč naj bodo omejene na obstoječi obseg z možnostjo manjših funkcionalnih zaokrožitev. - Na gozdnih površinah naj se ne načrtujejo prostorske ureditve, ki bi kakorkoli zahtevale krčenje gozda. Predlagamo, da se razvijajo tiste oblike rekreacije, ki ne zahtevajo prostorskih ureditev in gradbenih posegov (npr. planinarjenje, tek, sprehodi, tek na smučeh...) temveč zgolj usmerjeno in nadzorovano izvajanje. Predlagamo, da se ne načrtujejo prostorske ureditve, ki zahtevajo gradnjo objektov (npr. igrišča za tenis, nogomet...) in jih je primerneje umestiti bliže urbanih središč. Predlagamo, da se izločijo gozdne	SU: Smernice so bile upošteevane. O: Območje se je zmanjšalo skladno s smernicami.

Oznaka območja (EUP_OZN) (EUP_PE)	Območje z naravov. statusom ali drugimi naravov. vsebinami	Kratek povzetek varstvenih pogojev, usmeritev in priporočil	Stopnja upoštevanja (SU) in obrazložitev (O)
		površine na severnem delu območja.	

Ureditveno območje na Sviščakih je bilo glede na prvotni predlog že tekom priprave Občinskega prostorskega načrta za Občino Ilirska Bistrica zmanjšano.

8.7 Spremljanje stanja ohranjenosti narave

Spremljanje stanja ohranjenosti narave (monitoring ohranjenosti narave) obsega:

1. spremljanje stanja rastlinskih in živalskih vrst, njihovih habitatov, habitatnih tipov, ekološko pomembnih območij, posebnih varstvenih območij in ekosistemov,
2. spremljanje stanja na področju varstva naravnih vrednot.

Monitoring ohranjenosti narave je del sistema monitoringa stanja okolja in se izvaja skladno z zakonom (ZON) in s predpisi, ki urejajo varstvo okolja.

Nalogo zagotavljanja spremljanja stanja narave ima Ministrstvo za okolje in prostor, izvaja pa jo Zavod RS za varstvo narave.

Monitoring vplivov na naravo zaradi izvedbe OPPN Sviščaki je dolžan izvajati investitor.

8.8 Viri

- Natura 2000 (<http://www.natura2000.gov.si/>, december 2013)
- Atlas okolja, (http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso; december 2013)
- Naravovarstveni atlas (<http://www.naravovarstveni-atlas.si>)
- ekataster jam (<http://e-kataster.speleo.net/>)
- Božič L., 2003. Mednarodno pomembna območja za ptice Slovenije 2. Predlogi posebnih zaščitnih območij (SPA) v Sloveniji- DOPPS, Monografija št. 2, Ljubljana
- Denac, K. et al., 2011: Strokovni predlog za revizijo posebnih območij varstva (SPA) z uporabo najnovejših kriterijev za določitev mednarodno pomembnih območij za ptice (IBA). Končno poročilo (dopolnjena verzija). DOPPS – BirdLife, Ljubljana
- Drovenik B. & A. Pirnat, 2003: Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja NATURA 2000. Hrošči (Coleptera) Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU
- Geister I. 1995. Ornitološki atlas Slovenije. Razširjenost gnezdk, DZS, Ljubljana
- Gooders J., 1998. Priročnik ptici Slovenije in Evrope. Založba Mladinska knjiga, Ljubljana.
- Golob, A. & M. Skudnik, 2007. Priročnik o vrstah Natura 2000, ki so povezane z gozdom. Gozdarski inštitut Slovenije, Ljubljana
- Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Postojna za obdobje 2011-2010
- Jogan N, Kaligarič M., Leskovicar I., Seliškar A., Dobravec J. 2004. Habitatni tipi Slovenije – tipologija 2004, RS, ARSO, Ljubljana
- Kryštufek, B., P. Presetnik & A. Šalamun, 2003. Strokovne osnove za vzpostavljanje omrežja Natura 2000: Netopirji (Chiroptera) (Končno poročilo).
- Lovski upravljavski načrt za leto 2011 za V. Primorsko lovsko upravljavsko območje
- Naravovarstvene smernice za Občinski prostorski načrt občine Ilirska Bistrica, št. 5-III-166/4-O-10/ACG
- Naravovarstvene smernice za Občinski podrobni prostorski načrt za turistično središče Sviščaki, št. 5-III-431/2-O-2013/BFACG
- Perušek, M., 2008: Gozdne ptice območij Natura 2000. Ljubljana : Zveza gozdarskih društev Slovenije, Gozdarska založba : Zavod za gozdove Slovenije, 2008
- Pobljšaj, K. & A. Lešnik, 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja Natura 2000: Dvoživke

- (Amphibia) (končno poročilo). Naročnik: MOPE, ARSO, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju
- Polak S.: Inventarizacija kvalifikacijskih »Natura 2000« vrst rastlin in živali na pilotnem območju Snežnik v okviru akcije A3 projekta LIFE »Natura 2000 v Sloveniji – upravljavski modeli in informacijski sistem«, 2007
 - Potočnik H., 2010. Strokovne podlage za presojo sprejemljivosti za OPN Ilirska Bistrica – Velike zveri. Naročnik: Ipsum, d.o.o.
 - Presetnik, P., T. Knapič, M. Podgorelec & A. Šalamun, 2012. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2012 (Končno poročilo). Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju
 - Rubinić B., Figelj J., 2010. Strokovne podlage za izdelavo okoljskega poročila v postopku CPVO za OPN občine Ilirska Bistrica. Naročnik: Ipsum, d.o.o.
 - Vrezec A., Polak S., Kapla A., Pirnat A., Grobelnik V. & Šalamun A. (2007): Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst hroščev (končno poročilo)
 - Vrezec A., Ambrotič Š., Kapla A. 2011: Dodatne raziskave kvalifikacijskih vrst Natura 2000 ter izvajanje spremljanja stanja populacij izbranih ciljnih vrst hroščev v letih 2010 in 2011. *Carabus variolosus*, *Lucanus cervus*, *Rosalia alpina*, *Morimus funereus*, *Cucujus cinnaberinus*, *Cerambyx cerdo*, *Graphoderus bilineatus*. Končno poročilo. – Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana
 - ZRSVN, Izpis podatkov iz uradnih evidenc ZRSVN za pripravo OPN (marec 2010)
 - www.ptice.si

9. KULTURNA DEDIŠČINA

9.1 Zakonski okvir

- ⤴ Zakon o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 39/06, 70/08, 108/09, 48/12, 57/12, 97/12, 92/13)
- ⤴ Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08)
- ⤴ Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur. l. RS, št. 33/07, 108/09, 57/12, 109/12, 35/13)
- ⤴ Pravilnik o registru kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 66/09)
- ⤴ Resolucije in deklaracije Sveta Evrope:
 - Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur. l. SFRJ, št. 56/74), Akt o notifikaciji nasledstva konvencij UNESCO, mednarodnih večstrankarskih pogodb o zračnem prometu, konvencij mednarodne organizacije dela, konvencij mednarodne pomorske organizacije, carinskih konvencij in nekaterih drugih mednarodnih večstrankarskih pogodb (Ur. l. RS, Mednarodne pogodbe, št. 15/92, 54/92)
 - Konvencija o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravice v okoljskih zadevah (Aarhuška konvencija), (Ur. l. RS, Mednarodne pogodbe, št. 17/04)
 - Evropska konvencija o varstvu stavbne dediščine Evrope, Granadska konvencija, Mednarodne pogodbe, (Ur. l. SFRJ, št. 4-11/91), Akt o notifikaciji nasledstva glede konvencij Sveta Evrope, Ženevskih konvencij in dodatnih protokolov o zaščiti žrtev vojne in mednarodnih sporazumov s področja kontrole oborožitve, za katere so depozitarji tri glavne jedrske sile (Ur. l. RS, št. 14/92)
 - Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine (spremenjena), Malteška konvencija, Zakon o ratifikaciji konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjena) (MEKVAD), (Ur. l. RS, št. 24/99)
 - Evropska konvencija o krajini, Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK), (Ur. l. RS, št. 74/03)

9.2 Določitev okoljskih ciljev in vrednotenje vplivov izvedbe plana

9.2.1 Izhodišča in okoljski cilji

Vpliv izvedbe plana na enote in objekte kulturne dediščine zaradi novih ureditev na območju OPPN smo ocenili na osnovi podatkov pridobljenih s terenskim ogledom ter podatkov iz uradnih evidenc Ministrstva za kulturo (<http://giskd.situla.org>, julij 2016). Vpliv izvedbe plana se vrednoti v odnosu do zastavljenih okoljskih ciljev z uporabo meril vrednotenja predpisanih z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05). Vsako poseganje plana v območje ali objekt kulturne dediščine še ne pomeni tudi negativnega vpliva nanjo, temveč je vpliv odvisen od značilnosti posega in območja (objekta) kulturne dediščine in predpisanega varstvenega režima. Vpliv na kulturno dediščino je odvisen od:

- ⤴ obsega in značilnosti predvidenega posega,
- ⤴ značilnosti objekta ali območja kulturne dediščine (zvrst, umeščenost v prostor, valorizacija, varstvena usmeritev in režim, ocena stanja in ogroženosti).

Okoljski cilji plana izhajajo iz mednarodnih in državnih programskih dokumentov ter veljavnih pravnih predpisov (zakoni, uredbe in pravilniki) s področja varstva kulturne dediščine in urejanja prostora. Pri določitvi okoljskih ciljev je bilo upoštevano tudi obstoječe stanje enot in vplivnih območij kulturne dediščine v občini Ilirska Bistrica.

Skladno z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08) je varstvo dediščine javna korist, ki se določa v skladu s kulturnim, vzgojnim, razvojnim, simbolnim in identifikacijskim pomenom dediščine za državo, pokrajine in občine. Cilji varstva dediščine obsegajo:

- ⬆ identificiranje dediščine, njenih vrednot in vrednosti, njeno dokumentiranje, preučevanje in interpretiranje,
- ⬆ ohranitev dediščine in preprečevanje škodljivih vplivov nanjo,
- ⬆ omogočanje dostopa do dediščine ali do informacij o njej vsakomur, še posebej mladim, starejšim in invalidom,
- ⬆ predstavljanje dediščine javnosti in razvijanje zavesti o njenih vrednotah,
- ⬆ vključevanje vedenja o dediščini v vzgojo, izobraževanje in usposabljanje,
- ⬆ celostno ohranjanje dediščine.

Tabela 24: Okoljski cilji, stanje, ukrepi in kazalci za kulturno dediščino

CILJI	KAZALCI	STANJE
Ohranitev lastnosti območij kulturne dediščine, ohranjanje arheološke dediščine (varstvo arheoloških ostalin), krajinske prepoznavnosti obravnavanega območja, simbolnih in kulturnih vrednot območja	območja in objekti kulturne dediščine, umeščenost v prostor ter njihova ogroženost na območju OPPN	Obravnavano območje OPPN za turistično središče Sviščake posega v enote registrirane nepremične kulturne dediščine EŠD 28448 Sviščaki - Spomenik NOB.

9.2.2 Podrobnejše usmeritve za varstvo dediščine

Rabam prostora in dejavnostim, ki bi lahko imeli negativen vpliv na varstvo, ohranjanje in vzdrževanje kulturne dediščine, se je potrebno izogibati. OPPN mora določati, da je za vsak poseg na enotah, območjih in vplivnih območjih dediščine pri pristojni službi za varstvo kulturne dediščine potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje.

Podrobnejši cilji varstva dediščine, pomembni za prostor, izhajajo iz konkretnih prostorskih in družbenih razmer območja. Cilji, ki izhajajo iz analize stanja in trendov v občini vsebujejo prostorske mehanizme zaustavljanja negativnih trendov upadanja števila enot dediščine (nelegalne rušitve, nelegalni posegi v prostor, propadanje enot,...) ter zaustavljanja trendov neakoznostne urbanizacije podeželja in s tem degradacije naselbinske dediščine, kulturne krajine in vplivnih območij enot kulturne dediščine.

9.2.3 Metode ugotavljanja in vrednotenja vplivov izvedbe plana na okolje

Tabela 25: Ocene vplivov OPPN na kulturno dediščino

OPISNA OCENA	RAZLAGA OCENE
A - ni vpliva/ vpliv je pozitiven	Ureditve v sklopu izvedbe OPPN so izven območij ali vplivnih območij kulturne dediščine in negativnih posledic izvedbe OPPN ne bo ali pa bo vpliv pozitiven in bo zmanjšal stopnjo ogroženosti dediščine, izboljšal njeno dostopnost in prezentiranost
B - vpliv je nebitven	Ureditve v sklopu izvedbe OPPN so v bližini območij ali vplivnih območij kulturne dediščine, posegi so v vidnem polju kulturne dediščine, toda nanjo ne bodo vplivali. Lastnosti dediščine, na katerih temelji varstvo območja ali objekta, zaradi predvidenih ureditev niso prizadete.
C - vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Ureditve v sklopu izvedbe OPPN posegajo v območja, objekte in vplivna območja kulturne dediščine ali se v njih nahajajo. Posegi lahko degradirajo celovitost dediščine samo v času gradnje, vendar so možni in izvedljivi učinkoviti omilitveni ukrepi.
D - vpliv je bistven	Ureditve v sklopu izvedbe OPPN posegajo v območja, objekte in vplivna območja kulturne dediščine, degradirajo njeno celovitost, zaradi ureditev lahko pride do poškodb posameznih prvin dediščine ali sprememb v kakovosti posameznih značilnosti omejena bi bila dostopnost in/ali zmožnost prezentacije dediščine.
E - vpliv je uničujoč	Ureditve v sklopu OPPN posegajo v območja in objekte kulturne dediščine na način, da je pričakovati njihovo uničenje.

9.3 Podatki o varovanih objektih in območjih kulturne dediščine

Skladno z *Zakonom o varstvu kulturne dediščine* (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08) so dediščina dobrine, podedovane iz preteklosti, ki jih Slovenke in Slovenci, pripadnice in pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti in romske skupnosti, ter drugi državljanke in državljani Republike Slovenije opredeljujejo kot odsev in izraz svojih vrednot, identitet, verskih in drugih prepričanj, znanj in tradicij. Dediščina vključuje vidike okolja, ki izhajajo iz medsebojnega vplivanja med ljudmi in prostorom skozi čas.

Kulturna dediščina se deli na materialno in živo dediščino. Materialno dediščino sestavljata premična in nepremična dediščina. Celostno ohranjanje dediščine se uresničuje v razvojnem načrtovanju in ukrepih države, pokrajin in občin tako, da dediščino ob spoštovanju njene posebne narave in družbenega pomena vključujejo v trajnostni razvoj. Po značilnostih varstva v urejanju prostora ločimo arheološko, stavbno, memorialno, vrtnoarhitekturno, naselbinsko, kulturno krajino, zgodovinsko krajino ter integralno dediščino.

9.3.1 Podatki o enotah in območjih kulturne dediščine

Znotraj območja urejanja OPPN leži naslednji objekt kulturne dediščine (prikazano na spodnji sliki):

- memorialna dediščina

EŠD 28448 Sviščaki - Spomenik NOB

Vrsta dediščine: nepremična kulturna dediščina

Tip enote: memorialna dediščina

Obseg enote: objekt

Tipološka gesla enote: javni spomenik, kraj zgodovinskega dogodka

Tekstualni opis enote: Spomenik je izdelan iz neobdelanega avtohtonega kamna. Na prednjo stran je vzdana plošča z vklesanim napisom. Posvečen je vsem udeležencem NOB, padlim v Snežniških gozdovih. Odkrit je bil 12.08.1951.

Datacija enote: sredina 20. stol., 1951, druga svetovna vojna

Naselje: Snežnik

Lokacija: Spomenik stoji na jasi ob planinskem domu Sviščaki.

Območna enota: ZVKD Nova Gorica

Okoli omenjene dediščine je opredeljeno vplivno območje (glej spodnjo sliko). V vplivnem območju dediščine se ohranja prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine. prepovedane so ureditve in posegi, ki bi utegnili imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali materialno substanco kulturne dediščine, dovoljene pa so ureditve, ki spodbujajo razvoj in ponovno uporabo kulturne dediščine.

Slika 10: Prikaz ožjega območja OPPN ter enote kulturne dediščine

Ostale enote so oddaljene od območja OPPN za Sviščakih (najbližja enota je 650 m oddaljena EŠD 24645 Snežnik - Kapelica sv. Gabrijela).

9.3.2 Krajina in arhitekturne značilnosti

Širše območje Snežnika je ena izmed značilnih dinarskih kraških planot. Območje opredeljuje nadmorska višina in geološka zgradba, ki oblikuje sklenjeno visoko kraško hribovje. Krajina območja zajema izjemno pestrost naravnega okolja in tradicionalne gozdne krajine, ki je skozi stoletja sonaravnega gospodarjenja v prostoru do danes ohranila svojo prvobitnost. Slednje je v večini gospodarsko razvitejše Evrope že prava redkost, pomanjkanje možnosti zadovoljevanja potreb po doživljanju takšne krajine v domačih okoljih pa predstavlja pomembno razvojno priložnost za podeželje v trikotniku med Nanosom, Snežnikom in Slavnikom, ki lahko zahodnemu človeku ponudi ravno tiste vrednote, ki jih v svoji okolici ne more več podoživljati, kot so: naravno okolje, pristna kulturna krajina, domačnost, avtentičnost,...

Širše območje (območje občine Ilirska Bistrica), na katerem se nahaja OPPN uvrščamo v arhitekturno regijo Notranjsko Brkinska z razvrstitvijo v arhitekturno krajino Ilirska Bistrica.

Tabela 26: Značilnosti arhitekturnih krajin v občini Ilirska Bistrica

Ilirska Bistrica	
oblikovanje naselij, dominante	- naselja so situirana na grebenih ali v dolinah - grajena so strjeno, v gručah, sestavljena iz več gruč ali razširjena vzdolž komunikacijah - dominante so ob naseljih
domačije, stavbe	- so v skupinah, vsaka stavba je samostojna - tlorisi so vzdolžni, strehe so strme, dvokapne, krite z bobrovci - izstopajo izbrani kamniti členi - mnogokrat zastopane vogalne arkade
posebnosti, dominante	- le delno iz pokrajine izstopajo maloštevilne grajske arhitekture - priključene so naravnim posebnostim ali naseljem

vir: Arhitekturne krajine in regije Slovenije, MOP, Zavod RS za prostorsko politiko

Del občine Ilirska Bistrica, kjer se nahaja tudi obravnavani OPPN, uvrščamo na območje, ki je po Regionalni razdelitvi krajinskih tipov v Sloveniji, (MOP, Urad za prostorsko politiko) umeščeno v regijo Kraške krajine notranje Slovenije in sicer v enoto Pivško Cerknjska planota, podenota Snežnik z Javorniki. Prostor sestavlja več vzporednih verig vrhov, ki potekajo v dinarski smeri. Preglednost in orientacija na območju je otežena zaradi razgibanosti mikroreliefa in prostranih gozdov. Edina orientacija je možna na osnovi redkih razgledov na vrh Snežnika. Sredi gozdov se ponekod pojavljajo majhne odprte travnate površine. Območje OPPN je znotraj enega najboljšežnejših gozdnih območij v Sloveniji. Ključne značilnosti območja so kopasti izraziti vrhovi, vrtače z inverzijo, odmaknjenost območja od poselitve ter naravna ohranjenost prostora (Regionalna razdelitev krajinskih tipov v Sloveniji, MOP, Urad za prostorsko politiko).

Tabela 27: Značilnosti krajin in vzorci v enoti Snežnik z Javorniki

Kraške krajine notranje Slovenije	
Pivško Cerknjska planota – Snežnik z Javorniki	
značilnosti	gozdni kopasti vrhovi
	brez poselitve
	odmaknjenost
	naravna prvobitnost prostora
	izraziti vrhovi in vrtače z inverzijo
	kljub obilnim padavinam ni površinskih voda
	včasih na pobočju Snežnika veliko pašnikov, ohranjeni le na zahodu, drugje zaraščeni
	poselitev je vezana na gozdarska naselja in lovske dvorce
krajinski vzorci	gozd na kopastem sredogorju
	jase v gozdu

vir: Regionalna razdelitev krajinskih tipov v Sloveniji, MOP, Urad za prostorsko politiko

9.4 Ocena pričakovanih vplivov na okolje

Znotraj območja OPPN za Sviščake se nahaja registrirana enota kulturne dediščine EŠD 28448 Sviščaki - Spomenik NOB. Omenjena dediščina spada v tip memorialne dediščine, za katero velja dodatni pravni režim varstva, ki predpisuje ohranjanje avtentičnosti lokacij, ohranjanje materialne substance in fizične pojavnosti objekta ali drugih nepremičnin ter vsebinski in prostorski kontekst območja z okolico ter vedute.

Zasnova območja temelji na prenovi in uporabi obstoječih objektov na območju Sviščaki. Predlagana je tudi postavitve nekaj novih objektov. Vse objekte se umešča znotraj območja, ki je že opredeljeno kot stavbno zemljišče.

Na sliki 10 je predstavljena lokacija spomenika po uradnih evidencah. Dejanska lokacija spomenika je nekoliko južneje in je razvidna iz slike 10. Na slednji je tudi prikaz predlaganih ureditev.

Registrirana enota kulturne dediščine, spomenik NOB, EŠD 28448, je vključen v odlok (28. člen). Predvidena je ohranitev spomenika na obstoječi lokaciji, ki se po potrebi sanira. Slednje vključuje obstoječo hortikulturno ureditev prostora (odstranitev prerasle vegetacije) in veduto na spomenik. Med gradnjo je predvidena ustrezna zaščita spomenika.

Načrt za ureditev območja OPPN Sviščaki v bližini enote kulturne dediščine predvideva ureditev večnamenskega športno rekreacijski objekt – letni plavalni ribnik, zimsko naravno drsališče ter prestavitev dostopne ceste do obstoječih objektov. Območje med ribnikom in spomenikom je predvideno za pogozditev - ozelenitev. Nova dostopna cesta bo tako zakrita z drevjem in z jase pred planinskim domom ne bo vidna. Spomenik bo po predlagani ureditvi tudi obdan z gozdom. Pri pogozdovanju – ozelenitvi okolice spomenika je potrebno zasaditev načrtovati na način, da bo spomenik viden s ceste – ohraniti je potrebno veduto na spomenik.

Vpliv na spomenik bi lahko predstavljala gradnja nove dostopne ceste do obstoječih objektov. Negativen vpliv lahko predstavljajo gradbeni stroji, ki bi spomenik lahko fizično poškodovali. Vpliv na spomenik lahko predstavlja tudi gradnja komunalne infrastrukture. Z ustreznim ravnanjem (omilitvenimi ukrepi) se ti vplivi lahko ustrezno zmanjšajo.

Ureditev območja OPPN ne bo vplivalo na ostale enote v okolici (najbližja enota je 650 m oddaljena EŠD 24645 Snežnik - Kapelica sv. Gabiejela).

Z obravnavanim OPPN-jem se v prostor ne umešča nobenih objektov za katere je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje (po Uredbi o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15)). Predhodna ocena arheološkega potenciala v okviru nedestruktivnih raziskav, ki so namenjene pridobivanju informacij o ranljivosti in primernosti prostora z vidika varstva arheološke dediščine, za Sviščake ni bila opravljena. Za zagotavljanje varstva arheoloških ostalin je potrebno ZVKDS skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi. V primeru najdbe arheološke ostaline je potrebno najdbo zavarovati nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvestiti pristojno strokovno javno službo za varstvo kulturne dediščine.

OPPN dejavnosti umešča na območje, kjer so objekti že prisotni. Predvidena je gradnja novih objektov, obnova in preoblikovanje (rekonstrukcija) obstoječih objektov. OPPN predvideva tudi odstranitev obstoječih nelegalno zgrajenih objektov ali delov objektov. Sploh slednje bo pripomoglo k enotnosti izgleda obstoječih in načrtovanih objektov na območju, saj bodo po novem objekti bolj enotni in okolju prilagojeni. Izvedba OPPN vključuje dejavnosti na odprtih površinah, jasah in travniških prostorih. Ta območja so zaradi lastnosti vidno najbolj izpostavljena, zato je za ureditve na teh območjih potrebno upoštevati omilitvene ukrepe, ki bodo zmanjšali vplive na vidno podobo krajine. S tem se bo tudi na območju plana ohranila krajinska tipika, razmerje rabe površin v kulturni krajini ter razmerja med gozdnimi površinami in odprtimi prostori ter značilne vizure na enoto kulturne dediščine Sviščaki - Spomenik NOB (EŠD 28448).

Umeščanje OPPN v prostor upošteva kakovostne, starejše grajene ali kako drugače ustvarjene prostorske prvine Sviščaki ter naselbinsko, krajinsko in arhitekturno tipologijo in morfologijo okolja v katerega se OPPN umešča. Z nadaljevanjem dejavnosti, ki na območju deloma že potekajo ter z njihovim razvojem se bodo na območju Sviščaki ohranile vrednote antropogenega okolja ter se bo preprečilo oz. omejilo vključevanje dejavnosti, ki bi negativno vplivale na območje Sviščaki.

Največji vpliv na prepoznane krajinske značilnosti prostora in na njegovo vidno podobo bo vsekakor ob začetku gradbenih del, saj bodo gradbena dela (vzpostavitev gradbišča, rušitev ter obnova objektov, prisotnost gradbene mehanizacije in materialov ...) vplivala na vidno neurejenost območja, ki bo različna od trenutno poznane podobe prostora. Ta vpliv bo kratkotrajen in bo prenehal z dokončno ureditvijo območja OPPN.

Na širšem območju OPPN ni predvidenih drugih novih dejavnosti, prav tako se z OPN, katerega izdelava je v teku, ne umešča novih dejavnosti v prostor. S tem lahko ocenimo kumulativni vpliv na kulturno dediščino kot nebitven. Vsi posegi morajo biti izvedeni v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji oz. kulturnovarstvenim soglasjem pristojne OE ZVKDS.

Na podlagi tega ocenjujemo vpliv izvedbe OPPN na kulturno dediščino z opisno oceno **vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).**

9.5 Omilitveni ukrepi

Opis vpliva	Omilitveni ukrep	Možnost omilitve škodljivih vplivov	Izvajanje
Predlagana ureditev okolice spomenika bo predstavljala vpliv na veduto memorialne dediščine Sviščaki - Spomenik NOB (EŠD 28448).	- Ohranjati je potrebno prostorsko prepoznavnost enote dediščine. Predlagamo, da se cesta čim bolj odmakne od spomenika. Odmik ceste mora biti takšen, da se upošteva tudi potencialen negativen vpliv pluzenja pozimi. - Okolico spomenika naj se uredi z zelenico.	Z ukrepom se bo ohranil spomenik in njegova prepoznavnost v prostoru.	Za ukrep je odgovoren pripravljavec akta. Ukrep se izvede v času priprave akta in v času gradbenih del. Za izvedbo je odgovoren izvajalec del.
Med gradnjo se bo povečala možnost poškodb enote memorialne dediščine Sviščaki - Spomenik NOB (EŠD 28448).	- Postavitev zaščitne ograje okoli enote dediščine spomenik Sviščaki - Spomenik NOB (EŠD 28448), ki bo preprečevala nastanek morebitnih poškodb spomenika v času gradbenih del. - Po zaključku gradbenih del je potrebno preveriti stanje spomenika. V primeru poškodb je potrebno spomenik vrniti v začetno stanje. Pri obnovi mora obvezno sodelovati ZVKDS.	Z ukrepom se bo zmanjšala možnost poškodbe enote dediščine in ohranila njena prepoznavnost v prostoru.	Za ukrep je odgovoren pripravljavec akta. Ukrep se izvede v času priprave akta in v času gradbenih del. Za izvedbo je odgovoren izvajalec del.
potencialna arheološka najdišča	Lastnik zemljišča/investitor/odgovorni vodja mora o dinamiki gradbenih del pisno obvestiti ZVKDS OE Nova Gorica vsaj 10 dni pred začetkom zemljskih del. V primeru najdbe arheološke ostaline je potrebno najdbo zavarovati nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvestiti pristojno strokovno javno službo za varstvo kulturne dediščine.	Ohranjanje potencialno prisotnih arheoloških najdišč.	Za ukrep je odgovoren pripravljavec akta. Ukrep se izvede v času priprave akta in v času gradbenih del. Za izvedbo je odgovoren izvajalec del.

9.6 Skladnost OPPN s smernicami pristojnih nosilcev urejanja prostora in javnih pooblastil

Smernice Ministrstva za kulturo št. 35012-76/2013/4 z dne 28.6.2013 navajajo, da je v obravnavanem območju OPPN enota registrirane nepremične kulturne dediščine. Glede na dejstvo, da za območje Sviščaki še ni bila podana ocena predhodnega arheološkega potenciala, Ministrstvo za kulturo podaja potrebo po predhodnih arheoloških raziskovanj v primeru, da se bo za prostorski akt izvajal postopek CPVO na podlagi Uredbe o PVO. Obravnavano OPPN ne vključuje nobenih objektov za katere je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje.

Upoštevanje smernic: smernice se upoštevajo v OP in OPPN.

9.7 Skladnost OPPN z okoljskimi cilji

Glede na zastavljene okoljske cilje varovanja objektov in ohranjanja značilnosti območij kulturne dediščine okoljsko poročilo ugotavlja, da je OPPN z upoštevanjem omilitvenih ukrepov skladen z navedenimi okoljskimi cilji, ki so povzeti iz veljavnih strokovnih in programskih dokumentov s področja varstva kulturne dediščine.

9.8 Spremljanje stanja

KAZALCI ZA SPREMLJANJE STANJA	SPREMLJANJE STANJA
Območja in objekti kulturne dediščine, umeščenost v prostor ter njihova ogroženost zaradi izvedbe OPPN.	Spremljanje stanja med gradnjo naj bo usmerjen v morebitno najdbo arheoloških ostankov v primeru, če ne pride do izvedbe predhodne ocene arheološkega potenciala območja.

9.9 Viri

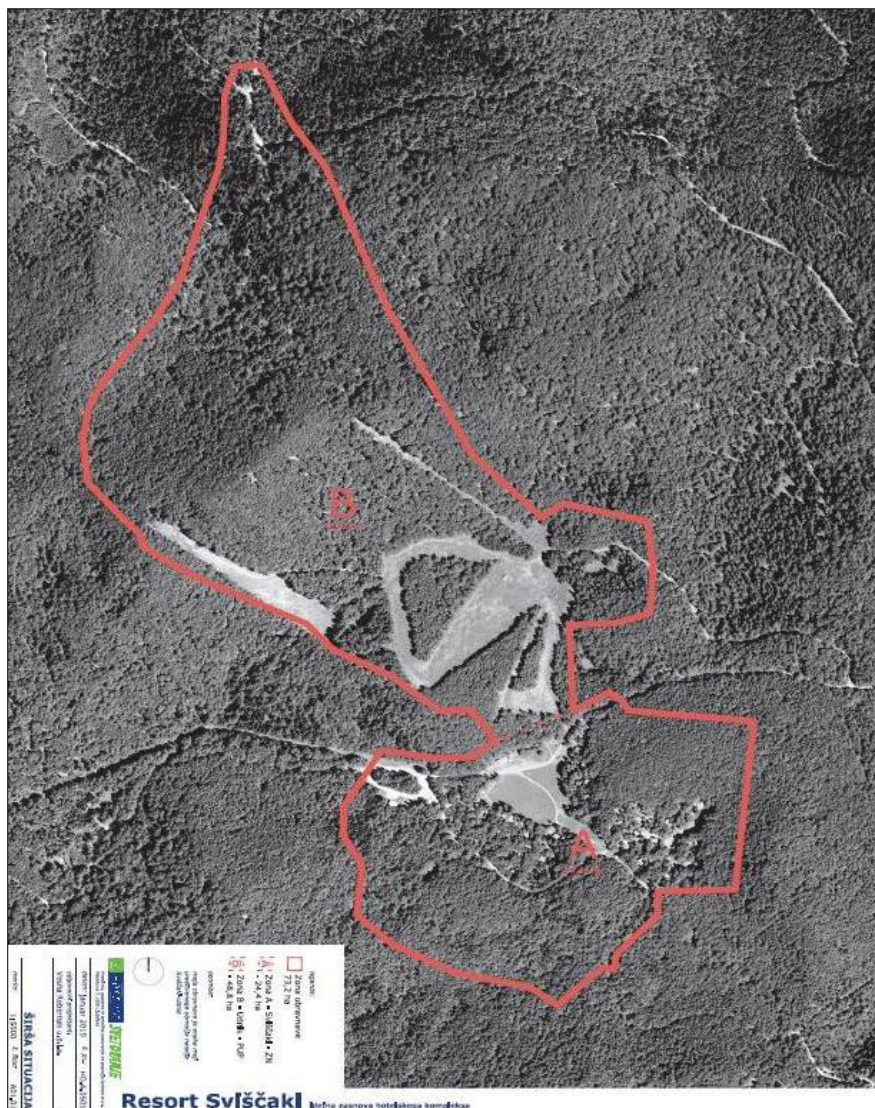
- Vključevanje varstva kulturne dediščine v pripravo okoljskih poročil in celovite presoje vplivov na okolje (po ZVO-1), LUZ d.d., november 2005
- Odlok o Občinskem podrobnem prostorskem načrtu (OPPN) za turistično središče Sviščaki – dopolnjeni osnutek za javno razgrnitev, RC planiranje, d.o.o., september 2015

10. POTREBE PO NARAVNIH VIRIH

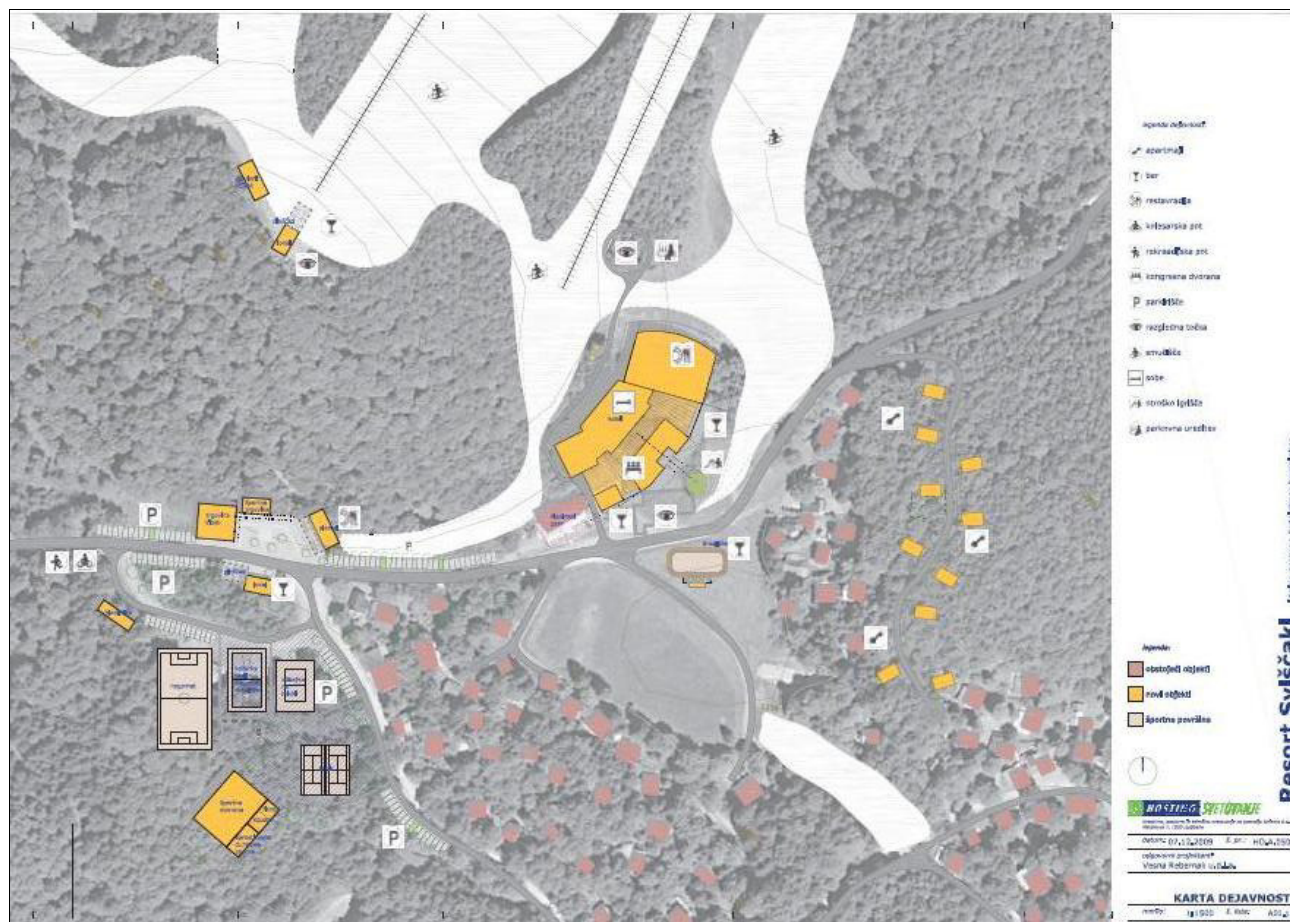
Območje urejanja ima zagotovljeno zadostno količino pitne vode, ki pa je pretežno kapnica in se jo uporablja individualni za potrebe vikend hiš ter planinskega doma. S povečanjem nočitvenih kapacitet se bo povečala potreba po oskrbi s pitno vodo, kar pa obstoječi vodohram zagotavlja. Kamnina na območju je od neke globine naprej zasičena z vodo. Ocenjeno je ta globina približno enaka absolutni višini ravninskega dela (nadmorska višina okrog 600 m) zahodno od obravnavanega območja.

Drugim potreb po naravnih virih ob ureditvi območja ne pričakujemo. Ob sečnji gozda bo nastala hlodovina, ki jo je smiselno uporabiti za ureditve v okviru OPPN.

Prvotni predlog je obsegal ureditev območja s površino 73,2 ha, razdeljen je bil na cono A in cono B (Sliki 11).

(podatek Hosting d.o.o.)

Slika 12: Ureditvena situacija za OPPN za turistično središče Sviščaki
(podatek Hosting d.o.o.)

Predvideni so bili: hotel s 231 ležišči, drsališče, apartmajsko naselje, športna dvorana, igrišča za nogomet, košarko/mali nogomet/drsališče, odbojko na mivki in tenis, hladilnica, lokal, trgovina/kiosk, športna trgovina, pizzerija, lokal na smučišču, servisni objekt na smučišču (Slika 12).

Ureditveno območje OPPN za turistično središče Sviščaki sedaj meri 44.86 ha (Slika 13). Izvzelo se je gozdno območje severu OPPN. Na JZ območju je namesto športnih igrišč in športne dvorane načrtovano manjše šotorišče. Apartmajsko naselje, ki je bilo načrtovano na V delu je izvzeto, apartmajске hišice, se načrtujejo nad hotelom in med že obstoječimi stavbami. Skupno število ležišč bo 110.

Slika 13: Območje plana OPPN za Turistično središče Sviščaki (RC Planiranje d.o.o.)